

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra obchodu a financí

Diplomová práce

**Daň z hazardních her v kontextu pandemie
onemocnění SARS-CoV-2**

Bc. Markéta Holšanová

© 2022 ČZU v Praze

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Markéta Holšánová

Veřejná správa a regionální rozvoj – c.v. Litoměřice

Název práce

Daň z hazardních her v kontextu pandemie onemocnění SARS-CoV-2

Název anglicky

The Gambling Tax in the Context of the SARS-CoV-2 Pandemic

Cíle práce

Cílem diplomové práce je na základě analýzy vyhodnotit výši výběru daně z hazardních her a pokut na úseku hazardních her v souvislosti s pandemií onemocnění SARS-CoV-2 a restriktivními opatřeními v České republice.

Metodika

Teoretický základ diplomové práce bude zpracován prostřednictvím kompilace poznatků z odborné literatury, vědeckých článků, aktuálních právních předpisů a dalších relevantních zdrojů z oblasti daně z hazardních her v České republice.

Analytická část bude zaměřena na vývoj výběru daně z hazardních her a ukládání pokut v rozmezí let 2017 – 2021. Na základě provedených analýz bude vyhodnocen vliv restriktivních opatření v souvislosti s pandemií onemocnění SARS-CoV-2 na výběr výše daně z hazardních her a na výši ukládaných pokut, včetně hodnocení dalších aspektů provozování hazardních her v České republice.

Doporučený rozsah práce

60 – 80 stran

Klíčová slova

hazardní hry, celní správa, daň, pokuta, správní trestání, zákon o hazardních hrách, zákon o loteriích

Doporučené zdroje informací

BUSINESS INFO. Provozování hazardních her [online]. 2022. Dostupné z:

<https://www.businessinfo.cz/navody/provozovani-hazardnich-her-ppbi/3/>

GAINSBURY, Sally M. et al. Consumer engagement with and perceptions of offshore online gambling sites. *New Media & Society*, 2017, 20(8):2990-3010. DOI: 10.1177/1461444817738783

JANOUSĚK, M. Původ a historie hazardních her. Encyklopedie hazardu [online]. 2021. Dostupné z:

https://www.encyklopediehazardu.cz/rubriky/legislativa-a-historie/puvod-a-historie-hazardnich-her_6.html

MRAVČÍK, Viktor et al. Hazardní hraní v České republice a jeho dopady. Praha: Úřad vlády České republiky, 2014. ISBN 978-80-7440-111-4.

NÁRODNÍ MONITOROVACÍ STŘEDISKO PRO DROGY A ZÁVISLOSTI. Výroční zpráva o hazardním hraní v ČR v r. 2021 [online]. 2022. Dostupné z: <https://www.drogy-info.cz/publikace/vyrocnizpravy/vyrocnizprava-o-hazardnim-hrani-v-ceske-republice-v-roce-2021/>

Philander, K. S. A normative analysis of gambling tax policy. *UNLV Gaming Research & Review Journal*, 2013, 17(2). Dostupné z: <https://digitalscholarship.unlv.edu/grrj/vol17/iss2/2>

Předběžný termín obhajoby

2022/23 ZS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Gabriela Kukulová, MBA, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra obchodu a financí

Elektronicky schváleno dne 13. 7. 2022

prof. Ing. Luboš Smutka, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 2. 11. 2022

doc. Ing. Tomáš Šubrt, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 15. 11. 2022

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Daň z hazardních her v kontextu pandemie onemocnění SARS-CoV-2" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 30. 11. 2022

Poděkování

Ráda bych touto cestou velmi poděkovala Ing. Gabriele Kukulové, Ph.D, MBA za odborné vedení, hodnotné rady a věcné připomínky, které mi pomohly při zpracování této diplomové práce.

Dále bych chtěla poděkovat svým dcerám za trpělivost a moudrost, se kterou přistupovaly k mému studiu, a všem blízkým za jejich podporu.

Daň z hazardních her

v kontextu pandemie onemocnění SARS-CoV-2

Abstrakt

Diplomová práce je zaměřena na zjištění, jestli pandemie onemocnění SARS-CoV-2 a související restriktivní opatření v České republice v letech 2020 a 2021 měla vliv na výši inkasa daně z hazardních her. V rámci teoretické části jsou přiblíženy dva právní předpisy upravující provozování hazardních her (dříve loterií a jiných podobných her), vymezeny základní pojmy, představen zákon č. 187/2016 Sb., o dani z hazardních her, ve znění pozdějších předpisů, materiály Ministerstva financí České republiky zabývající se hazardním hraním a popsáno řízení o přestupcích. Praktická část je věnována analýze dat za roky 2017 až 2020, popř. až 2021 získaných z výše uvedených materiálů a následné zkonstatování dané situace v kontextu pandemie předmětného onemocnění. Pro účely práce je stanoven předpoklad, že pandemie onemocnění SARS-CoV-2 a související restriktivní opatření v České republice neovlivnila výši vybrané daně z hazardních her a ukládání výše pokut na úseku hazardních her.

Klíčová slova:

hazardní hry, celní správa, daň, pokuta, správní trestání, zákon o hazardních hrách, zákon o loteriích, zákona o dani z hazardních her, inkaso, provozovatelé

Gambling Tax

in the Context of the SARS-CoV-2 Disease Pandemic

Abstract

The diploma thesis is aimed at detection whether the SARS-CoV-2 disease pandemic and related restrictive measures in the Czech Republic in 2020 and 2021 had an effect on the amount of gambling tax collection. Within the framework of the theoretical part, two legal regulations regulating the operation of gambling games (formerly lotteries and other similar games) are explained, basic concepts are defined, law No. 187/2016 Coll., on gambling tax, as amended, materials of the Ministry of Finance are presented of the Czech Republic dealing with gambling and described the proceedings on offences. The practical part is devoted to the analysis of data for the years 2017 to 2020, or to 2021 obtained from the above-mentioned materials and their subsequent detection of this situation in the context of the pandemic of the disease in question. For the purposes of the work, the assumption is established that the SARS-CoV-2 pandemic and related restrictive measures in the Czech Republic did not affect the amount of gambling tax collected and the amount of fines imposed in the gambling sector.

Keywords:

gambling, customs administration, tax, fine, administrative penalty, law on gambling, law on lotteries, law on gambling tax, collection, operators

Obsah

1 Úvod	12
2 Cíl práce a metodika.....	14
Cíl práce	14
Metodika	14
3 Teoretická východiska.....	17
3.1 Historie hazardních her	17
3.3 Zákon o loteriích	20
3.3 Zákon o hazardních hrách	22
3.4 Komparace zákona o loteriích a zákona o hazardních hrách	25
3.5 Základní terminologie vycházející ze zákona o hazardních hrách.....	27
3.6 Zákon o dani z hazardních her	29
3.7 Výroční zprávy o hazardním hraní v České republice a Zprávy o činnosti Finanční správy České republiky a Celní správy České republiky.....	33
3.8 Provozovatelé hazardních her v České republice.....	35
3.9 Řízení o přestupcích.....	38
4 Analytická část.....	47
4.1 Inkaso daně z hazardních her v letech 2017–2021.....	47
4.2 Nedoplatky na dani z hazardních her v letech 2017–2021	61
4.3 Nákladovost a efektivnost daní v České republice v letech 2013–2021	64
4.4 Výběr pokut uložených za přestupky na úseku hazardních her v letech 2017–2021.....	67
4.5 Výše úroků z prodlení a penále za tvrzení daně v nesprávné výši.....	70
5 Výsledky a diskuse.....	72
5.1 Vývoj hraní hazardních her	72
5.2 Vývoj inkasa daně z hazardních her.....	73
5.3 Vývoj správních řízení a výše pokut za přestupky na úseku hazardních her	75
5.4 Vývoj úroku z prodlení	76
Závěr	77
Seznam použitých zdrojů	79

Seznam obrázků

<i>Obrázek 1: Vybrané evropské země podle počtu THZ na 1000 obyvatel v letech 2014–2019</i>	38
<i>Obrázek 2: Poměr provedených kontrol a projednané případy v letech 2017–2021</i>	41
<i>Obrázek 3: Inkaso daně z technické hry a ostatních hazardních her (v mil. Kč) v letech 2013–2020</i>	51
<i>Obrázek 4: Vývoj podílů typů hazardních her na trhu podle příjmů ze hry v letech 2002–2020 (v %)</i>	52

Seznam tabulek

<i>Tabulka 1: Počet provozovatelů online hazardních her v letech 2017–2020</i>	36
<i>Tabulka 2: Celkový příjem provozovatelů online hazardních her (v mil. Kč) v letech 2017–2020</i>	37
<i>Tabulka 3: Přehled daňových sazeb odvodu z loterií/daně z hazardních her v l. 2012–2017</i>	48
<i>Tabulka 4: Počet společností s povolením k provozování hazardních her podle typu v letech 2017–2021</i>	50
<i>Tabulka 5: Vklady hráčů do jednotlivých typů her (v mil. Kč) a jejich procentuální zastoupení v letech 2017–2020</i>	53
<i>Tabulka 6: Počet účtů odvodů z loterií a daně z hazardních her v letech 2017–2021</i>	54
<i>Tabulka 7: Počet účtů daní z hazardních her, inkaso daně z hazardních her (v mld. Kč) a počet elektronických podání k této dani v letech 2017–2021</i>	55
<i>Tabulka 8: Inkaso daně z hazardních her, předpis této daně (v mld. Kč) a výtěžnost (v %) v letech 2017–2021</i>	55
<i>Tabulka 9: Daň z hazardních her jako příjem rozpočtu obcí, státního rozpočtu a veřejné rozpočty celkem v letech 2017–2021 (v mil. Kč)</i>	57
<i>Tabulka 10: Inkaso daně z hazardních her/1 obyvatel České republiky v letech 2017–2021 (v tis. Kč)</i>	59
<i>Tabulka 11: Prvních pět okresů s největším průměrným příjmem obecních rozpočtu z daní z hazardních her/1 obyvatel v letech 2017–2020</i>	59
<i>Tabulka 12: Prvních pět okresů s nejmenším průměrným příjmem obecních rozpočtu z daní z hazardních her/1 obyvatel v letech 2017–2020</i>	60
<i>Tabulka 13: Provozovatelé land-based kursových sázek a jejich sázkové kanceláře v letech 2018–2020</i>	61
<i>Tabulka 14: Nedoplatek odvodu z loterií a daně z hazardních her (v mil. Kč) a počet aktivních subjektů s těmito nedoplatky v letech 2017–2021</i>	62
<i>Tabulka 15: Změna daňové povinnosti v důsledku daňové kontroly (v mil. Kč)</i>	62
<i>Tabulka 16: Výše povoleného posečkání/splátek a výše neuhrazeného posečkání/splátek (v mil. Kč) v letech 2017–2021</i>	63
<i>Tabulka 17: Efektivnost a nákladovost (v Kč) ve vztahu k výdajům (bez tvorby rezervního fondu) v letech 2013–2017</i>	65
<i>Tabulka 18: Nákladovost daně z hazardních her (v Kč) v letech 2018–2021</i>	66
<i>Tabulka 19: Počet kontrol provedených celní správou v letech 2017–2021</i>	68
<i>Tabulka 20: Efektivita kontrol provedených celní správou v letech 2017–2021 (v %) </i>	68
<i>Tabulka 21: Výše uložených pokut na úseku hazardních her v letech 2017–2021 (v mil. Kč)</i>	70
<i>Tabulka 22: Penále a úrok (v mil. Kč) v letech 2017–2021</i>	71

Seznam grafů

Graf 1: Vývoj podílu online a land-based hazardních her podle příjmů provozovatelů v letech 2008–2020 (v %)	20
Graf 2: Příjmy provozovatelů z online hazardních her v letech 2017–2020 podle jednotlivých druhů her (v mil. Kč)	37
Graf 3: Podíl nejčastěji páchaných přestupků podle zákona o hazardních hrách za období 1. 1. 2017 až 8. 7. 2022	42
Graf 5: Počet provozovatelů a výše inkasa daně (ve stovkách mil. Kč) v letech 2017–2020	51
Graf 6: Daň z hazardních her jako příjem rozpočtu obcí, státního rozpočtu a veřejné rozpočty celkem v letech 2017–2020 (v mil. Kč)	57
Graf 7: Podíl státního rozpočtu a obecních rozpočtů na celkových příjmech veřejných rozpočtů ze zdanění hazardních her v letech 2017–2020 (v %)	58
Graf 8: Nákladovost vybraných daní (v Kč) na 100 Kč příjmů v letech 2018–2021	67
Graf 9: Počet kontrol provedených celní správou (v desítkách) a jejich efektivita (v %) v letech 2017–2021	69

1 Úvod

Hazardní hry jsou součástí lidského života od nepaměti. Jako vše, prošly i ony vývojem v období celých tisíciletí, a každý člověk se s nimi více, či méně setkal osobně. Existuje několik definic hazardní hry, avšak všechny mají společné merito, kterým je, že se jedná o hru založenou na náhodné příležitosti či dovednosti, u které je skóre zcela nebo převážně odvislé na náhodě. Do hry se vsázejí peníze nebo nějaká jejich ekvivalentní náhrada (žetony), a proto je v souvislosti s vysokou mírou nepředvídatelnosti považována za hazard tak, jak je chápán dnes, tj. jako značně riskantní aktivitu. Nezřídka se uvádí, že aby byla hra hodnocena jako hazardní, měl by v ní být zastoupen pro jednu ze stran nepříznivý poměr sázek (v tomto kontextu by mohla být vyřazena jako hazardní hra karetní hra mariáš, ve které se sice rovněž hraje o hotovost, avšak tato vsazená hotovost je ponechána mezi hráči).

Mezi nejznámější hazardní hry lze zařadit ruletu, různé loterie, videoloterijní terminály neboli výherní automaty, kursové sázky, kostky a poker. Za zmínku určitě stojí skutečnost, že hazardní hry se v posledních letech značně rozšířily na internetu. Tento fenomén samozřejmě souvisí s rozvojem internetu v 90. letech 20. století a hazardní hry zde tak zaznamenaly značný rozmach, neboť i co se týče legislativy, vlády po celém světě nebyly schopné tak pružně zareagovat. Hazardní hry se tak pohybovaly v tzv. šedé zóně a docházelo k vysokým daňovým únikům.

Všeobecně jsou hazardní hry vnímány jako aktivita postavená na okraji společnosti. Hraní hazardních her v jeho těžší formě – gamblerství často na sebe váže společensky škodlivé jevy jako zvýšená kriminalita, rozvodovost, domácí násilí, psychické problémy, zvýšené užívání návykových látek. Tím se hazardní hry stávají víceméně negativní součástí života celé společnosti. Na druhou stranu tím, že je nutností dostatečně hazardní hry regulovat a neumožnit jejich dostupnost „na každém rohu“, vzniká zde prostor pro nezanedbatelný příjem do státní pokladny. To je jedním z důvodů, proč není zájmem vlád jednotlivých států hazardní hry zakázat zcela.

Z pohledu provozovatelů hazardních her se jedná o lukrativní obchodní činnost, avšak vstup do tohoto odvětví vyžaduje, aby subjekt disponoval značným finančním obnosem. Důvodem je nejen investice do prostor a vybavení pro hazardní hru, tj. technických herních zařízení (dále jen „THZ“) či stolů pro živou hru (v případě kamenných provozoven), ale jak

stanovuje zákon o hazardních hrách, tak i vlastní zdroje v minimální výši 2 mil. EUR, jejichž zdroj je průhledný a nezávadný, a nutnost poskytnout Ministerstvu financí České republiky (dále jen „ministerstvo financí“) kauci za každý druh hazardní hry a za každý druh internetové hry 5 mil., 30 mil. nebo 50 mil. Kč v závislosti na druhu hry, a to v plné výši a po celou dobu platnosti rozhodnutí ministerstva financí pro provozování určitého druhu hazardní hry.

2 Cíl práce a metodika

Cíl práce

Cílem této diplomové práce je na základě analýzy vyhodnotit, zda pandemie onemocnění SARS-CoV-2 a související restriktivní opatření v České republice ovlivnila výši vybrané daně z hazardních her a ukládání výše pokut na úseku hazardních her.

Metodika

Teoretický základ diplomové práce bude zpracován prostřednictvím kompilace poznatků z odborné literatury, vědeckých článků, právních předpisů a dalších relevantních zdrojů z oblasti jak hazardních her samotných, tak odvodu daně z hazardních her a dále ukládání pokut ve správním řízení jakožto příjmů do státního rozpočtu České republiky.

Diplomová práce bude rozdělena na tři základní části. První, teoretická část, bude pojednávat o vybraných oblastech souvisejících s hazardními hrami tak, aby bylo lze pochopit danou problematiku. Bude proveden krátký exkurz do historie hazardních her, kdy bude přiblížen jejich vznik v dávné minulosti, zmíněny některé zajímavé skutečnosti pocházející z různých zemí světa až po vynalezení výherních automatů jakožto nejznámějších nástrojů k hraní hazardních her, jak je známe v současnosti. V teoretických východiscích bude pojednáno především o zákoně č. 186/2016 Sb., o hazardních hrách, ve smyslu všech následujících novel (dále jen „zákon o hazardních hrách“), o zákoně č. 187/2016 Sb., o dani z hazardních her, ve smyslu všech následujících novel (dále jen „zákon o dani z hazardních her“) a správních řízeních. Nejprve bude představen zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění účinném do 31. 12. 2016 (dále jen „zákon o loteriích“); budou vysvětleny důvody vzniku zákona o hazardních hrách, resp. nutnost vzniku tohoto zákona, ať už z pohledu národního či unijního, společenského i technického. Bude věnována pozornost základní terminologii a vymezení pojmů vycházejících ze zákona o hazardních hrách, které budou v diplomové práci užívány, jako jsou pojmy hazardní hra, herní prostor (kterým jsou explicitně stanoveny herna a kasino), technická a živá hra. Popis a komparace předchozí a současné právní úpravy hazardních her (dříve loterií a jiných podobných her) včetně užívaných pojmů ozřejmí, že stará právní

úprava s vývojem a rozšíření technologií, především internetu, již nemohla být udržitelná, a to ani s množstvím novel, kterými prošla. V neposlední řadě zde byl střet s právem Evropské unie. Zákon o dani z hazardních her nabyt účinnosti současně se zákonem o hazardních hrách a v samostatné podkapitole bude vysvětlena funkce daně a přiblížena a vysvětlena užitá terminologie jako poplatník daně z hazardních her, předmět daně, základ a sazby daně, zdaňovací období, celostátní hrubý výnos, ústřední subjekty, správa daně, samovyměření a samodoměření daně. Dále bude pojednáno o provozovateli hazardních her v České republice. Závěrečná podkapitola teoretické části bude zaměřena na funkci Celní správy České republiky (dále jen „celní správa“) jakožto dozorujícího orgánu, na projednávání přestupků celní správou a procesy s tím související a na vývoj správního trestání od roku 2017 legálních i nelegálních hazardních her.

Konkrétní data a informace, které budou použity jak v teoretické, tak analytické části budou získávána především z výročních zpráv o hazardním hraní v České republice každoročně zpracovávaných Národním monitorovacím střediskem pro drogy a závislosti a vydávaných pod záštitou Úřadu vlády České republiky, ze zpráv o činnosti Finanční správy České republiky a Celní správy České republiky každoročně vydávaných ministerstvem financí a z informací celní správy.

Analytická část bude zaměřena na hodnoty vybrané daně z hazardních her a ukládání pokut v rozmezí let 2017–2020, případně až 2021, a dalších ukazatelů. Bude rozepsáno rozpočtové určení daně, tedy rozdělení inkasované daně mezi rozpočty obcí a státní rozpočet (a to jak procentuálně, tak v absolutních číslech), počet provozovatelů hazardních her podle typu her a ve vzájemné souvislosti s výší inkasované daně, příjmy provozovatelů podle jednotlivých typů her a vklady hráčů podle typu her, počet daňových účtů provozovatelů, výtěžnost daně z hazardních her (předpis daně/skutečné inkaso), přepočtení daně na jednoho obyvatele České republiky, obce s nejnižším a nejvyšším průměrným příjmem inkasované daně. Dalším okruhem, který bude analyzován, budou nedoplatky daně z hazardních her, potažmo loterií a jiných podobných her, a to i v souvislosti s počtem aktivních subjektů, výše splátek, změna daňové povinnosti na základě daňových kontrol, efektivnost a nákladovost celkových daňových příjmů České republiky. Ukazatel nákladovosti veřejné služby bude prezentován jako poměr mezi výdaji Finanční správy České republiky (dále jen „finanční správa“) jako celku a daňových a nedaňových příjmů finanční správy a jako poměr výdajů na jednoho zaměstnance finanční správy a uvedených příjmů. Ukazatel efektivnosti veřejné

služby pak bude vyjádřen poměrem mezi zmíněnými výdaji a příjmy finanční správy. Další podkapitola bude věnována výběru pokut na úseku hazardních her a výše vyměření penále. Bude prezentován počet kontrol provedených celní správou a jejich efektivita, výše penále a úroků vyměřených finanční správou. Jednotlivé ukazatele budou pro lepší přehlednost a prezentaci zaneseny do tabulek a grafů, bude použito i několik publikovaných obrázků.

V závěrečné kapitole bude zkonstatováno, zda pandemie onemocnění SARS-CoV-2 a zavedená restriktivní opatření (tedy uzavření land-based, tj. kamenných provozoven – heren a kasin na dlouhé měsíce let 2020 a 2021) měla vliv na výběr výše daně z hazardních her, a to i s odůvodněním, jaký dopad měla pandemická situace na rozpočty obcí a státní rozpočet (komparace let 2017 až 2020, příp. 2021). Dále bude shrnuta situace ohledně správního trestání a celkové výše pokut uložených celní správou za roky 2017 až 2021. Taktéž budou zhodnoceny i ostatní aspekty v souvislosti s provozováním hazardních her v České republice, a to hraní hazardních her v letech 2017 až 2020 a výše úroků v letech 2017 až 2021.

3 Teoretická východiska

3.1 Historie hazardních her

Slovo hazard znamená hraní kostek a pochází z arabského slova „asár“, neboli kostka. Kostky se hrály již v dobách antické Římské říše, tedy přibližně v 7. století před naším letopočtem¹.

Hazardní hry doprovází civilizaci v podstatě od jejího vzniku. K dispozici mohou být archeologické nálezy staré až 40 000 let, které dokládají, že jeskynní lidé provozovali jakousi hru v kostky. K této hře jim posloužily kosti mrtvých zvířat a kameny². Web Automaty-zdarma-online.cz (2021) uvedl, že antropologové a archeologové našli důkazy o hazardních hrách téměř ve všech starověkých kulturách. Přibližně 2500 let před naším letopočtem vynalezli Číňané hru, která se velmi přibližuje podobě soudobých karet. Jinak karty mají svůj původ ve Francii 14. století, avšak rozmohly se později díky vynálezu knihtisku. V souvislosti s Dálným východem můžeme na první zmínky o hazardních hrách narazit okolo 7. století před naším letopočtem. V Mezopotámii vznikla desková hra vrhcáby alias backgammon (zde je rozdíl v tom, že je zapotřebí i strategie, např. jako v pokeru), v Persii pak vládly kostky. Ačkoliv byly hazardní hry součástí civilizace od nepaměti, vyskytly se v různých kulturách epochy, kdy hazard nebyl akceptovatelný. Například anglický král Jindřich VIII. (14. století), když zjistil, že jeho vojáci se více věnují hazardu než studiu a výcviku, hazardní hry kriminalizoval. Říká se, že francouzský státník a vojevůdce Napoleon Bonaparte měl v oblibě hru blackjack alias oko (dříve vingt-et-un). Pro dokreslení lze uvést, že první kasino, které vzniklo roku 1683 v Benátkách, funguje do současnosti³.

V českých zemích se hazardním hrám „věnuje už zákoník Karla IV. *Majestas Carolina* z roku 1355. *Zemský zákoník zakazoval hru v kostky nebo kteroukoliv jinou hru a osoba,*

¹ EPOCHA PLUS. *Hazard existoval napříč dějinami i kulturami.* (14. 8. 2021).[online]
[cit. 6. 2. 2022] Dostupné z: <https://epochaplus.cz/hazard-existoval-napric-dejinami-i-kulturami/>

² ENCYKLOPEDIE HAZARDU. *Původ a historie hazardních her.* (7. 6. 2021).[online]
[cit. 6. 2. 2022] Dostupné z: https://www.encyklopediehazardu.cz/rubriky/legislativa-a-historie/puvod-a-historie-hazardnich-her_6.html

³ AUTOMATY-ZDARMA-ONLINE. *Jak vznikly hazardní hry a jakou mají historii.* (6. 8. 2021).[online]
[cit. 6. 2. 2022] Dostupné z: https://www.automaty-zdarma-online.cz/rubriky/jak-vznikly-hazardni-hry-a-jakou-maji-historii_7822.html

kteřá by si u "úřadů" stěžovala, že ji nebyla vyplacena výhra, musela zaplatit pokutu ve výši požadované částky. Pokutě se samozřejmě nevyhnula ani druhá strana."⁴

Na začátku 18. století pak byly téměř ve všech evropských zemích hazardní hry dostupné a bylo postaveno množství speciálních klubů, kde bylo možné hrát. Mnoho příslušníků aristokracie a boháčů bylo přesvědčeno, že je dokonce jejich povinností navštěvovat kamenná kasina. Hazardní hry dosáhly svého vrcholu v 19. století, majitelé kasin a klubů je činili stále reprezentativnějšími. Začaly se rozšiřovat neverejné pokerové kluby a herny, které byly určeny pouze pro „VIP“. Taková situace však nebyla všeobecně akceptovatelná, proto koncem 19. století byly hazardní hry přísně zakázány. Jediným místem, které odolalo, neboť na něj zákon nedosáhl, bylo Monte Carlo⁵. Na tomto místě stojí za zmínku skutečnost, že „Blackjack, ruleta a poker. To byly první hry, jež stály na počátku zázraku, ke kterému na Azurovém pobřeží tenkrát došlo. Nově vybudované kasino z roku 1860 v Monte Carlu zachránilo malou zemičku jménem Monako, jež je dnes považovaná za ráj milionářů, před téměř jistým bankrotem.“⁶

Přestože domorodí obyvatelé Ameriky znali hazardní hry dlouho před příchodem kolonizátorů z Evropy, rozmohly se v Novém světě právě s počátkem kolonizace Nového světa, později však byly zařazeny mezi kriminální činy. Mekkou hazardních her se ve Spojených státech amerických stalo město Las Vegas⁷, kde se hazard legalizoval v roce 1931 a začaly se zde masivně budovat kasina a hotely⁸.

Historie THZ je bohatá. První hra, která se hrála na THZ, který byl vynalezen v 80. letech 19. století a vyroben v roce 1891, byla inspirována pokerem. Šlo o předchůdce pětiválcových automatů. Prvním automatem, jak ho známe dnes, byl přístroj nazvaný Liberty bell. Díky páce, která se nacházela na boku přístroje a která po stlačení uváděla válce do pohybu, se mu říkalo Jednoruký bandita. V roce 1964 byl zkonstruován první automat

⁴ AUTOMATY-ZDARMA-ONLINE. *Jak vznikly hazardní hry a jakou mají historii.* (6. 8. 2021).[online] [cit. 6. 2. 2022] Dostupné z: https://www.automaty-zdarma-online.cz/rubriky/jak-vznikly-hazardni-hry-a-jakou-maji-historii_7822.html

⁵ ZÍTŘEK. *Znáte historii hazardních her? Bez rulety by zbankrotoval i neznámější ráj milionářů.* (24. 1. 2022).[online] [cit. 6. 2. 2022] Dostupné z: <https://zitrek.cz/spolecnost/znate-historii-hazardnich-her-bez-rulety-by-zbankrotoval-i-nejznamejsi-raj-milionaru/>

⁶ Tamtéž.

⁷ ENCYKLOPEDIE HAZARDU. *Původ a historie hazardních her.* (7. 6. 2021).[online] [cit. 6. 2. 2022] Dostupné z: https://www.encyklopediehazardu.cz/rubriky/legislativa-a-historie/puvod-a-historie-hazardnich-her_6.html

⁸ AUTOMATY-ZDARMA-ONLINE. *Jak vznikly hazardní hry a jakou mají historii.* (6. 8. 2021).[online] [cit. 6. 2. 2022] Dostupné z: https://www.automaty-zdarma-online.cz/rubriky/jak-vznikly-hazardni-hry-a-jakou-maji-historii_7822.html

poháněný elektřinou a jeho obchodní jméno bylo Honey money⁹. „V 80. letech se hrací automaty staly ještě složitější, protože začaly používat mikročipy a generátory náhodných čísel. Podvádění ve hře se stalo nemožné, a tak ještě více kasin začalo začleňovat hrací automaty do jejich nabídky.“¹⁰

V České republice se herní průmysl, logicky s ohledem na politickou situaci, začal významněji rozvíjet v 90. letech 20. století. Do té doby se sázelo snad jen na koňských dostizích, což však bylo nelegální. Již v květnu 1990 založili čtyři podnikatelé sázkovou kancelář Fortuna, která existuje dodnes. Naše země se poměrně rychle zařadila mezi státy s nejvyšším počtem výherních automatů na světě, a to jak v absolutním počtu, tak v přepočtu na obyvatele¹¹. Výherní automaty se postupně staly součástí téměř každého pohostinství či baru a jejich provoz nebyl nijak výrazně legislativně omezen.

Trh s hazardními hrami se vyvíjel nejen v reálném prostředí, ale rovněž na internetu. Z údajů publikovaných ministerstvem financí je zřejmé, že v posledních letech značně narostl podíl finančních prostředků prohraných při účasti na hazardních hrách v internetovém prostředí. Tento podíl v roce 2011 nečinil ani 5 %, v roce 2019 dosahoval již téměř třetiny a „v r. 2020 došlo v důsledku pandemie COVID-19 k jeho výraznému zvýšení na 47,6 %.“¹²

⁹ SÁZENÍ ONLINE. *Staré hrací automaty – závan minulosti*. (3. 12. 2021).[online]

[cit. 6. 2. 2022] Dostupné z: <https://www.sazeni-online.eu/blog/stare-hraci-automaty-zavan-minulosti>

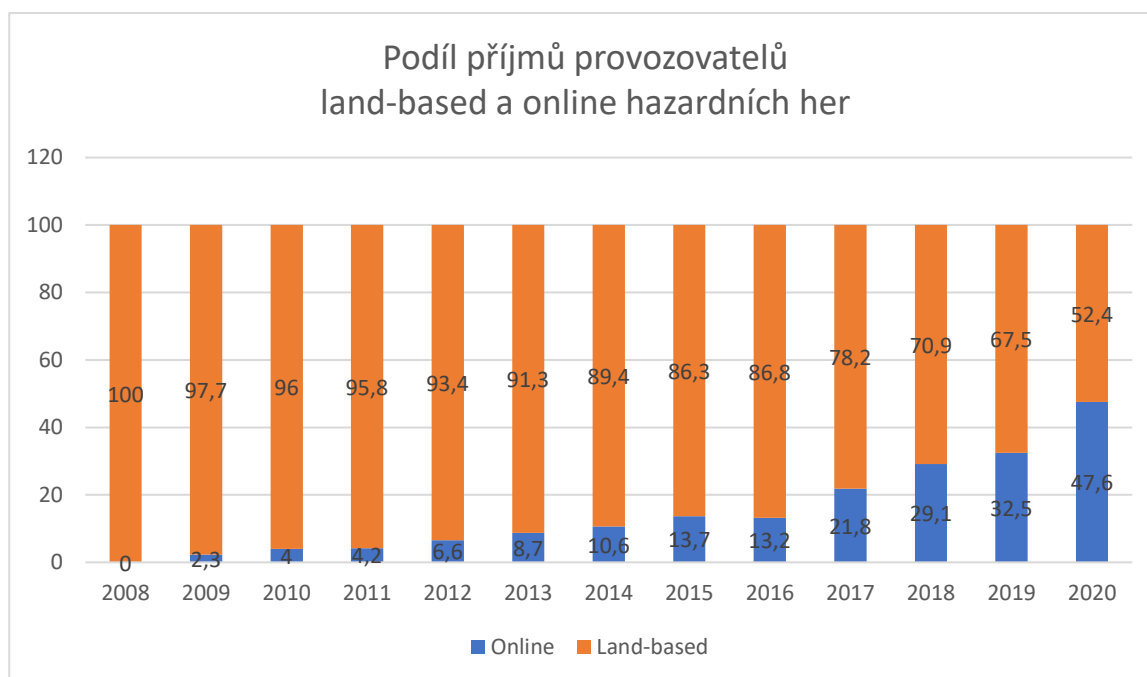
¹⁰ ENCYKLOPEDIIE HAZARDU. *Historie hracích automatů*. (20. 2. 2021).[online] [cit. 6. 2. 2022]

Dostupné z: https://www.encyklopediehazardu.cz/rubriky/vyherni-automaty/historie-hracich-automatu_18.html

¹¹ CUPRESS. *Detail titulu: Hazard v České republice*. (nedatováno).[online] [cit. 6. 2. 2022] Dostupné z: https://www.cupress.cuni.cz/ink2_ext/index.jsp?include=podrobnosti&id=483480

¹² MRAVČÍK, V., ROUS, Z., CHOMYNOVÁ, P., GROHMANNOVÁ, K., JANÍKOVÁ, B., ČERNÍKOVÁ, T., CIBULKA, J., FRANKOVÁ, E. 2021. *Výroční zpráva o hazardním hraní v České republice v roce 2020*. MRAVČÍK, V. (Ed.). Praha: Úřad vlády České republiky. (nedatováno).[online] [cit. 7. 2. 2022] Dostupné z: <https://www.drogy-info.cz/publikace/vyrocní-zpravy/vyrocní-zprava-o-hazardním-hraní-v-ceske-republice-v-roce-2020/>

Graf 1: Vývoj podílu online a land-based hazardních her podle příjmů provozovatelů v letech 2008–2020 (v %)

Zdroj: Vlastní zpracování na základě údajů ministerstva financí 2021

3.3 Zákon o loteriích

Dne 18. 5. 1990 vešel v účinnost zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách (dále jen „zákon o loteriích“, ve smyslu všech pozdějších novel). Konceptuálně byl vhodný v počátcích jeho vzniku, stanovené povinnosti pro provozovatele hazardních her byly vcelku liberální a ve svém důsledku se daly snadno obejít, posléze však začal zaostávat za legislativním vývojem v dané oblasti jak v Evropě, tak ve světě¹³.

V průběhu řady let, kdy došlo k internetovému boomu, podnikání prostřednictvím internetu a rozvoji technologií, stal se zákon o loteriích zcela nevyhovujícím, především pak pokud jde o herní technologie, což činilo problémy nejen provozovatelům, ale také státní správě a obcím, neboť významně pokulhávala efektivita státního dozoru a kontroly,

¹³ Důvodová zpráva k zákonu č. 186/2016 Sb., o hazardních hrách

nevhodné taktéž bylo duplicitní povolování výherních automatů jak obcemi, tak ministerstvem financí¹⁴.

K základním problémům zákona o loteriích patřila již jeho samotná systematika. Byl rozčleněn na úvodní ustanovení, pět dalších částí věnovaných postupně jednotlivým (nikoli však všem) druhům loterií a jiných podobných her a části nazvané ustanovení společná, přechodná a závěrečná. Jak uvádí důvodová zpráva k zákonu o hazardních hrách, zvolené členění i obsahové zpracování jednotlivých částí zákona o loteriích bylo značně neproporcionální, roztržité a poměrně nezvyklé z hlediska obvyklých mechanismů tvorby právních předpisů. Absentovaly zde definice užívaných pojmů nebo byly použity nepřesné definice, zákon byl nepřehledný a někdy i vnitřně rozporný, což vedlo ke komplikacím při jeho aplikaci a vyvolávalo to právní nejistotu. Zákon o loteriích nezohledňoval míru rizika hazardu u jednotlivých typů her¹⁵.

Co se týče problematičnosti zákona o loteriích, je ze systému právních informací ASPI zřejmé, že v souvislosti s tímto zákonem v několika případech rozhodoval i Ústavní soud (většinou v případech, kdy obec vyloučila obecní vyhláškou konkrétní území či nemovitost z možnosti provozovat zde hazardní hry).

Pravděpodobně největším úskalím během doby působnosti tohoto zákona bylo v pozdějších letech značné vzkvétání nelegálního hazardního hraní, které zákon o loteriích nedokázal efektivně potírat, nemluvě o provozování hazardních her prostřednictvím internetu, kdy „*Ministerstvo financí ani finanční úřady dosud ani jednou toto nelegální podnikání nepostihly.*“¹⁴

Loterií nebo jinou podobnou hrou se podle tohoto zákona rozuměla hra, jíž se účastní dobrovolně každá fyzická osoba, která zaplatí vklad (sázku), jehož návratnost se účastníkovi nezaručuje a o výhře nebo prohře rozhoduje náhoda nebo předem neznámá okolnost nebo událost uvedená provozovatelem v předem stanovených herních podmínkách¹⁶.

¹⁴ Důvodová zpráva k zákonu č. 186/2016 Sb., o hazardních hrách

¹⁵ Tamtéž.

¹⁶ § 1 odst. 2 zákona č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění účinném do 31. 12. 2016

3.3 Zákon o hazardních hrách

Dne 1. 1. 2017 nabyl účinnosti zákon o hazardních hrách, který nahradil téměř 27 let účinný zákon o loteriích. Zákonodárce v důvodové zprávě k zákonu o hazardních hrách konstatoval, že vznik nové právní úpravy na úseku hazardních her vzešel jednak z potřeby reagovat na vyvíjející se trh s hazardními hrami a s tím souvisejícími vysokými společenskými náklady hazardního hraní v České republice, jednak z potřeby využití moderních informačních technologií a z ní vyplývající potřeby modernizace i samotné právní regulace. Dalším důvodem byla neudržitelnost předchozího právního stavu v České republice s pravidly vnitřního trhu Evropské unie v oblasti online hazardních her, kdy byl tento druh trhu s hazardními hrami v České republice zahraničním provozovatelům uzavřen. Tudiž nejen že Česká republika přicházela odhadem o 600 mil. Kč ročně na daňových odvodech, zároveň bylo ze strany Evropské unie vedeno řízení proti České republice s možností postihu vysokých pokut¹⁷. Tato situace dala vzniknout zákonu o hazardních hrách.

Zásadními změnami bylo mezi jinými spuštění (i když se to povedlo až v září roku 2020, a to pilotní verzí) rejstříku fyzických osob vyloučených z účasti na hazardních hrách¹⁸ (a to i v online prostředí), jakou jsou např. osoby pobírající některé dávky v hmotné nouzi, osoby se soudem uloženou povinností zdržet se hazardních her nebo léčbou ze závislosti na hazardních hrách, osoby v insolvenci a ty, které o zápis do rejstříku samy požádají¹⁹; možnost vstupu zahraničních provozovatelů na český trh s hazardními hrami; možnost ministerstva financí zablokovat nelegálním provozovatelům online hazardních her jejich webové stránky i veškeré platby; oprávnění celních úřadů zadržet věc, existuje-li důvodné podezření, že v souvislosti s jejím užíváním dochází k porušování zákona o hazardních hrách; stanovení maximální možné výše sázek v hernách, kasinech i na internetu a maximální možné výše výhry z jedné hry; povinnost přerušit hru po dvou hodinách hraní;

¹⁷ Důvodová zpráva k zákonu č. 186/2016 Sb., o hazardních hrách

¹⁸ MINISTERSTVO FINANCÍ. *Provoz rejstříku vyloučených osob*. (15. 9. 2020).[online] [cit. 7. 2. 2022] Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/soukromy-sektor/hazardni-hry/rejstrik-vyloucenych-osob-rvo/provozovatele/produkcni-prostredi-rvo/2020/provoz-rejstniku-vyloucenych-osob-39428/>

¹⁹ MRAVČÍK, V., ROUS, Z., CHOMYNOVÁ, P., GROHMANNOVÁ, K., JANÍKOVÁ, B., ČERNÍKOVÁ, T., CIBULKA, J., FRANKOVÁ, E. 2021. *Výroční zpráva o hazardním hraní v České republice v roce 2020*. MRAVČÍK, V. (Ed.). Praha: Úřad vlády České republiky. (nedatováno).[online] [cit. 7. 2. 2022] Dostupné z: <https://www.drogy-info.cz/publikace/vyrocní-zpravy/vyrocní-zprava-o-hazardním-hraní-v-ceske-republice-v-roce-2020/>

povinnost uzavřít hernu (došlo k jasnému rozlišení herních prostor na hernu a kasino) v čase 3:00 až 10:00 hod; ukončení provozování jakýchkoliv hazardních her v místech, která nejsou schválena ministerstvem financí; zákaz podávání občerstvení zdarma v herních prostorech; od 1. 1. 2020 zdanění výher z hazardních her nad 1 mil. Kč, atd²⁰. V souvislosti s přijetím zákona o hazardních hrách se navýšila daň z THZ z 28 % na 35 %²¹.

Nově jsou veškeré hry, dosud označované jako loterie a jiné podobné hry, označovány souborně jako hazardní hry, k čemuž bylo přistoupeno především z důvodu sjednocení a ucelení terminologie v dané oblasti a přiblížení právní úpravy více běžnému životu občana, z jehož strany jsou upravované hry právě často označovány jako hazardní. I vědecká a odborná obec pojem hazardní hry hojně užívá. Při využití nového názvosloví hrálo nezanedbatelnou roli i behaviorální hledisko, kdy pojem hazardní hry je pojmem negativním a na první pohled vystihuje samotnou škodlivost a podstatu této činnosti. Nezanedbatelný je i samotný jazykový výklad a původ pojmu hazard. Jak bylo zmíněno výše, slovo hazard má svůj původ v arabském slově „al zahr“, jež označuje kostky. Z tohoto slova následně vzniklo španělské „azar“ (hra náhody), které se přes francouzštinu rozšířilo do angličtiny jako „hazard“. Slovník cizích slov pojem hazard definuje jako činnost, jejíž výsledek závisí na náhodě nebo též jako vysoké riziko. V rámci analytické činnosti bylo současně zjištěno, že pojem hazard či hazardní hry je využíván v převážné většině právních úpravy členských států Evropské unie²².

Cílem regulace vyplývající ze zákona o hazardních hrách bylo snížit počet patologických, resp. problémových hráčů v populaci a snížit negativní dopady související s těmito hráči, a to snížením dostupnosti hazardních her (studie ukázaly, že právě dostupnost hazardních her je nejvíce riziková, proto byla zavedena opatření např. ve formě složení kauce provozovatele či stanovení limitů nejnižšího možného počtu provozovaných výherních automatů, nově terminologicky v zákoně o hazardních hrách THZ a stolů živé hry tak, aby provozování herny či kasina nebylo rentabilní pro neomezený počet podnikatelských subjektů), vyloučením hráče z hazardní hry a zavedením opatření pro zodpovědné hraní²³.

Tato cílená ochrana hráčů (i potenciálních) stanovená zákonem o hazardních hrách zahrnuje rovněž hazardní hry provozované v prostředí internetu, neboť online hraní patří

²⁰ Zákon č. 186/2016 Sb., o hazardních hrách, ve znění pozdějších předpisů

²¹ Důvodová zpráva k zákonu č. 186/2016 Sb., o hazardních hrách

²² Tamtéž.

²³ Tamtéž.

svými strukturálními charakteristikami (jako rychlost hry, možnost hrát nepřetržitě, hraní více her současně apod.) k nejvíce rizikovým hrám z hlediska rozvoje problémového hráčství; např. během roku 2020 se online hazardní hry zúčastnilo 31,4 % z celkového počtu hráčů-mužů a 13,7 % hráček-žen, nejvíce pak ve věkové kategorii (bez rozlišení pohlaví) 25 – 34 let, a to 32,9 % účastníků online hazardní hry, dále 35 – 44 let, a to 29,1 % účastníků online hazardní hry.²⁴ Potřebu regulace internetového hazardu ukázala např. studie provedená v Austrálii a publikovaná v roce 2017 „Angažovanost spotřebitelů a jejich vnímání offshore webových stránek s online hazardními hrami“, jejíž cílem bylo prozkoumat, do jaké míry australští online hráči využívají offshore internetové hazardní hry ve srovnání s domácími, postoje hráčů k této problematice a škody související s hazardem. Studie krom jiného uvádí, že mnoho jurisdikcí legalizovalo a licencovalo webové stránky s online hazardem, nicméně značná část tohoto trhu působí v zahraničí. Výsledky ukázaly, že 25,8 % dotázaných (3199 hráčů) využívalo offshore webové stránky a měli větší problémy s účastí na hazardní hře. Většina hráčů tedy preferovala domácí webové stránky, což naznačilo, že regulace online hazardu s přidruženými opatřeními na ochranu spotřebitele může být přínosem. Bylo zjištěno, že offshore webové stránky představují pro spotřebitele riziko, pokud jde o nebezpečné a pochybné praktiky. Zároveň také konkurují domácím provozovatelům a nepodílejí se na ekonomikách, ve kterých působí²⁵.

Stanovením celní správy jako orgánu státního dozoru a orgánu k projednávání přestupků na úseku hazardních her (zpočátku vyjma internetových) vznikl efektivní dozor nad celou oblastí hazardních her, čímž byl současně rovněž naplněn specifický cíl „Reálné vykonávání kontrol a správního trestání podle zákona o hazardních hrách“ uveřejněný v dokumentu „Strategické cíle celní správy na roky 2015–2020“²⁶.

²⁴ MRAVČÍK, V., ROUS, Z., CHOMYNOVÁ, P., GROHMANNOVÁ, K., JANÍKOVÁ, B., ČERNÍKOVÁ, T., CIBULKA, J., FRANKOVÁ, E. 2021. *Výroční zpráva o hazardním hraní v České republice v roce 2020*. MRAVČÍK, V. (Ed.). Praha: Úřad vlády České republiky. (nedatováno).[online] [cit. 15. 9. 2022] Dostupné z: <https://www.drogy-info.cz/publikace/vyrocní-zpravy/vyrocní-zprava-o-hazardnim-hrani-v-ceske-republice-v-roce-2020/>

²⁵ SAGE JOURNALS. *Consumer engagement with and perceptions of offshore online gambling sites*. (17. 11. 2017).[online] [cit. 15. 9. 2022] Dostupné z: <https://journals.sagepub.com/doi/full/10.1177/1461444817738783>

²⁶ MINISTERSTVO FINANCÍ ČESKÉ REPUBLIKY. *Informace o činnosti Celní správy České republiky za rok 2018*. (datováno 10. 7. 2019) .[online] [cit. 18. 9. 2022] Dostupné z: https://www.mfcr.cz/assets/cs/media/Dane_Vyhodnoceni-Pr-002_2017_Informace-o-cinnosti-CS-CR

V souvislosti s účinností zákona o hazardních hrách se dostalo celní správě taktéž nové kompetence na úseku ochrany spotřebitele při provozování hazardních her, a to na základě § 23 odst. 19 zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů²⁷.

Co se týče personálních záležitostí souvisejících s rozšířením kompetencí celní správy nejen v oblasti hazardních her (ale i elektronické evidence tržeb, trestního prověřování a také v souvislosti s nutností posílit správu spotřebních daní a další činnosti související s potíráním organizované trestné činnosti) uvádí údaje ministerstva financí že v roce 2017 byl počet systemizovaných míst navýšen o 84 příslušníků celní správy²⁸.

3.4 Komparace zákona o loteriích a zákona o hazardních hrách

I z laického pohledu je naprosto evidentní, že tyto dva zákony jsou velmi rozdílné, a to jak svým uspořádáním (jak bylo uvedeno výše), tak terminologií. Na tomto místě diplomové práce budou porovnány pouze některé zásadní aspekty.

Podle zákona o loteriích se rozumí loterií nebo jinou podobnou hrou hra, jíž se účastní dobrovolně každá fyzická osoba, která zaplatí vklad (sázku), jehož návratnost se účastníkovi nezaručuje. O výhře nebo prohře rozhoduje náhoda nebo předem neznámá okolnost nebo událost uvedená provozovatelem v předem stanovených herních podmínkách. Nezáleží přitom na tom, provádí-li se hra pomocí mechanických, elektromechanických, elektronických nebo obdobných zařízení²⁹. Hazardní hra je v zákoně o hazardních hrách definována v § 3 jako hra, sázka nebo los, do nichž sázející vloží sázku, jejíž návratnost se nezaručuje a v nichž o výhře nebo prohře rozhoduje zcela nebo zčásti náhoda nebo neznámá okolnost. Jsou jí loterie, kursová sázka, totalizátorová hra, bingo, technická hra, živá hra, tombola a turnaj malého rozsahu, přičemž tyto všechny mohou být provozované také prostřednictvím internetu³⁰. Technickou hrou [hlava VI. zákona o hazardních hrách] se rozumí hra provozovaná prostřednictvím technického zařízení

²⁷ MINISTERSTVO FINANCÍ ČESKÉ REPUBLIKY. *Informace o činnosti Celní správy České republiky za rok 2018*. (datováno 10. 7. 2019) .[online] [cit. 18. 9. 2022] Dostupné z: https://www.mfcr.cz/assets/cs/media/Dane_Vyhodnoceni-Pr-002_2017_Informace-o-cinnosti-CS-CR

²⁸ MINISTERSTVO FINANCÍ ČESKÉ REPUBLIKY. *Zpráva o činnosti Finanční správy České republiky a Celní správy České republiky za rok 2017*. (datováno 11. 7. 2018).[online] [cit. 16. 7. 2022] Dostupné z: https://www.mfcr.cz/assets/cs/media/Dane_Vyhodnoceni_2017_Zprava-o-cinnosti-FS-a-CS-CR.pdf

²⁹ Zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění účinném do 31. 12. 2016

³⁰ Zákon č. 186/2016 Sb., o hazardních hrách, ve znění pozdějších předpisů

obsluhovaného přímo hráčem (válcová hra, elektromechanická ruleta, elektromechanické kostky). Živou hrou [hlava V. zákona o hazardních hrách] je především ruleta, karetní hra a hra v kostky, při které sázející hrají proti krupiérovi, nebo jeden proti druhému u hracích stolů s tím, že není předem určen počet sázejících ani výše sázky do jedné hry.

Při účinnosti zákona o loteriích byly dozorovými orgány ministerstvo financí, příslušné finanční úřady, krajské úřady a obce³¹. Podle zákona o hazardních hrách to jsou ministerstvo financí a celní úřady³² (ty jsou hlavními orgány dozoru), obce se staly pasivním dozorovým orgánem (tj. zasílají podněty k prošetření místnímu celnímu úřadu).

V zákoně o loteriích bylo v § 17 odst. 8 určeno, že THZ smí být provozována v herně, kasinu a v místě, které splňuje zvláštní provozní režim. Může docházet k provozování loterií a jiných podobných her i více provozovateli³³. THZ nemusela být zapnutá, resp. tato povinnost nebyla v zákoně o loteriích stanovena. V zákoně o hazardních hrách se objevuje termín „herní prostor“, kterým je pouze herna nebo kasino, přičemž podmínkou pro jejich provozování jsou povolení ministerstva financí (tzv. základní povolení) a příslušné obce (tzv. povolení k umístění herního prostoru); hazardní hru v nich může provozovat pouze jeden subjekt. THZ či stoly živé hry musí být všechny v provozu po celou provozní dobu³⁴.

Reklama či propagace herny, kasina nebo pohostinského zařízení s THZ nebyla zákonem o loteriích nijak omezena, zevnějšek provozovny měly možnost regulovat obce obecně závaznou vyhláškou. Reklamní a propagační sdělení na provozování hazardních her jsou novou právní úpravou téměř v jakékoliv podobě zakázána³⁵.

Zákon o loteriích nestanovil nutnost ve zvláštním provozním režimu hru provozovat jako hlavní činnost, maximální počet THZ byl šest a mohla být provozována v pohostinských zařízeních či barech. Nic takového není od roku 2017 přípustné³⁶.

Hernou se podle § 17 odst. 9 zákona o loteriích rozuměla místnost (soubor místností) určená primárně pro provozování neomezeného počtu THZ, ve které musel být přítomen dozor pro zamezení i pouhé vizuální účasti na hazardní hře osob mladších 18 let. Provozní doba nebyla rozhodnutím ministerstva financí pro provozování určité loterie nebo jiné podobné hry (dále jen „základní povolení“, platí i pro rozhodnutí ministerstva financí pro

³¹ Zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění účinném do 31. 12. 2016

³² Zákon č. 186/2016 Sb., o hazardních hrách, ve znění pozdějších předpisů

³³ Zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění účinném do 31. 12. 2016

³⁴ Zákon č. 186/2016 Sb., o hazardních hrách, ve znění pozdějších předpisů

³⁵ Tamtéž.

³⁶ Tamtéž

provozování určitého druhu hazardní hry podle zákona o hazardních hrách) vymezena, avšak mohla ji omezit obec obecně závaznou vyhláškou. Provozovatel nemusel zajistit identifikaci návštěvníků a monitoring v herně³⁷. Ustanovení § 67 zákona o hazardních hrách je herna definována jako samostatný, stavebně oddělený prostor, ve kterém je provozována technická hra (tzn. provozování THZ, kterých musí být nejméně 15 ks), a to jako hlavní činnost; herna smí být otevřena maximálně v čase 10:00 až 3:00 hod a nesmí být do ní vpuštěna osoba mladší 18 let. Dalšími z mnoha povinností provozovatele je např. identifikace každého návštěvníka a zajištění monitorování strategických míst v herně³⁸.

Předchozí právní úprava explicitně nedefinovala, co je kasino. Bylo pouze stanoveno provozování živých her, přičemž počet stolů byl nepodstatný, ale též libovolného počtu THZ a ostatních her, přičemž i sem měly zapovězeny vstup osoby mladší 18 let; provozování loterií a jiných podobných her v kasinech bylo celkově podmíněno přísnějším pravidlům (např. vedení jmenné denní evidence návštěvníků, nutnost vybavení zabezpečovacím zařízením a monitorovacím zařízením³⁹). Ustanovení § 68 zákona o hazardních hrách vymezuje kasino jako samostatný, stavebně oddělený prostor, ve kterém je jedním provozovatelem provozována živá hra jako hlavní činnost, a to po celou provozní dobu kasina (z čehož vyplývá nutnost neustálé přítomnosti krupiérů), je možné provozovat také technickou hru a bingo; je stanoven minimální počet započitatelných stolů živé hry (3 ks), od kterého se pak odvíjí počet herních pozic technické hry. Tak jako u heren je i zde některými z mnoha povinností provozovatele identifikovat při vstupu každého návštěvníka, zamezit vstupu nezletilým osobám a monitorovat všechna strategická místa⁴⁰.

3.5 Základní terminologie vycházející ze zákona o hazardních hrách

Cílem této podkapitoly není citovat paragrafy zákona o hazardních hrách, spíše jde o krátké přiblížení základních termínů.

Tedy hazardní hrou se rozumí hra, sázka nebo los, do nichž sázející vloží sázku, jejíž návratnost se nezaručuje, a v nichž o výhře nebo prohře rozhoduje zcela nebo zčásti náhoda

³⁷ Zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění účinném do 31. 12. 2016

³⁸ Zákon č. 186/2016 Sb., o hazardních hrách, ve znění pozdějších předpisů

³⁹ Zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění účinném do 31. 12. 2016

⁴⁰ Zákon č. 186/2016 Sb., o hazardních hrách, ve znění pozdějších předpisů

nebo neznámá okolnost⁴¹. Tento zákon upravuje tyto druhy hazardních her: loterii, kursovou sázku, totalizátorovou hru, bingo, technickou hru, živou hru, tombolu a turnaj malého rozsahu⁴². Provozováním hazardní hry se rozumí vykonávání činností spočívajících v uskutečňování hazardní hry se záměrem dosažení zisku, zejména příjem sázek a vkladů do hazardní hry, výplata výhry, další činnosti organizačního, finančního a technického charakteru související s uvedením hazardní hry do provozu a se zajištěním vlastního provozu, jakož i činnosti potřebné pro ukončení a vypořádání hazardní hry⁴³. Účastníkem hazardní hry je fyzická osoba, která se k účasti na hazardní hře registrovala nebo zaplatila vklad; sázejícím účastník hazardní hry, který zaplatil sázku; vkladem jakékoliv plnění opravňující k účasti na hazardní hře; sázkou sázejícím dobrovolně určené nevratné plnění, které bude porovnáváno s výsledkem hazardní hry⁴⁴. V případě internetové hry je účastníkem hazardní hry pouze fyzická osoba, která se k účasti na hazardní hře registrovala nebo zaplatila vklad a která má bydliště na území České republiky⁴⁵. Provozovatelem hazardní hry, s výjimkou turnaje malého rozsahu, může být pouze Česká republika, nebo právnická osoba, která má sídlo v České republice, jiném členském státě Evropské unie nebo ve státě, který je smluvní stranou Dohody o Evropském hospodářském prostoru; má organizační strukturu s řádným, průhledným a uceleným vymezením působnosti a rozhodovacích pravomocí, zřízenou dozorčí radu, správní radu nebo jiný obdobný kontrolní orgán; má vlastní zdroje v minimální výši 2 000 000 EUR; má průhledný a nezávadný původ zdrojů; má průhlednou vlastnickou strukturu, ze které je zřejmé, kdo je jejím skutečným majitelem podle zákona upravujícího evidenci skutečných majitelů a věcné, personální a organizační předpoklady potřebné pro výkon činnosti v rozsahu, v jakém hodlá provozovat hazardní hry⁴⁶.

⁴¹ § 3 odst. 1 zákona č. 186/2016 Sb., o hazardních hrách, ve znění pozdějších předpisů

⁴² § 3 odst. 2 zákona č. 186/2016 Sb., o hazardních hrách, ve znění pozdějších předpisů

⁴³ § 5 zákona č. 186/2016 Sb., zákon o hazardních hrách, ve znění pozdějších předpisů

⁴⁴ § 4 odst. 1 zákona č. 186/2016 Sb., zákon o hazardních hrách, ve znění pozdějších předpisů

⁴⁵ § 4 odst. 2 zákona č. 186/2016 Sb., zákon o hazardních hrách, ve znění pozdějších předpisů

⁴⁶ § 6 odst. 1 zákona č. 186/2016 Sb., zákon o hazardních hrách, ve znění pozdějších předpisů

3.6 Zákon o dani z hazardních her

„Daně by podle teorie měly být neutrální, aby neovlivňovaly rozhodování subjektů (osob). Realitě bližší je ovšem spíše konstatování Adama Smitha: „I ta nejzkušenější vláda, když zdanila všechny předměty vhodné k zdanění, musí se uchýlit ke zdaňování předmětů nevhodných.“. Proklamovaným účelem daně z hazardních her je znevýhodnění tohoto segmentu podnikání, který prokazatelně provázejí celospolečensky nežádoucí jevy, jako je například chorobná závislost hráčů, jejich zadlužení, exekuce a rozpad rodin, vysoká míra trestných činů. Nicméně „hazardními hrami“ nejsou jen obávané hrací automaty, kursově sázky a rulety, ale i neškodné bingo a společensky (komunitně) spíše prospěšné tomboly, turnaje o ceny a mnohé loterie na podporu konkrétních cílů.“⁴⁷

V souvislosti s komplexní změnou právní úpravy provozování hazardních her a z důvodu zrušení zákona o loteriích bylo taktéž nutné přehodnotit a upravit systém zdanění hazardních her a rovněž výherců daní z příjmu fyzických osob, který bude reflektovat věcné změny vycházející ze zákona o hazardních hrách⁴⁸. Stal se vlastně novým právním předpisem v daňové soustavě České republiky. *„Došlo jím kupř. ke změně předchozího odvodu z loterií a jiných podobných her na daň z hazardních her, k úpravě daňového subjektu i objektu daně a daňových sazeb; změnovým zákonem bylo novelizováno dalších devatenáct zákonů. Nový je i zákon o hazardních hrách, jenž znamená výraznou přeměnu regulace hazardu v České republice.“⁴⁹*

Dne 26. 5. 2016 tedy vešel v platnost zákon o dani z hazardních her, účinnost nastala ke dni 1. 1. 2017. Všechny daně (v užším smyslu) jsou v českém právním řádu upraveny samostatným právním předpisem, tudíž citovaným zákonem byla ctěna legislativní zvyklost⁵⁰.

Poplatníkem daně z hazardních her je držitel základního povolení nebo ohlašovatel hazardní hry⁵¹. Ustanovení § 1 zákona o dani z hazardních her upravuje konstrukční prvek poplatníka daně, který se tradičně v právní úpravě daní v širším slova smyslu uvádí jako

⁴⁷ WOLTERS KLUWER. DAUC. VŠE PRO DAŇAŘE & ÚČETNÍ. *Daň z hazardních her – nová daň v českém daňovém systému.* (datováno 27. 10. 2016). [online] [cit. 6. 10. 2022] Dostupné z: Daň z hazardních her - nová daň v českém daňovém systému (dauc.cz)

⁴⁸ SAGIT. *Daň z hazardních her, komentář, 1. vydání.* (nedatováno). [online] [cit. 17. 2. 2022] Dostupné z: <https://www.sagit.cz/info/dan-z-hazardnich-her-komentar-1-vydani>

⁴⁹ Tamtéž.

⁵⁰ Důvodová zpráva k zákonu č. 187/2016 Sb., o dani z hazardních her

⁵¹ § 1 zákona č. 187/2016 Sb., o dani z hazardních her, ve znění pozdějších předpisů

první v pořadí. Pro označení daňového subjektu zákonodárce zvolil slovo „poplatník“, čímž se podle důvodové zprávy snažil vyjádřit, že daň z hazardních her považuje za daň přímou⁵².

Předmětem daně je provozování hazardní hry online či jiným způsobem na území České republiky pro účastníka hazardní hry, pokud je k provozování této hry potřeba základního povolení, nebo má být tato hra ohlášena⁵³. Ustanovení § 2 zákona o dani z hazardních her vyhrazuje předmět daně tak, že jím je pouze taková hazardní hra, ke které je potřebné základní povolení (loterie, totalizátorová hra, bingo, kursová sázka, technická a živá hra), či ohlášení (tombola, u níž výše herní jistiny činí více než 100 000 Kč, a turnaj malého rozsahu)⁵⁴ a která odpovídá podmínce místní příslušnosti a osobní působnosti zákona o dani z hazardních her.

Základem daně je součet dílčích základů daně jednotlivých druhů hazardních her, které tvoří částka, o kterou úhrn přijatých a nevrácených vkladů převyšuje úhrn vyplacených výher. Vkladem jsou nejenom sázky, ale i další plnění opravňující k účasti na hazardní hře. Vkladem je taktéž provize zaplacená provozovateli hazardní hry za to, že umožní hráči hrát hazardní hru⁵⁵. Jakousi výjimku pak představuje daň z technických her [§ 5 zákona o dani z hazardních her], kdy v případě, že součin dílčího základu daně je nižší než minimální dílčí daň z technických her, je dílčí daní tato minimální dílčí daň, která se vypočte jako součin počtu herních pozic povolených THZ a částky 9 200 Kč, zjednodušeně řečeno za každý THZ odvede provozovatel technické hry minimálně 9 200 Kč měsíčně.

Sazby daní činí 35 % pro dílčí základ daně z technické hry a loterie a 23 % pro ostatní druhy hazardních her⁵⁶. Na rozdíl od odvodů z loterií a jiných podobných her jsou současné sazby daně vyšší, což byl závazek tehdejší vlády směrem k voličům. Vyšší zdanění se mělo odrazit v efektivnějším potírání a předcházení sociálně patologických jevů v souvislosti s provozováním hazardních her a lepší ochranu hráčů. Pro účely stanovení sazby daně byla vytvořena mezinárodní komparace. V souvislosti s výší zdanění hazardních her bylo zjištěno, že jednotlivé státy Evropské unie pro zdanění hazardních her využívají zvláštní daň.

⁵² BOHÁČ, Radim a Hana KRASULOVÁ, *Zákon o dani z hazardních her. Komentář*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2017, s. 19.

⁵³ PELC, Vladimír. *Daň z hazardních her: s komentářem*. Olomouc: ANAG, [online]. Daně (ANAG). ISBN 978-80-7554-045-4.

⁵⁴ BOHÁČ, Radim a Hana KRASULOVÁ, *Zákon o dani z hazardních her. Komentář*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2017, s. 30.

⁵⁵ BOHÁČ, Radim a Hana KRASULOVÁ, *Zákon o dani z hazardních her. Komentář*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2017, s. 54.

⁵⁶ § 4 zákona č. 187/2016 Sb., o dani z hazardních her, ve znění pozdějších předpisů

Konstrukční prvky daně se v jednotlivých státech Evropské unie značně liší. Z tohoto pohledu mezinárodní komparace poskytla pouze obecný rámec pro určení výše sazeb daně z hazardních her. Z tohoto srovnání oproti tomu jednoznačně vyplynulo, že sazby daně z hazardu jsou rozdělené podle jednotlivých druhů hazardních her⁵⁷. Lze shrnout, že různé typy her mají různou míru společenské škodlivosti a škodlivosti pro hráče samotné; u snadno dostupných technických her je riziku vzniku patologických jevů u hráče velmi vysoké, neboť tyto hry jsou jednoduše ovladatelné, zvukově a vizuálně přitažlivé, dynamické, relativně snadno dostupné a ihned informují o výsledku hry⁵⁸.

Zdaňovacím obdobím daně z hazardních her je kalendářní čtvrtletí⁵⁹. Tato daň tedy není daní zálohovou, čímž se rovněž mělo předejít možnosti obcházení institutu záloh za účelem oddálení placení daně až po skončení zdaňovacího období⁶⁰.

Část celostátního hrubého výnosu daně z technické hry je z 35 % příjmem státního rozpočtu a z 65 % příjmem rozpočtů obcí, z ostatních her ze 70 % příjmem státního rozpočtu a z 30 % příjmem rozpočtu obcí⁶¹. Je upraven způsob, jakým se na části celostátního hrubého výnosu daně z hazardních her v dílčí dani z technických her podílejí jednotlivé obce. Rozdělení závisí na počtu povolených herních míst v jednotlivých obcích. Stejně jako v případě určení minimální dílčí daně z technických her platí, že se zohledňují pouze herní pozice jednotlivých povolených koncových zařízení vyjmenované v povolení k umístění herního prostoru⁶². Dále je v dotčeném ustanovení zákona o dani z hazardních her ministerstvu financí stanovena informační povinnost ohledně procent, kterými si jednotlivé obce podílejí na části celostátního hrubého výnosu, který je příjmem rozpočtu obcí.

Ústředními subjekty daně, *lex generalis*, jsou subjekty správy daní, kterými jsou správce daně a osoby zúčastněné na správě daní, mezi něž patří daňový subjekt, popřípadě zástupce osoby zúčastněné a třetí osoby na správě daní⁶³. Správcem daně z hazardních her je Specializovaný finanční úřad, který byl zřízen zákonem č. 456/2011 Sb., o Finanční správě České republiky a vykonává působnost na celém území České republiky. Tento úřad

⁵⁷ BOHÁČ, Radim a Hana KRASULOVÁ, *Zákon o dani z hazardních her. Komentář*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2017, s. 70.

⁵⁸ MRAVČÍK, Viktor et al. *Hazardní hraní v České republice a jeho dopady*. Praha: Úřad vlády České republiky, 2014. ISBN 978-80-7440-111-4.

⁵⁹ § 6 zákona č. 187/2016 Sb., o dani z hazardních her, ve znění pozdějších předpisů.

⁶⁰ Důvodová zpráva k zákonu č. 187/2016 Sb., o dani z hazardních her, ve znění pozdějších předpisů

⁶¹ § 7 zákona č. 187/2016 Sb., o dani z hazardních her, ve znění pozdějších předpisů.

⁶² BOHÁČ, Radim a Hana KRASULOVÁ, *Zákon o dani z hazardních her. Komentář*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2017, s. 93.

⁶³ § 10, § 20, § 22 a § 25 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů.

vykonává správu daní v prvním stupni a přerozděluje daňové výnosy rozpočtům obcí⁶⁴. Daňovým subjektem/poplatníkem je pak provozovatel hazardních her, který sám vyčíslí daň, uvede patřičné informace pro vyměření daně a podá je nejpozději do 25 dnů po uplynutí zdaňovacího období, kdy je daň z hazardních her splatná⁶⁵.

Správa daně z hazardních her je oproti obecné úpravě správy daní svým způsobem specifická, a to díky institutu autoaplikace, tj. samovyměření a samodoměření daně [§ 11 zákona o dani z hazardních her]. Podle důvodové zprávy tím mělo dojít ke snížení administrativní zátěže na straně správce daně. Tato skutečnost nemá ani negativní vliv na výnos daně z hazardních her, jak by mohli někteří předpokládat⁶⁶, neboť výnos daně v průběhu let narůstá.

„Jako pozitivní myšlenku lze označit to, že daň z hazardních her neobsahuje žádné úlevy na dani nebo osvobození. Dalším významným bodem je rozšíření subjektů daně i na nelegální provozovatele.“⁶⁷

Důležitou skutečností je, že zákonem o dani z hazardních her není stanovena možnost uložit pokutu za opožděné tvrzení daně. Taková pokuta má svou podstatou působit preventivně a odrazovat od nepodání či pozdního podání daňového tvrzení a jako taková je upravena v § 250 daňového řádu. Tedy pokud daňový subjekt nepodá daňové přiznání vůbec, nebo až po stanovené lhůtě (5 pracovních dní po termínu), a to jak řádné, tak dodatečné, vzniká mu povinnost tuto pokutu uhradit⁶⁸. V případě tvrzení daně z hazardních her tomu však není. *„Daňové přiznání, které bude podáno opožděně, bude vždy dodatečným daňovým přiznáním. Také z tohoto důvodu nebude zpoždění při podání daňového tvrzení z povahy věci sankcionováno prostřednictvím pokuty za opožděné tvrzení daně podle § 250 daňového řádu. Současně je vyloučena pokuta za opožděné tvrzení daně i pro případ nepodání*

⁶⁴ Daňový řád: Finanční správa ČR; Mezinárodní spolupráce: zákony 2014: redakční uzávěrka k 11. 11. 2013. Ostrava: Sagit, [2013]. ÚZ. ISBN 978-80-7488-015-5.

⁶⁵ ŠTĚPÁN, M. *K zdanění hazardních her od 1. 1. 2017*. In: ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 12. 7. 2022].

⁶⁶ MRAVČÍK, V., ROUS, Z., CHOMYNOVÁ, P., TION LEŠTINOVÁ, Z., GROHMANNOVÁ, K., JANÍKOVÁ, B., KOZÁK, J., VLACH, T., KIŠŠOVÁ, L. 2018. *Výroční zpráva o hazardním hraní v České republice v roce 2017*. MRAVČÍK, V. (Ed.). Praha: Úřad vlády České republiky. (nedatováno). [online] [cit. 12. 7. 2022] Dostupné z: <https://www.drogy-info.cz/publikace/vyrocní-zpravy/vyrocní-zprava-o-hazardním-hraní-v-ceske-republice-v-roce-2017/>

⁶⁷ GT NEWS. GRANT THORTON. *Nová daň české daňové soustavy, aneb zpřísnění regulace hazardních her*. (datováno 9. 3. 2017) [online] [cit. 6. 8. 2022] Dostupné z: <https://www.gtnews.cz/publikace/nova-dan-ceske-danove-soustavy-aneb-zpriseni-regulace-hazardnich-her/>

⁶⁸ VŠE PRO DAŇAŘE & ÚČETNÍ. WOLTERS KLUWER. *Pokuta za opožděné tvrzení daně*. (datováno 23. 8. 2021) [online] [cit. 9. 8. 2022] Dostupné z: <https://www.dauc.cz/clanky/9499/pokuta-za-opozdene-tvrzeni-dane>

daňového přiznání, neboť se uplatní právní fikce tvrzené nuly. Sankci, která poplatníkovi hrozí, představuje penále (§ 251 daňového řádu). K jeho vzniku však dojde pouze v případě, kdy správně daně doměří daň z moci úřední. Při doměření daně na základě podaného dodatečného přiznání penále nevzniká (viz § 251 odst. 4 daňového řádu). Pokud zároveň dojde k prodlení s platbou daně, vznikne úrok z prodlení podle § 252 a násl. daňového řádu.⁶⁹

Pokud má správce daně důvodné podezření, že tvrzená daň je deklarována v nesprávné výši, může standartně vyzvat subjekt k odstranění pochybností, nebo u něj zahájit daňovou kontrolu. Kontrolu samozřejmě může vykonat i při nepodaném přiznání. Jestliže výsledkem bude zvýšení daňové povinnosti, pak tento rozdíl není samodoměřením, ale doměrkem správce daně podle daňového řádu, tj. dodatečným platebním výměrem⁷⁰.

K dani z hazardní hry lze ještě uvést informaci z roku 2013, kdy na základě analýzy University of Nevada, Las Vegas bylo v článku „Normativní analýza daňové politiky hazardních her“ uveřejněno, že „... pevné daně založené na licencích mohou být výhodnější, než daně z hrubých příjmů z her. Tam, kde se používají daně založené na výstupu, by typy hazardních her, jejichž poptávka je citlivější na cenu, a typy, které mají pozitivní vazby na jiná odvětví, měly být zdaněny srovnatelně nižšími sazbami. Je známo, že daně založené na hříchu zvyšují ekonomický blahobyt, ale pouze pokud jsou uplatňovány se sazbou úměrnou škodě, která je pro hráče a provozovatele externí.“⁷¹

3.7 Výroční zprávy o hazardním hraní v České republice a Zprávy o činnosti Finanční správy České republiky a Celní správy České republiky

Problematika hazardního hraní je od roku 2014 součástí integrované protidrogové politiky České republiky na národní i krajské úrovni. Zabývají se aktuálními trendy ve výskytu, vzorcích a dopadech hazardního hraní, dostupnosti preventivních a léčebných

⁶⁹ Důvodová zpráva k zákonu č. 187/2016 Sb., o dani z hazardních her, ve znění pozdějších předpisů

⁷⁰ WOLTERS KLUWER. DAUC. VŠE PRO DAŇAŘE & ÚČETNÍ. *Daň z hazardních her – nová daň v českém daňovém systému.* (datováno 27. 10. 2016) .[online] [cit. 6. 10. 2022] Dostupné z: Daň z hazardních her - nová daň v českém daňovém systému (dauc.cz)

⁷¹ UNLV GAMING RESEARCH & REVIEW JOURNAL. „*A normative analysis of gambling tax policy.* (datováno 2013).[online] [cit. 16. 9. 2022] Dostupné z: <https://digitalscholarship.unlv.edu/grrj/vol117/iss2/2/>

intervencí a faktory, které na jejich změny jejich výskytu a stavu působí. Zprávy jsou projednávány s Poradním výborem Rady vlády pro koordinaci protidrogové politiky a poté schvalovány Radou vlády pro koordinaci protidrogové politiky⁷². Od roku 2014 jsou každoročně Národním monitorovacím střediskem pro drogy a závislosti vypracovávány a publikovány výroční zprávy.

Zprávy jsou rozděleny do několika tematických okruhů. Začínají souhrnem výsledků z oblasti regulace a politiky v oblasti hazardních her, trhu s hazardními hrami, hraním hazardních her v obecné populaci a mezi dětmi a mládeží, problémovým hráčstvím, zdravotními a sociálními důsledky a souvislostmi, kriminalitou, prevencí, léčbou. Tyto jednotlivé oblasti jsou poté dále podrobněji analyzovány.

Vyjma statistických dat jsou zde též publikovány různé informace. V letech 2013–2015 vyhlašoval Úřad vlády České republiky (resp. Rada vlády pro koordinaci protidrogové politiky) dotační řízení na podporu projektů v oblasti prevence a léčby problémového hráčství ve výši 3–5 mil. Kč ročně; od roku 2016 se částka určená na projekty v oblasti hazardního hraní pohybuje v rozmezí 20–25 mil. Kč ročně⁷³. Od roku 2011, kdy bylo v České republice přes 100 tis. povolených výherních automatů, jejich počet klesá. K 1. 1. 2021 jich bylo povoleno 33 tis., tj. 3,1 na 1000 obyvatel (meziroční pokles o 10,6 %). Zároveň se snižuje i počet provozoven s technickou hrou, maxima bylo dosaženo v roce 2011, kdy jejich počet byl 8367, na začátku roku 2021 bylo povolených heren a kasin už pouze 1007. Kasin bylo poprvé v historii více než heren, jejich podíl se zvýšil na 53 %. Od roku 1995 lze ve studii ESPAD (Evropská školní studie o alkoholu a jiných drogách) sledovat hraní na výherních automatech. Podíl 16letých, kteří uvedli hraní na THZ s frekvencí 1x týdně nebo častěji, se dlouhodobě pohyboval v rozmezí 1–1,5 %, ale v roce 2019 výrazně klesl na 0,4 %. Jde pravděpodobně o dopad zákona o hazardních hrách, který zrušil možnost provozovat THZ mimo herny a kasina, zavedl povinnou registraci hráčů a výrazně tak omezil přístup nezletilých k THZ. Průměrné měsíční výdaje na hraní

⁷² MRAVČÍK, V., ROUS, Z., CHOMYNOVÁ, P., GROHMANNOVÁ, K., JANÍKOVÁ, B., ČERNÍKOVÁ, T., CIBULKA, J. 2020. *Výroční zpráva o hazardním hraní v České republice v roce 2019*. MRAVČÍK, V. (Ed.). Praha: Úřad vlády České republiky. (nedatováno).[online] [cit. 21. 2. 2022] Dostupné z: <https://www.drogy-info.cz/publikace/vyrocnizpravy/vyrocnizprava-o-hazardnim-hrani-v-ceske-republice-v-roce-2019/>

⁷³ MRAVČÍK, V., ROUS, Z., CHOMYNOVÁ, P., GROHMANNOVÁ, K., JANÍKOVÁ, B., ČERNÍKOVÁ, T., CIBULKA, J. 2020. *Výroční zpráva o hazardním hraní v České republice v roce 2019*. MRAVČÍK, V. (Ed.). Praha: Úřad vlády České republiky. (nedatováno).[online] [cit. 21. 2. 2022] Dostupné z: <https://www.drogy-info.cz/publikace/vyrocnizpravy/vyrocnizprava-o-hazardnim-hrani-v-ceske-republice-v-roce-2019/>

v posledním roce před začátkem léčby byly 50 tis. Kč, průměrná měsíční bilance minus 43 tis. Kč. Celkovou zápornou finanční bilanci uvedlo 91 % hráčů, průměrná bilance byla minus 1,2 mil. Kč, medián byl –500 tis. Kč. Zadlužení přiznalo 88 % respondentů, průměrný dluh byl přibližně 800 tis. Kč, medián zadlužení 500 tis. Kč. Medián zadluženosti hráčů THZ byl 500 tis., u zadlužených hráčů živé hry 525 tis. Kč a u zadlužených hráčů kursových sázek 750 tis. Kč⁷⁴.

Dalším zdrojem informací o hazardních hrách jsou Zprávy o činnosti Finanční správy České republiky a Celní správy České republiky. Každoročně jsou zpracovávány a publikovány ministerstvem financí, a to již od roku 2013 (první tato zpráva tedy byla vydána za rok 2012) včetně dvou příloh – samostatně jsou nadto zveřejněny dokumenty Informace o činnosti Finanční správy České republiky a Informace o činnosti Celní správy České republiky. Tyto zprávy včetně příloh obsahují popis kompetencí jmenovaných správ z pohledu daní, jejich inkasa a dalších souvisejících údajů (např. daňové subjekty, daňové a celní příjmy, kontrolní činnost, pohledávky, informační technologie, personalistika, hospodaření, daňové a celní řízení, mezinárodní spolupráce atd.).

V této práci jsou použita data z těchto výročních zpráv za roky 2017–2020, příp. 2021 pro komparaci vývoje různých ukazatelů.

3.8 Provozovatelé hazardních her v České republice

Jak již bylo konstatováno výše, provozovatelem hazardní hry může být pouze stát anebo právnická osoba se sídlem v České republice nebo jiném členském státě Evropské unie⁷⁵ disponující patřičnými povoleními k provozování určité hazardní hry (zkráceně řečeno). Provozování hazardních her je od roku 2017 regulováno značně přísněji než předchozí roky, což pochopitelně mělo vliv i na vývoj různých aspektů na úseku hazardních her, tedy i na provozovatele jako takové.

Nejvíce povolených provozoven s technickou a/nebo živou hrou při přepočtu na 1000 obyvatel v krajích v roce 2020 se nacházelo v Karlovarském kraji (24,9), v Ústeckém

⁷⁴ MRAVČÍK, V., ROUS, Z., CHOMYNOVÁ, P., GROHMANNOVÁ, K., JANÍKOVÁ, B., ČERNÍKOVÁ, T., CIBULKA, J., FRANKOVÁ, E. 2021. *Výroční zpráva o hazardním hraní v České republice v roce 2020*. MRAVČÍK, V. (Ed.). Praha: Úřad vlády České republiky. (nedatováno).[online] [cit. 21. 2. 2022] Dostupné z: <https://www.drogy-info.cz/publikace/vyrocní-zpravy/vyrocní-zprava-o-hazardním-hraní-v-ceské-republice-v-roce-2020/>

⁷⁵ § 6 odst. 1 písm. a) a b) zákona o hazardních hrách

kraji (16,3) a Plzeňském kraji (15,2). Struktura podle počtu THZ byla na konci roku 2020 následující: nejvíce provozoven (44,2 %) disponovalo 15 až 29 ks THZ, 31,8 % provozoven disponovalo 30 až 49 ks THZ, 50 a více ks THZ bylo provozováno v 11,3 % provozoven. K 1. 1. 2021 bylo povoleno 4700 živých her, což je o 300 více než předchozí rok⁷⁶.

Největšími provozovateli land-based technických her v České republice byly k 1. 1. 2022 společnosti Paradise Casino Admiral a.s. (4234 povolených THZ), BONVER WIN, a.s. (3456 THZ) a Victoria-Tip, a.s. (2969 THZ). Dále to byly společnosti NET and GAMES a.s., multigate a.s., CEC Praha a.s. a AUTO GAMES a.s.⁷⁷.

Druhou, čím dál významnější kategorií hazardních her, jsou hazardní hry provozované na internetu. Začátkem roku 2021 mělo v České republice povolení provozovat online technické hry osm provozovatelů, kursově sázky šest, živé hry pět, loterie tři provozovatelé (dva z nich, obchodní korporace Sazka a.s. a Fortuna a.s. provozovaly online loterie spolu s technickými hrami a kursovými sázkami); povolením na online stírací losy disponovala pouze obchodní korporace Sazka a.s.⁷⁸. Co se týče vývoje počtu provozovatelů těchto her, jejich počet je víceméně setrvalý.

Tabulka 1: Počet provozovatelů online hazardních her v letech 2017–2020

	2017	2018	2019	2020
Loterie	2	3	3	3
Kursově sázky	11	9	8	6
Technická hra	7	7	6	8
Živá hra	3	4	4	5
Celkem	23	23	21	22

Zdroj: Vlastní zpracování dle údajů ministerstva financí 2021

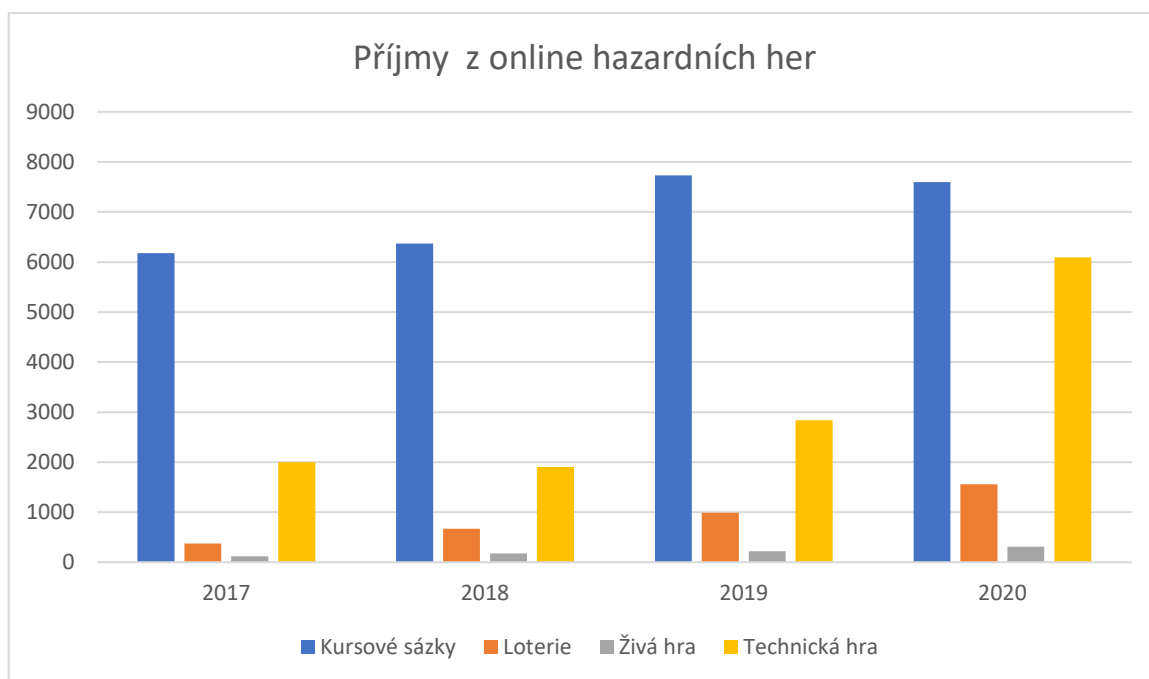
⁷⁶ MRAVČÍK, V., ROUS, Z., CHOMYNOVÁ, P., GROHMANNOVÁ, K., JANÍKOVÁ, B., ČERNÍKOVÁ, T., CIBULKA, J., FRANKOVÁ, E. 2021. *Výroční zpráva o hazardním hraní v České republice v roce 2020*. MRAVČÍK, V. (Ed.). Praha: Úřad vlády České republiky. (nedatováno).[online] [cit. 15. 9. 2022] Dostupné z: <https://www.drogy-info.cz/publikace/vyrocní-zpravy/vyrocní-zprava-o-hazardním-hraní-v-ceske-republice-v-roce-2020/>

⁷⁷ Tamtéž.

⁷⁸ MRAVČÍK, V., ROUS, Z., CHOMYNOVÁ, P., GROHMANNOVÁ, K., JANÍKOVÁ, B., ČERNÍKOVÁ, T., CIBULKA, J., FRANKOVÁ, E. 2021. *Výroční zpráva o hazardním hraní v České republice v roce 2020*. MRAVČÍK, V. (Ed.). Praha: Úřad vlády České republiky. (nedatováno).[online] [cit. 15. 9. 2022] Dostupné z: <https://www.drogy-info.cz/publikace/vyrocní-zpravy/vyrocní-zprava-o-hazardním-hraní-v-ceske-republice-v-roce-2020/>

Jak však ukazuje následující graf a tabulka, jejich příjmy z provozování tohoto druhu hazardní hry neustále rostou. Tomuto trendu napomohla i pandemie infekčního onemocnění SARS-CoV-2 (dále jen „onemocnění covid-19“), přičemž největší rozmach je znatelný u technické hry.

Graf 2: Příjmy provozovatelů z online hazardních her v letech 2017–2020 podle jednotlivých druhů her (v mil. Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování dle údajů ministerstva financí 2021

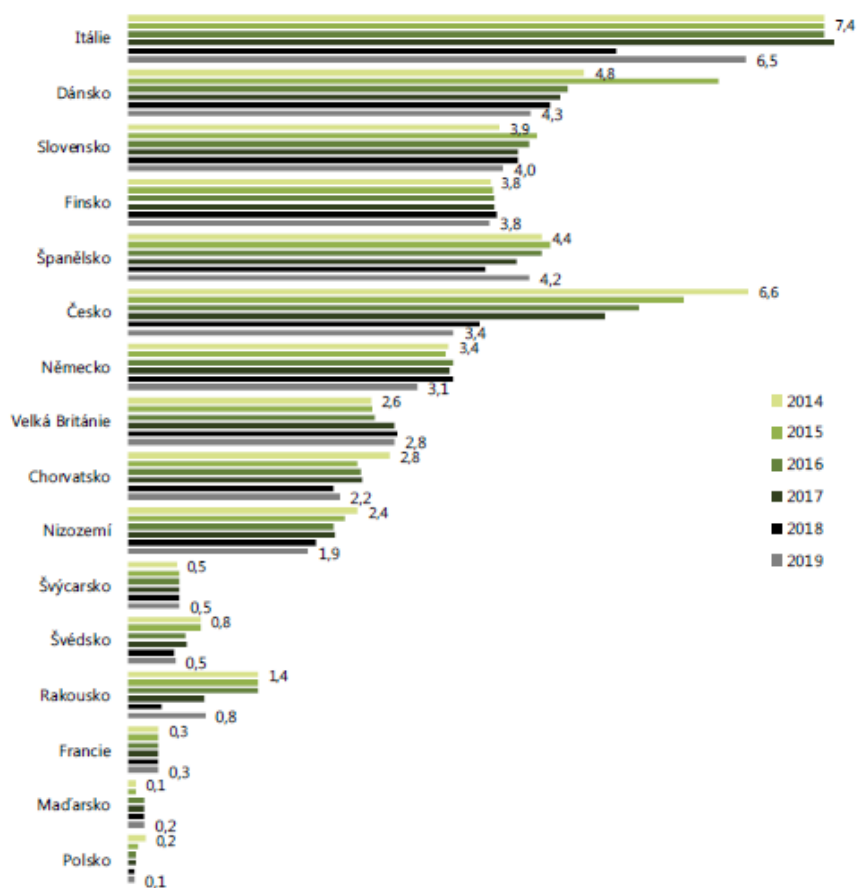
Tabulka 2: Celkový příjem provozovatelů online hazardních her (v mil. Kč) v letech 2017–2020

	2017	2018	2019	2020
Příjem v mil. Kč	8 677	9 121	11 773	15 556

Zdroj: Vlastní zpracování dle údajů ministerstva financí 2021

Na závěr je také uvedeno srovnání vybraných evropských zemí podle počtu THZ na 1000 obyvatel za roky 2014–2019. Zde se vyjímá Itálie, která měla ve sledovaném období v průměru poměrně výrazně nejvíce provozovaných THZ, následuje Dánsko a Slovensko.

Obrázek 1: Vybrané evropské země podle počtu THZ na 1000 obyvatel v letech 2014–2019

Zdroj: Výroční zpráva o hazardním hrani v České republice 2020

3.9 Řízení o přestupcích

Kontrola provozování hazardních her je jednou z prioritních oblastí výkonu pravomocí celní správy.

Provozovatelé hazardních her (v tomto odstavci míněno tzv. legální provozovatelé, tedy ti, kteří disponují platným základním povolením a povolením k umístění přesně určeného herního prostoru v případě land-based, neboli kamenných provozoven, které

vydává místně příslušná obec, příp. místně příslušná část/obvod města) musí plnit povinnosti, příp. zákazy vyplývající nejen ze zákona o hazardních hrách, ale i ze základního povolení a z povolení o umístění herního prostoru. Tyto dva typy povolení pak nad rámec zákona o hazardních hrách upřesňují či rozšiřují zákonné povinnosti nebo stanovují další pravidla. Nelegální provozovatelé hazardních her jsou tací, kteří provozují hazardní hry bez vědomí a souhlasu státu, tj. bez zmíněných povolení⁷⁹. Tím, že takové provozování „uniká dohledu a regulaci ze strany státu, představuje vysoce rizikový segment podnikání a má dopad jednak na fiskální zájmy, kdy takto provozovaná činnost uniká řádnému zdanění, tak i na celou společnost, neboť rizika vzniku patologického hráčství jsou spojována se zadlužeností, ...“⁸⁰

K základnímu povolení, resp. k jeho právním účinkům je vhodné uvést, že základní povolení je rozhodnutí o udělení oprávnění k provozování druhu hazardní hry, o jehož vydání rozhoduje ministerstvo financí na žádost⁸¹. Provozovateli hazardní hry vydá ministerstvo financí základní povolení v případě splnění vyjmenovaných podmínek⁸². V základním povolení se stanoví hazardní hra, na niž se povolení vydává, její druh a podmínky jejího provozování, schválí se herní plán a zařízení, jehož pomocí má být hazardní hra provozována. Povolení je konkrétním individuálním správním aktem veřejnoprávního charakteru, bez kterého nelze hazardní hru provozovat. Jedná se o jednostranný bezprostředně právně závazný správní úkon, který řeší právní poměry jmenovitě určené osoby a jako takový obsahuje jednostranný autoritativní výrok o právech nebo povinnostech konkrétního provozovatele hazardních her. Provozovatel je tak při své činnosti vázán nejen zákonem o hazardních hrách, ale i podmínkami stanovenými v základním povolení a taktéž v povolení k umístění herního prostoru, které vydávají místně příslušné obce a které mimo jiné určuje místo, na kterém mohou být práva nabytá základním povolením realizována – tyto podmínky přitom konkretizují nebo dokonce zpřísňují povinnosti vycházející právě z těchto zákonů. Dodržování podmínek uvedených v základním povolení a v povolení k umístění herního prostoru není samoučelné a jejich porušení zakládá odpovědnost za přešůpek provozovatele hazardní hry.

⁷⁹ CELNÍ SPRÁVA. *Hazard pohledem správního trestání, I. část.* (nedatováno).[online] [cit. 25. 2. 2022] Dostupné z: https://www.celnisprava.cz/cz/o-nas/casopis-clo-duane/Documents/CLO_2022_leden.pdf

⁸⁰ Tamtéž.

⁸¹ § 86 odst. 1 a 2 zákona č. 186/2016 Sb., o hazardních hrách, ve znění pozdějších předpisů.

⁸² § 87 téhož zákona.

Místní příslušnost k dozorové činnosti a k řízení o přestupku je dána § 62 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“), tedy řídí se místem spáchání přestupku. V případě internetových hazardních her má výluční příslušnost Celní úřad pro Plzeňský kraj, který dozorovou činnost převzal ke dni 1. 1. 2021 od ministerstva financí⁸³.

Počátky správního trestání se, jako tomu bývá u všeho nového, nějakou dobu potýkaly s „porodními bolestmi“. Vznikl zcela nový právní předpis, zároveň to byla nová kompetence celní správy. Když oddělení mající na starost dozorovou činnost (oddělení 61 Dohledu nad subjekty celních úřadů) prošla před účinností zákona o hazardních hrách alespoň nějakým proškolením, u řízení o přestupcích v oblasti hazardních her tomu tak nebylo. Oddělení 12 Správního trestání celních úřadů byla nucena se spokojit pouze s důvodovou zprávou k zákonu, skromné metodiky ze strany ministerstva financí a Generálního ředitelství cel a Metodickým doporučením č. 5 k činnosti územních samosprávných celků vydaným Ministerstvem vnitra České republiky, ale především svým vlastním správním uvážením, proto bylo obtížné správně vykládat povinnosti stanovené provozovatelům hazardních her v základním povolení, celkově chyběl výklad práva⁸⁴.

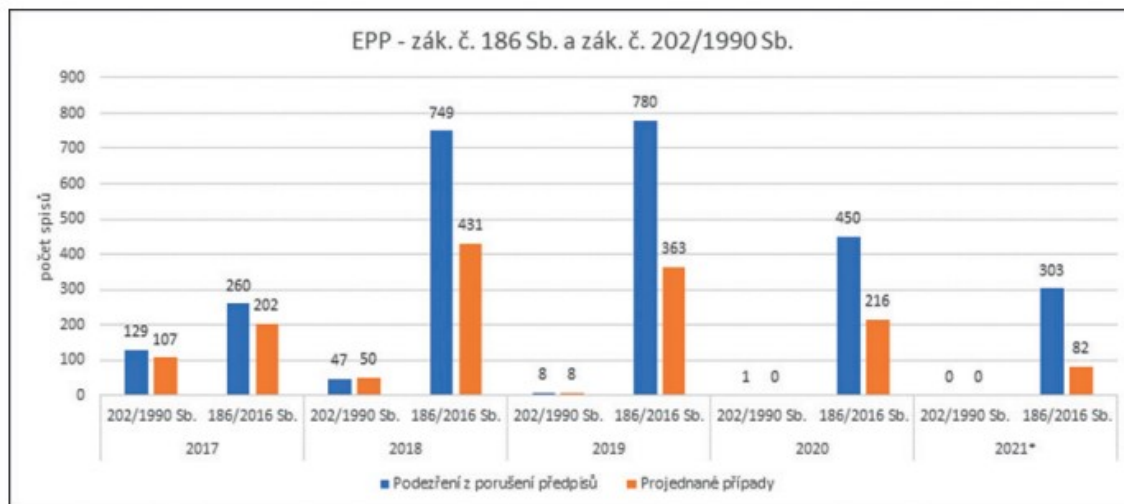
Problematickostí správního řízení taktéž spočívala v tom, že některé povinnosti byly stanoveny duplicitně – jak v zákoně o hazardních hrách, tak v základním povolení, kteréžto některé povinnosti doplňovaly či rozšiřovaly. Podle kterého předpisu postupovat? Až později bylo ujasněno, že v těchto případech je nadřazeno základní povolení jakožto předpis speciální. V průběhu měsíců postupně začala vznikat metodika ze strany nadřízených orgánů, o dalších nespočet měsíců se začala vydávat rozhodnutí Generálního ředitelství cel v odvolacím řízení, na základě kterých mohly celní úřady lépe odůvodňovat naplnění formální i materiální stránky přestupků. V současnosti již existuje i obtojně množství judikatury, což pro celní úřady představuje značné ulehčení práce. Na druhou stranu jsou provozovatelé hazardních her poměrně bojovní, často se uchylují k řádným opravným prostředkům, čímž se správní řízení protahují⁸⁵. To ostatně lze vyčíst z následujícího grafu, ze kterého je zřejmé, jaký byl vývoj v dozorové a správní činnosti.

⁸³ CELNÍ SPRÁVA. *Hazard pohledem správního trestání, I. část.* (nedatováno).[online] [cit. 25. 2. 2022] Dostupné z: https://www.celnisprava.cz/cz/o-nas/casopis-clo-doune/Documents/CLO_2022_leden.pdf

⁸⁴ Tamtéž.

⁸⁵ Tamtéž.

Obrázek 2: Poměr provedených kontrol a projednané případy v letech 2017–2021

* 2021 do 14.12.2021

Zdroj: Časopis Clo-Douane, leden 2022

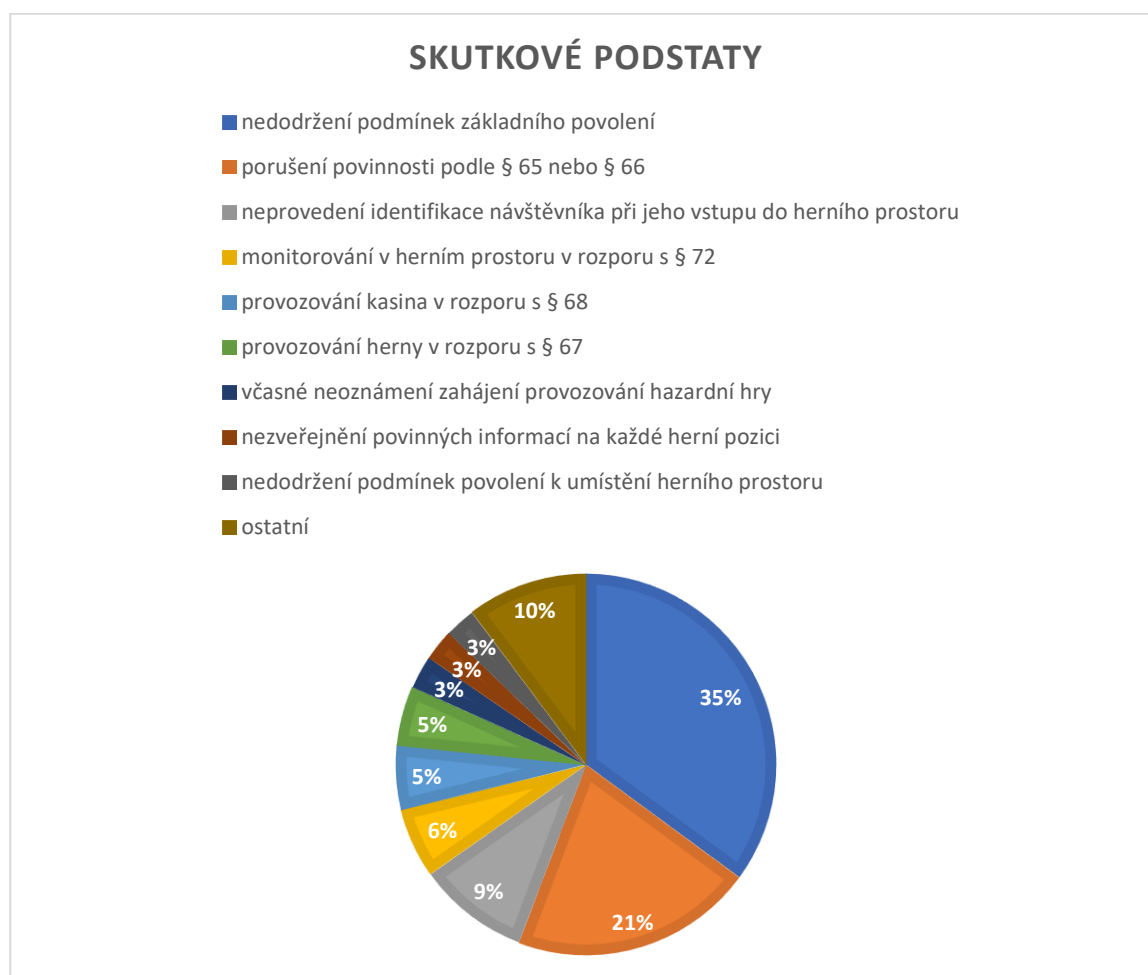
Skutkové podstaty přestupků jsou v zákoně o hazardních hrách klasifikované ve dvou paragrafech a je jich celkem 98⁸⁶. Tato suma přibližně zrcadlí množství povinností, které jsou na provozovatele hazardních her kladeny (povinností je však podstatně víc, neboť mnoho skutkových podstat pod sebou „schovává“ vícero uložených povinností, např. § 123 odst. 3 písm. d) zákona o hazardních hrách – jedna skutková podstata, avšak dvanáct stanovených povinností⁸⁷). Typová společenská nebezpečnost, resp. závažnost protiprávního jednání nachází svůj odraz v druhu a rozpětí zákonem stanovené sankce, kdy platí, že čím vyšší je typová společenská nebezpečnost určitého přestupku, tím vyšší je zákonem stanovená sankce. Za přestupky právnických osob podle § 123 zákona o hazardních hrách lze uložit pokutu ve výši od 500 000 Kč do 50 000 000 Kč, s možností uložení dalších sankcí. Z toho je zřejmé, nakolik zákonodárce považuje protiprávní jednání na úseku hazardních her za závažné. Za přestupky fyzických osob lze uložit pokutu ve výši do 1 000 000 Kč, speciálně (oproti obecné úpravě obsažené v § 91 odst. 1 zákona o přestupcích, kdy je možné příkazem na místě uložit pokutu do 10 000 Kč) lze příkazem na místě uložit pokutu až do výše 40 000 Kč.

⁸⁶ § 121 až § 123 zákona č. 186/2016 Sb., o hazardních hrách, ve znění pozdějších předpisů.

⁸⁷ § 65 a § 66 a § 123 odst. 3 písm. d) téhož zákona.

Nejčastějšími prohřešky legálních provozovatelů, o kterých bylo do dne 8. 7. 2022 pravomocně rozhodnuto, jsou porušení podmínek základního povolení (skutková podstata uvedená v § 123 odst. 1 písm. c) zákona o hazardních hrách) a porušení povinností podle § 65 a § 66 zákona o hazardních hrách, tj. obecných ustanovení týkajících se herních prostor a informační povinnosti provozovatele (skutková podstata uvedená v § 123 odst. 3 písm. d), potažmo písm. c) zákona o hazardních hrách). Procentuální vyjádření jednotlivých protiprávních jednání ukazuje následující graf.

Graf 3: Podíl nejčastěji páchaných přestupků podle zákona o hazardních hrách za období 1. 1. 2017 až 8. 7. 2022

Zdroj: Vlastní zpracování na základě údajů celní správy 2022

Přijetím zákona o hazardních hrách bylo dosaženo snížení dostupnosti hazardu a ztížení podmínek jeho provozování. V této situaci, kdy poptávka neklesala, český

podnikatelský duch a jeho snaha obejít zákon nezklamal, a tak se v land-based provozovnách začaly objevovat tzv. kvízomaty. Tyto kvízomaty jsou vizuálně velmi podobné klasickým THZ, přičemž typická vizualizace točících se válců je v různé míře doplněna o vědomostní či dovednostní část (např. nesnadné otázky z historie nebo všeobecného přehledu, skládání puzzle, na kteréžto činnosti obvykle bývá stanoven krátký časový limit), avšak účast na této vědomostní či dovednostní části není podmínkou pro hraní na takovém kvízomatu. Tím tato jakási kosmetická nadstavba k samotné hazardní hře nemá vliv na posouzení, že prostřednictvím kvízomatů je hrána hazardní hra. Postupně, po začátku intenzivních kontrol a následných správních řízení, byly kvízomaty vybavovány dalšími nadstavbovými prvky, s cílem alespoň argumentačně oslabit hazardní charakter hry. Kvízomaty se nejčastěji vyskytují v restauracích nižší kategorie, kde bylo obvyklé za účinnosti zákona o loteriích provozovat THZ. Zde však jsou kvízomaty provozovány nelegálně, neboť nedochází k registraci hráčů, ověřování věku návštěvníků ani skutečnosti, zda nejsou zapsáni v rejstříku vyloučených osob, chybí zde možnost nastavení sebeomezujících opatření. Provozovny zpravidla disponují účelovými potvrzeními, znaleckými posudky apod., jež mají prokazovat, že kvízomaty nespádají pod právní regulaci hazardních her⁸⁸.

Základem pro úspěšný boj proti nelegálnímu hazardu je zajištění dostatečných důkazů při kontrole, tedy především provedení a kvalitní zadokumentování kontrolního nákupu (tedy hry) podle zákona č. 255/2012 Sb., zákon o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „kontrolní řád“). Obvykle následuje zadržení kvízomatů, kdy v drtivé většině jejich provozovatelé proti tomuto úkonu brojí námitkami, příp. podávají k soudu tzv. zásahové žaloby. Dále přichází na řadu otevírání schránek (tam se shromažďují peníze použité jako vklad), kdy zpravidla kontrolované osoby tvrdí, že nemají klíče, a předkládají množství nájemních smluv, které slouží k zakrytí skutečného vlastníka, tzv. dozorované osoby. V námitkách a případných žalobách pak napadají chybné určení dozorované osoby a legálnost celními úřady provedených úkonů a samozřejmě závěry celní správy, že provozováním kvízomatů je porušován zákon o hazardních hrách, což se snaží podpořit různými, avšak ne příliš přesvědčivými znaleckými posudky. Ve správním řízení, krom standartních úkonů jako jsou např. zahájení řízení a seznámení obviněného s podklady pro vydání rozhodnutí, musí být užíván institut provedení důkazu ohledáním věci, tedy

⁸⁸ CELNÍ SPRÁVA. *Nelegální hazard II Land based a správní trestání*. (nedatováno).[online] [cit. 26. 2. 2022] Dostupné z: https://www.celnisprava.cz/cz/o-nas/casopis-clo-duane/Documents/CLO_2022_unor.pdf

ohledání zadržených THZ za účelem zjištění, jestli se v nich nenacházejí peněžní prostředky. Jak bylo konstatováno výše, kontrolované osoby zpravidla tvrdí, že nedisponují potřebnými klíči, tak je nutné přistoupit k předběžnému opatření a po marném uplynutí lhůty nařídit správní exekuci k otevření schránek. Otevření provádí zámečnický na náklady provozovatele kvízomatů. Značné obstrukce jsou, jak bylo řečeno výše, ze strany provozovatelů využívány v případě určení vlastníka kvízomatů. To se v drtivé většině nedaří, tudíž je neznámému vlastníku ustanoven opatrovník, kterým je zpravidla obec s rozšířenou působností, na jejímž správním území byly kvízomaty provozovány. Další snahou kontrolovaných osob o protahování správních řízení je podávání obsáhlých vyjádření (dost často argumentačně chabých) a navrhování dalších a dalších důkazů, např. výsledkem často nedosažitelných svědků. Správní řízení v oblasti hazardních her tak bývají nadstandardně zdlouhavá, a i rozhodnutí bývají delší než při rozhodování o přestupcích spáchaných v jiných oblastech, které má celní správa v kompetenci⁸⁹. A to platí jak pro nelegální, tak pro legální hazard.

Přes značné množství úkonů jak při kontrole, tak při rozhodování o přestupcích (především co se týče nelegálního hazardu), když obě řízení jsou velmi často zatěžována obstrukčními procesy ze strany zainteresovaných osob, existuje již konstantní judikatura správních soudů, která „podržela“ postupy a rozhodnutí celní správy.

Významnou podkapitolou hazardních her je provozování hazardních her prostřednictvím internetu. Oproti land-based provozováním má internetový hazard schopnost oslovit větší množství potencionálních hráčů, neboť je snadněji dostupný, a to i z časového hlediska. Jako zásadní riziko je zde hodnoceno větší nebezpečí možnosti legalizace výnosů z trestné činnosti a financování terorismu. Dalším rizikem je ovlivňování sportovních zápasů osobami, které se na konkrétním utkání podílejí (ostatně toto je zákonem o hazardních hrách zakázáno), ať už se jedná o funkcionáře zúčastněných týmů, pořadatelů těchto utkání či dokonce o samotné sportovce. Obě tato rizika vykazují velkou společenskou nebezpečnost⁹⁰.

Lze zdůraznit dva druhy porušení právních předpisů v oblasti internetového sázení. První okruh představuje zajištění rovných podmínek a rovných možností výhry, což má dosah až do zákona č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „AML zákon“).

⁸⁹ CELNÍ SPRÁVA. *Nelegální hazard II Land based a správní trestání*. (nedatováno).[online] [cit. 26. 2. 2022] Dostupné z: https://www.celnisprava.cz/cz/o-nas/casopis-clo-duane/Documents/CLO_2022_unor.pdf

⁹⁰ CELNÍ SPRÁVA. *Hazard pohledem správního trestání, III. část. Internetové sázení*. (nedatováno).[online] [cit. 9. 4. 2022] Dostupné z: https://www.celnisprava.cz/cz/o-nas/casopis-clo-duane/Clo%20douane%202022/CLO_2022_b%C5%99ezen.pdf

Podněty jsou podávány ze strany hráčů vůči provozovatelům hazardních her. Tito hráči mají pocit, že jsou ze strany provozovatele omezováni (např. sázkou o řád nižší) oproti jiným hráčům. Prověřování takového jednání probíhá zpravidla tak, že se porovnává určitá sorta hráčů, která vsadila na stejnou sázkovou příležitost. Souvislost s AML zákonem je ta, že provozovatelům hazardních her je stanovena povinnost sledovat a vyhodnocovat možnou spojitost s tzv. praním špinavých peněz, tj. posuzují, zda určitá sázka nevybočuje z obvyklého chování hráče. Pokud provozovatel toto řádně nečiní, vystavuje se riziku postihu ze strany zákona o hazardních hrách. Na druhou stranu je tato povinnost provozovateli zneužívána k eliminaci hráčů, kteří jsou svojí strategií hry úspěšní. Druhým okruhem častého porušování zákona o hazardních hrách je tzv. match-fixing, neboli sázení na výsledky sportovních soutěží osobami, které se těchto soutěží účastní. Mohou to být jednak samotní sportovci, jednak např. funkcionáři zúčastněných týmů či pořadatelé těchto soutěží. Jde vlastně o ovlivňování sportovních soutěží a jejich výsledků osobami, které se na nich podílejí. To znamená obecnou hrozbu pro sport jako takový. Nejedná se pouze o porušení zákona o hazardních hrách, ale je zde možné i projednání v disciplinárním řízení, avšak častější alternativou je spíše řízení na úseku trestního práva (znaky podvodu, přijetí úplatku, podplácení)⁹¹.

O přestupcích na úseku internetového hazardu do 31. 12. 2020 rozhodovalo ministerstvo financí, od 1. 1. 2021 je to Celní úřad pro Plzeňský kraj. Tento celní úřad, resp. celní správa uvádí, že základní typy nelegálního internetového hazardu jsou: „... *klasická online kasina, která nijak nezastírají, že nabízejí hazardní hry, přičemž se často jedná o legální provozovatele s platnou licencí jiných států. Další kategorií jsou hazardní hry spojené s hraním počítačových her, kdy provozovatelé nabízejí zakoupení herních doplňků nebo vylepšení do online počítačových her. Jedná se o tzv. loot boxy, které fungují na principu věcné loterie. Zcela specifickou kategorií jsou pak online karetní turnaje, které jsou ovšem organizovány sofistikovaným způsobem v rámci uzavřených skupin a přístup do hry je zpravidla umožněn je „prověřeným“ osobám. ... Další kategorií jsou nelegálně provozované hazardní hry, jejichž škodlivost je sice ve srovnání s výše uvedenými menší, ale stále se jedná o činnost nezákonnou. Jde o tzv. dipování, tedy hazardní hry na principu*

⁹¹ CELNÍ SPRÁVA. *Hazard pohledem správního trestání, III. část. Internetové sázení.* (nedatováno).[online] [cit. 9. 4. 2022] Dostupné z: https://www.celnisprava.cz/cz/o-nas/casopis-clo-duane/Clo%20douane%202022/CLO_2022_b%C5%99ezen.pdf

loterie, zpravidla organizované fyzickými osobami v menším rozsahu, kdy tyto osoby velmi často ani nevědí, že svou činností porušují zákon.“⁹²

Celkově lze shrnout, že agenda hazardních her, a s ní spojená dozorová činnost a správní trestání, velmi rychle zaujala jednu z předních pozic, co se týče priorit celní správy. To znamená, že si vyžádala významné a kvalifikačně silné personální zastoupení, tedy především u příslušníků rozhodujících o přestupcích, neboť jde o jednu z nejnáročnějších problematik⁹³. „Přispívá k tomu fakt, že se jedná o činnost značně časově náročnou, což souvisí mimo jiné i s nadprůměrnou procesní aktivitou dotčených subjektů, a to nejen obviněných, ale také poškozených. Časovou náročnost podtrhuje i bezpodmínečná potřeba kontinuálního studia vývoje metodiky, judikatury, ale i vývoje vlastního odvětví hazardních her. Poměrně dynamický vývoj na poli hazardních her, zejména v souvislosti s přesunem hazardu do prostředí internetu, klade na útvary vykonávající agendu dohledu a správního trestání vysoké odborné požadavky. Zcela nezastupitelnou a dá se říci, že i zásadní roli v úspěšnosti boje proti porušování předpisů v oblasti hazardu, vedle odborné způsobilosti, zcela nepochybně hraje zkušenost pracovníků vykonávajících dozorové a správní činnosti.“⁹⁴

Evidentní je rozdílnost v řízení o přestupcích za účinnosti předchozí oproti současné právní úpravě. V zákoně o loteriích bylo správní trestání obsaženo pouze v § 43 a § 48 a oproti úpravě v zákoně o hazardních hrách bylo zcela marginální. Tomu pochopitelně odpovídá počet rozsudků vydaných správními soudy, kterých od roku 2011 do začátku roku 2016 bylo pouhých pět⁹⁵. Jak již bylo řečeno výše, skutkových podstat je v zákoně o hazardních hrách téměř sto. Realizace výkladu práva soudní mocí je tedy početnější a za období zhruba 5,5 roku bylo vydáno 96 rozsudků, z toho 17 v oblasti legálního hazardu a 79 v oblasti nelegálního hazardu; pouze sedm rozsudků městských soudů bylo zrušeno a věc vrácena k dalšímu řízení, v ostatních případech byly žaloby zamítnuty, příp. odmítnuty⁹⁶.

⁹² CELNÍ SPRÁVA. *Hazard pohledem správního trestání, IV. část. Nelegální hazard v prostředí internetu.* (nedatováno).[online] [cit. 31. 5. 2022] Dostupné z: https://www.celnisprava.cz/cz/o-nas/casopis-clo-duane/Clo%20douane%202022/CLO_2022_duben.pdf

⁹³ CELNÍ SPRÁVA. *Hazard pohledem správního trestání, IV. část. Nelegální hazard v prostředí internetu.* (nedatováno).[online] [cit. 12. 6. 2022] Dostupné z: https://www.celnisprava.cz/cz/o-nas/casopis-clo-duane/Clo%20douane%202022/CLO_2022_duben.pdf

⁹⁴ Tamtéž.

⁹⁵ ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 15. 6. 2022]

⁹⁶ ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 15. 6. 2022].

4 Analytická část

V této kapitole bude zanalyzován nejdříve vývoj inkasa daně z hazardních her a poté vývoj ukládání výše pokut na úseku hazardních her ve správním řízení. Pozornost bude věnována letům 2017 až 2021 (u některých ukazatelů pouze do roku 2020, neboť do termínu odevzdání této diplomové práce nebyla Zpráva o hazardním hraní v České republice 2021 vydána), aby bylo možné zjistit, zda pandemie onemocnění covid-19 a s ní související opatření měla vliv na výši vybrané daně a výši uložených pokut.

4.1 Inkaso daně z hazardních her v letech 2017–2021

Daň z hazardních her je nástrojem pro regulaci trhu hazardních her. Její funkcí, kromě fiskální, je usměrňování provozování hazardních her na takovou úroveň, aby nebylo dostupné pro všechny subjekty, které by v tomto oboru měly zájem podnikat. Hazardní hry jsou kvůli jejich společenské nebezpečnosti stavěny na okraj společnosti, všeobecně jsou vnímány jako málo akceptovatelná aktivita, neboť je na ně navázáno mnoho negativních jevů. Proto bylo nutné jejich provozování daňově (spolu s dalšími regulačními mechanismy, jako je nezbytnost složení kauce ve výši 5 až 50 mil. Kč za každý druh hry či stanovení minimálního základního jmění provozovatele⁹⁷) zatížit takovým způsobem, aby bylo možné rozumně regulovat výskyt herních prostor.

Jak již bylo uvedeno výše, od 1. 1. 2017 byla zvýšena daňová sazba u technických her na 35 % a byl zrušen denní poplatek za přístroj. U ostatních hazardních her zůstala sazba na 23 %. Od roku 2017 byla rovněž zrušena možnost slevy na dani o dar poskytnutý Českému olympijskému výboru⁹⁸.

„V l. 2013–2015 se celkový objem odvedené daně z hazardních her pohyboval kolem 8 mld. Kč, v r. 2016 došlo k jeho zvýšení na 10,5 mld. Kč a v r. 2017 na 12,1 mld. Kč (meziročně o 16 %). V posledních dvou letech výrazně vzrostl zejména příjem státního

⁹⁷ § 89 odst. 5 zákona č. 186/2016 Sb., o hazardních hrách, ve znění pozdějších předpisů

⁹⁸ MRAVČÍK, V., ROUS, Z., CHOMYNOVÁ, P., TION LEŠTINOVÁ, Z., GROHMANNOVÁ, K., JANÍKOVÁ, B., KOZÁK, J., VLACH, T., KIŠŠOVÁ, L. 2018. *Výroční zpráva o hazardním hraní v České republice v roce 2017*. MRAVČÍK, V. (Ed.). Praha: Úřad vlády České republiky. (nedatováno). [online] [cit. 25. 6.. 2022] Dostupné z: <https://www.drogy-info.cz/publikace/vyrocní-zpravy/vyrocní-zprava-o-hazardním-hraní-v-ceske-republice-v-roce-2017/>

rozpočtu, ale i obecních rozpočtů. Nárůst daňového inkasa jde na vrub jak růstu příjmu provozovatelů, tak zvýšení daňové sazby v posledních 2 letech. K růstu inkasa došlo jak ze zdanění TH, tak ostatních HH. Příjmy veřejných rozpočtů z hazardního hraní v r. 2017 činily 1146 Kč na obyvatele.⁹⁹ Od 1. 1. 2017 jsou zdaňovány taktéž výhry nad 1 mil. Kč, čímž je nově zasaženo do sféry fyzických osob¹⁰⁰.

Výše sazeb a rozpočtové určení daně v letech 2012–2017 znázorňuje následující tabulka.

Tabulka 3: Přehled daňových sazeb odvodu z loterií/daně z hazardních her v l. 2012–2017

Rok	Zdanění			Rozpočtové určení daně			
	Sazba		Poplatek za herní místo	TH		Ostatní HH	
	TH (%)	Ostatní (%)	TH (Kč/den)	Stát (%)	Obce (%)	Stát (%)	Obce (%)
2012-2015	20	20	55	20	80	70	30
2016	28	23	80	37	63	70	30
2017	35	23	-	35	65	70	30

Zdroj: Vlastní zpracování dle údajů ministerstva financí 2018

Oblast hazardního hraní byla v r. 2020 výrazně ovlivněna pandemií onemocnění covid-19 a opatřeními, která byla v souvislosti s ní přijata. Pandemie měla důsledek na trh s hazardními hrami, dostupnost hazardních her, nabídku sportovních sázek, životní styl, trávení volného času a další faktory ovlivňující hráčské chování a v neposlední řadě také na nabídku a dostupnost prevence, poradenství a léčby pro hazardní hráče a jejich blízké. V souvislosti s onemocněním covid-19 byl přerušen provoz heren, kasin a sázkových kanceláří celkem ve třech obdobích: od 13. 3. do 25. 5. 2020, od 12. 10. do 3. 12. 2020 a od 18. 12. 2020 do 30. 5. 2021. Provoz heren, kasin a sázkových kanceláří tak byl přerušen na období přibližně třetiny r. 2020. Na jaře 2020 došlo k úplnému zastavení sportovních soutěží

⁹⁹ MRAVČÍK, V., ROUS, Z., CHOMYNOVÁ, P., TION LEŠTINOVÁ, Z., GROHMANNOVÁ, K., JANÍKOVÁ, B., KOZÁK, J., VLACH, T., KIŠŠOVÁ, L. 2018. *Výroční zpráva o hazardním hraní v České republice v roce 2017*. MRAVČÍK, V. (Ed.). Praha: Úřad vlády České republiky. (nedatováno). [online] [cit. 25. 6.. 2022] Dostupné z: <https://www.drogy-info.cz/publikace/vyrocní-zpravy/vyrocní-zprava-o-hazardnim-hrani-v-ceske-republice-v-roce-2017/>

¹⁰⁰ Tamtéž.

téměř na celém světě a řada velkých sportovních událostí byla rušena i v následujícím období r. 2020 a 2021, což výrazně omezilo příležitosti ke kursovému sázení¹⁰¹.

Faktory, které ovlivňují výši inkasa daně z hazardních her, jsou kromě obliby jednotlivých druhů hazardních her především počty land-based provozoven a počty povolených THZ, neboť právě od toho se odvíjí výše vybrané daně z online hazardních her, dále pak výše doměřené daně z nelegálního provozování hazardních her. To bude prezentováno v následujících tabulkách a grafech.

Trh s hazardními hrami, resp. počet společností jakožto provozovatelů hazardních her v České republice nezaznamenal v uplynulých letech významné výkyvy. Největší rozdíl nastal u technické hry land-based mezi rokem 2017 a 2018, kdy se navýšil počet provozovatelů o pět. Lze zde dovést souvislost s účinností zákona o hazardních hrách.

¹⁰¹ MRAVČÍK, V., ROUS, Z., CHOMYNOVÁ, P., GROHMANNOVÁ, K., JANÍKOVÁ, B., ČERNÍKOVÁ, T., CIBULKA, J., FRANKOVÁ, E. 2021. *Výroční zpráva o hazardním hraní v České republice v roce 2020*. MRAVČÍK, V. (Ed.). Praha: Úřad vlády České republiky. (nedatováno).[online] [cit. 11. 9. 2022] Dostupné z: <https://www.drogy-info.cz/publikace/vyrocní-zpravy/vyrocní-zprava-o-hazardním-hraní-v-ceské-republice-v-roce-2020/>

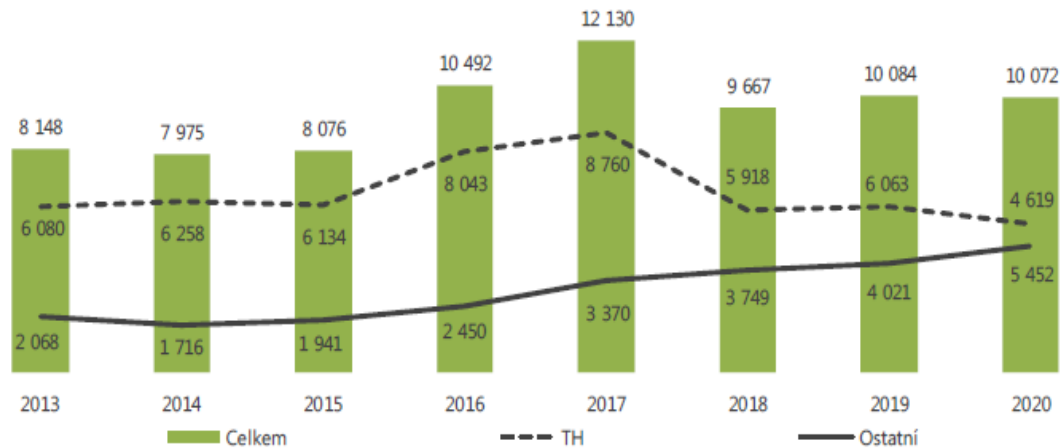
Tabulka 4: Počet společností s povolením k provozování hazardních her podle typu v letech 2017–2021

Typ povolené hry	Počet společností			
	2017	2018	2019	2020
Loterie	9	9	9	8
- z toho land-based	9	8	7	8
- z toho online	2	3	3	3
Kurové sázky	14	11	10	8
- z toho land-based	13	7	5	6
- z toho online	11	9	8	6
Technické hry	40	45	46	44
- z toho land-based	36	41	42	39
- z toho online	7	7	6	8
Živé hry	39	37	37	36
- z toho land-based	37	35	35	35
- z toho online	3	4	4	5
Bingo	1	1	0	1
- z toho land-based	1	1	0	1
- z toho online	0	0	0	0
Celkem	103	93	102	97

Zdroj: Vlastní zpracování dle údajů ministerstva financí 2021

Jak ukazuje následující graf, výše inkasa daně z technické hry vykazovala v letech 2013–2017 (vyjma roku 2015) stoupající trend, svého vrcholu dosáhla v roce 2017, poté výše inkasa z této hry začala klesat. Výše inkasa daně z ostatních hazardních her vykazovala od roku 2014 každoroční vzestup.

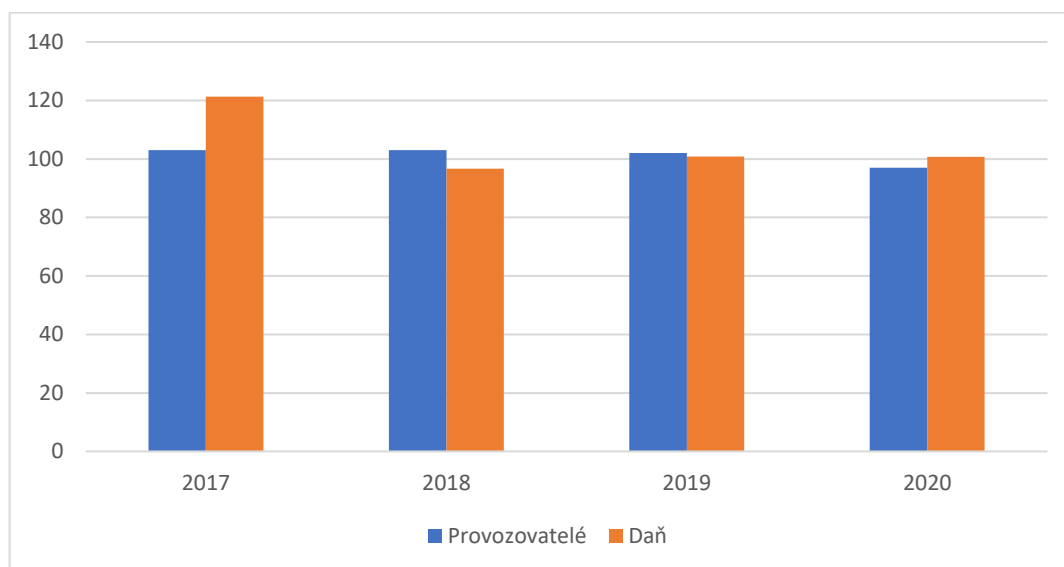
Obrázek 3: Inkaso daně z technické hry a ostatních hazardních her (v mil. Kč) v letech 2013–2020

Zdroj: Výroční zpráva o hazardním hraní v České republice v roce 2020, dle údajů ministerstva financí

Jestliže jsou výsledná data vložena do grafu (pro sledované období let 2017–2021), není souvislost v počtu provozovatelů hazardních her podle typu hry v komparaci s výši výběru daně z těchto her nijak markantní.

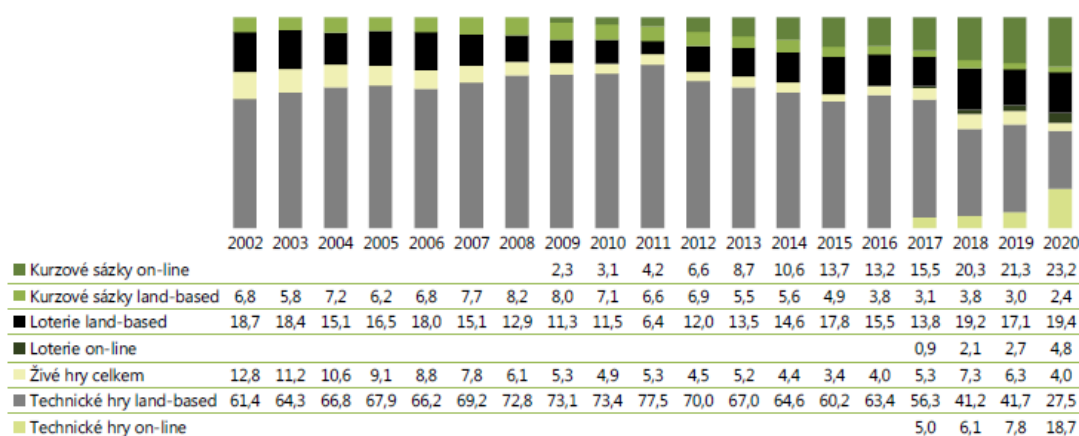
Graf 4: Počet provozovatelů a výše inkasa daně (ve stovkách mil. Kč) v letech 2017–2020

Zdroj: Vlastní zpracování dle údajů ministerstva financí 2021

Avšak pokud se zohlední situace na trhu hazardních her, tedy skutečnost, že od roku 2017, kdy byly povoleny online technické hry, se postupem času tento způsob hraní stává stále populárnějším (čemuž přispěla i pandemická situace v letech 2020 a 2021 a s ní spojené uzavření land-based provozoven), stejně jako kursově sázky a loterie land-based (i když ty v menší intenzitě) je přirozené, že snížení počtu provozovatelů hazardních her nemá na výši inkasa daně tak významný vliv.

Obrázek 4: Vývoj podílů typů hazardních her na trhu podle příjmů ze hry v letech 2002–2020 (v %)

Zdroj: Výroční zpráva o hazardním hraní v České republice 2020, dle údajů ministerstva financí

Další údaje, na kterých lze demonstrovat vývoj trhu s hazardními hrami, jsou výše vkladů do jednotlivých druhů her, resp. suma finančních prostředků, které hráči vsadili. Tabulka uvádí sedm u hráčů nejvíce oblíbených her. Nepřekvapivě vede technická hra následovaná kursovou sázkou. Zatímco technická hra byla do vypuknutí pandemie onemocnění covid-19 preferována v land-based provozovnách (podobně jako živá hra), kursově sázky se hráči účastnili více v prostředí internetu. Jak již bylo konstatováno, chování hráčů bylo ovlivněno pandemií onemocnění covid-19, při které byly land-based provozovny na určitou dobu uzavřeny a hráči se přesunuli do online prostředí. Celkově výše vkladů ve sledovaném období rostla.

Tabulka 5: Vklady hráčů do jednotlivých typů her (v mil. Kč) a jejich procentuální zastoupení v letech 2017–2020

	2017		2018		2019		2020	
	mil. Kč	%	mil. Kč	%	mil. Kč	%	mil. Kč	%
Techn. hra LB	114 562	51,1	101 390	40,6	196 453	50,5	133942	34,1
Kurs. sázka ON	58 745	26,2	63 160	25,3	78 415	20,1	79 335	20,2
Loterie LB	11 561	5,2	13 052	5,2	14 383	3,7	13 903	3,5
Techn. hra ON	15 672	7	43 080	17,3	68 790	17,7	143 158	36,4
Živá hra LB	12 870	5,7	15 490	6,2	16 325	4,2	7 789	2,0
Kurs. sázka LB	5 826	2,6	6 313	2,5	6 544	1,7	4 714	1,2
Živá hra ON	3 989	1,8	5 589	2,2	6 017	1,5	6 734	1,7
Celkem								
Technická hra	130 234	58,1	144 470	57,9	265 243	68,2	277 100	70,5
Kursová sázka	64 571	28,8	69 473	27,8	84 958	21,8	84 049	21,4
Loterie	12 405	5,5	14 462	5,8	16 612	4,3	17 444	4,4
Živá hra	16 860	7,5	21 079	8,4	22 341	5,7	14 523	3,7
Celkem								
Land-based (LB)	144 859	64,6	136 285	54,6	233 745	60,1	160 357	40,8
Online (ON)	79 250	35,4	113 239	45,4	155 450	39,9	232 769	59,2
Celkem	224 108		249 524		389 195		393 126	

Zdroj: Vlastní zpracování dle údajů ministerstva financí 2017, 2018, 2019, 2020

Provozovatelé hazardních her jakožto daňové subjekty, které mají daňovou povinnost, jsou po splnění zákonných podmínek stanovených zákonem č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“), povinni registrovat se u místně příslušného správce daně; v okamžik, kdy je daňový subjekt místně příslušným finančním úřadem zaregistrován, je mu přidělen ke konkrétní dani příslušný daňový účet. Počet účtů podle jednotlivých druhů daní představuje reálný počet subjektů spravovaných správcem daně¹⁰².

¹⁰² MINISTERSTVO FINANCÍ ČESKÉ REPUBLIKY. *Zpráva o činnosti Finanční správy České republiky a Celní správy České republiky za rok 2020*. (datováno 24. 6. 2020).[online] [cit. 27. 6. 2022] Dostupné z: https://www.mfcr.cz/assets/cs/media/Dane_Vyhodnoceni_2020_Zprava-o-cinnosti-FS-a-CS-CR.pdf

Tabulka 6: Počet účtů odvodů z loterií a daně z hazardních her v letech 2017–2021

	2017	2018	2019	2020	2021
Loterie	894	761	705	653	622
Hazardní hry	148	181	515	674	692
Celkem	1 042	942	1 220	1 327	1 314

Zdroj: Vlastní zpracování dle údajů ministerstva financí 2020, 2021

Počet účtů daně z loterií a jiných podobných her má klesající trend, což vyplývá z postupného ukončování účinnosti základních povolení podle staré právní úpravy (jak to umožňují přechodná ustanovení zákona o hazardních hrách). Logicky pak počet účtů daně z hazardních her má trend stoupající, kdy jsou v průběhu sledovaných let vydávána povolení podle nové právní úpravy.

S počtem předmětných účtů víceméně koreluje inkaso daně z loterií a jiných podobných her a z hazardních her (dále obě daně jen „daň z hazardních her“), kdy i výběr daně v roce 2018 klesl stejně jako počet účtů. „V roce 2018 však nastala situace, kdy došlo k významnému snížení počtu míst technické hry, neboť řadě provozovatelů na přelomu let 2017 a 2018 skončila platnost starých povolení, ale zároveň neměli k dispozici povolení nová. Někteří provozovatelé již ani o nová povolení nežádali, neboť k nižšímu počtu míst technické hry přispěla také neochota celé řady obcí povolovat na svém území tento druh hazardní hry. Ani v roce 2018 nedošlo k pozitivnímu ovlivnění inkasa ze strany zahraničních provozovatelů, neboť řada zahraničních provozovatelů ztratila zájem získat základní povolení, nebo se jim nepodařilo jej získat. V roce 2019 a v následujících letech by se situace měla stabilizovat a inkaso DHH by se mělo pohybovat na úrovni 9 až 10 mld. Kč.“¹⁰³ Jak je zřejmé z níže uvedených údajů v tabulce 7, skutečnost tuto predikci ministerstva financí předčila, neboť inkaso daně z hazardních her v roce 2020 dosáhlo výše přes 10,6 mld. Kč a v roce 2021 dokonce více než 11 mld. Kč. Vyšší výběr inkasa daně v roce 2020 oproti předchozím letům – i přes pandemickou situaci a uzavření provozoven – lze dovodit nejen

¹⁰³ MINISTERSTVO FINANCÍ ČESKÉ REPUBLIKY. *Informace o činnosti Finanční správy České republiky za rok 2018.* (datováno 10. 7. 2019).[online] [cit. 18. 9. 2022] Dostupné z: https://www.mfcr.cz/assets/cs/media/Dane_Vyhodnoceni-Pr-001_2018_Informace-o-cinnosti-FS-CR.pdf

přesunem hraní na internet, ale také „... z důvodu zrušení osvobození výher v hazardních hrách nad limitem 1 mil. Kč na základě zákona 364/2019 Sb.“¹⁰⁴

Tabulka je ještě doplněna o údaje o počtech elektronických podání k dani z hazardních her. Tento údaj vychází z Integrovaného daňového rozhraní.

Tabulka 7: Počet účtů daní z hazardních her, inkaso daně z hazardních her (v mld. Kč) a počet elektronických podání k této dani v letech 2017–2021

	2017	2018	2019	2020	2021
Účty celkem	1 042	942	1 220	1 327	1 314
Inkaso daně (mld. Kč)	12,139	9,781	10,141	10,642	11,039
Počet podání	804	400	474	504	422

Zdroj: Vlastní zpracování dle údajů ministerstva financí 2017, 2018, 2019, 2020, 2021

Výtěžnost daně z hazardních her je na dobré úrovni, dokonce i ve dvou letech sledovaného období byla vyšší než 100 %. Nejvyšší výtěžnost byla zaznamenána v roce 2020, nejnižší pak v roce následujícím.

Tabulka 8: Inkaso daně z hazardních her, předpis této daně (v mld. Kč) a výtěžnost (v %) v letech 2017–2021

	2017	2018	2019	2020	2021
Inkaso daně (mld. Kč)	12,139	9,781	10,141	10,642	11,039
Předepsáno (mld. Kč)	12,232	9,721	10,258	10,253	11,419
Výtěžnost (%)	99,2	100,6	98,9	104	96,7

Zdroj: Vlastní zpracování dle údajů ministerstva financí 2021

Následující tabulka a graf ukazují rozložení výnosu daně z hazardních her pro obce a stát. Pokles příjmů z daně z hazardních her do rozpočtu obcí se odvíjí od poklesu trhu s technickou hrou v posledních letech, přičemž svoji roli v roce 2020 sehrál zákaz

¹⁰⁴ MINISTERSTVO FINANCÍ ČESKÉ REPUBLIKY. *Informace o činnosti Finanční správy České republiky za rok 2020.* (datováno 24. 6. 2021).[online] [cit. 18. 9. 2022] Dostupné z: https://www.mfcr.cz/assets/cs/media/Dane_Vyhodnoceni-Pr-001_2020_Informace-o-cinnosti-FS-CR.pdf

provozování heren a kasin v souvislosti s restriktivními opatřeními pro zamezení šíření onemocnění covid-19. Pokles těchto příjmů však pro obce nebyl tak kritický, neboť z daně z technické hry on-line mají obce stejný podíl jako z technické hry land-based. Jedná se stále o 65 % z celkového výnosu daně. Tato procentuální část je mezi obce rozdělována podle počtu herních pozic v hernách a kasinech na jejich území. Obce s malým počtem THZ tedy trápí oproti obcím s velkým počtem THZ. Je nasnadě, že obce, které THZ na svém území zcela zakázaly, nemají z výnosu z daně z online technické hry žádný příjem. Toto rozdělení umocňuje motivaci obcí k tomu, aby provozování THZ v land-based provozovnách na svém území neregulovaly¹⁰⁵.

Z obcí měly největší relativní příjmy Chvalovice (184 tis. Kč na 1 obyv.), které leží na rakouské hranici, Strážný (86 tis. Kč) a Česká Kubice (74 tis. Kč.) ležící na hranici s Bavorskem. Obce s nejvyššími příjmy na počet obyvatel jsou zejména malé příhraniční obce s kasiny cílícími na zahraniční klientelu. Z obcí nad 20 tis. obyv. měly největší relativní příjmy Teplice (1635 Kč na 1 obyv.), Mladá Boleslav (1269 Kč) a Plzeň (1162 Kč).¹⁰⁶ Obec Chvalovice v roce 2020 disponovala dvěma největšími kasiny v České republice, a to s 530, resp. 380 THZ¹⁰⁷. Je evidentní, že relativní příjmy obcí, tzn. v přepočtu na 1 obyvatele, mají přímou souvislost právě s počtem obyvatel.

¹⁰⁵ MRAVČÍK, V., ROUS, Z., CHOMYNOVÁ, P., GROHMANNOVÁ, K., JANÍKOVÁ, B., ČERNÍKOVÁ, T., CIBULKA, J., FRANKOVÁ, E. 2021. *Výroční zpráva o hazardním hrani v České republice v roce 2020.*

MRAVČÍK, V. (Ed.). Praha: Úřad vlády České republiky. (nedatováno).[online] [cit. 11. 9. 2022] Dostupné z: <https://www.drogy-info.cz/publikace/vyrocní-zpravy/vyrocní-zprava-o-hazardním-hrani-v-ceské-republice-v-roce-2020/>

¹⁰⁶ Tamtéž.

¹⁰⁷ Tamtéž.

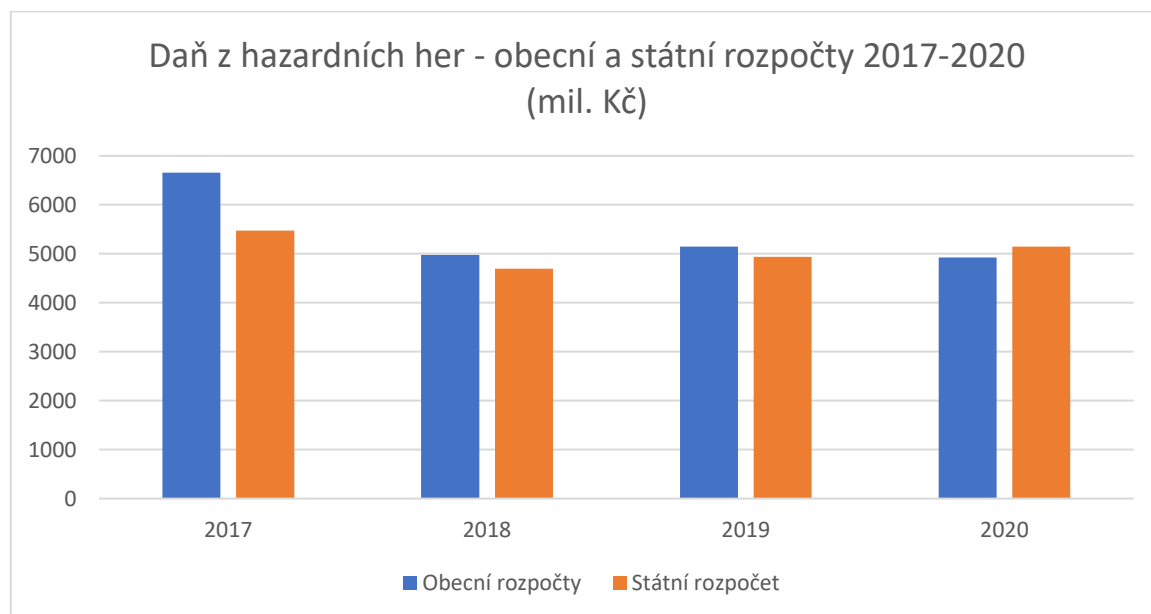
Tabulka 9: Daň z hazardních her jako příjem rozpočtu obcí, státního rozpočtu a veřejné rozpočty celkem v letech 2017–2021 (v mil. Kč)

	2017	2018	2019	2020	2021
Rozpočty obcí (mil. Kč)					
Techn. hra (65 %)	5 645	3 849	3 940	3 540	Není k dispozici
Ostatní (30 %)	1 010	1 125	1 204	1 386	
Celkem	6 655	4 974	5 144	4 926	5 536,4
Státní rozpočet (mil. Kč)					
Techn. hra (35 %)	3 115	2 069	2 123	1 912	Není k dispozici
Ostatní (70 %)	2 360	2 624	2 817	3 234	
Celkem	5 475	4 693	4 940	5 146	6 098,6
Veřejné rozpočty celkem (mil. Kč)					
Techn. hra	8 760	5 918	6 063	5 452	Není k dispozici
Ostatní	3 370	3 749	4 021	4 619	
Celkem	12 130	9 667	10 084	10 072	11 039,2*

* Rozdíly v celkovém inkasu a převedených částkách jsou způsobeny časovými posuny na přelomu roku.

Zdroj: Vlastní zpracování dle údajů ministerstva financí 2021

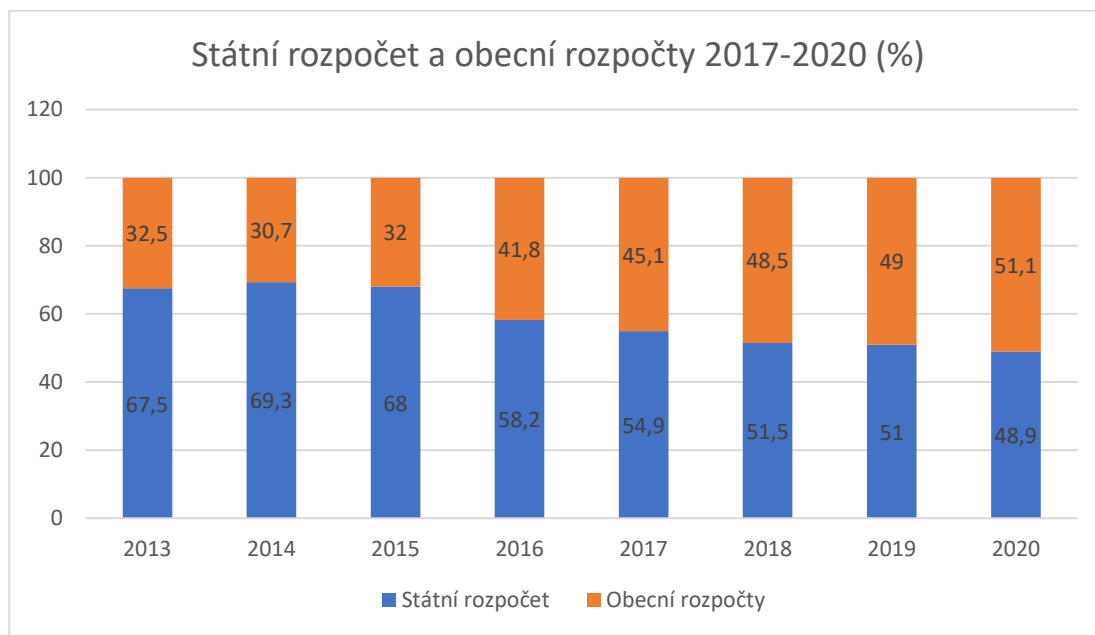
Graf 5: Daň z hazardních her jako příjem rozpočtu obcí, státního rozpočtu a veřejné rozpočty celkem v letech 2017–2020 (v mil. Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování dle údajů ministerstva financí 2021

Následující graf demonstruje vývoj podílu státního rozpočtu a obecních rozpočtů na celkových příjmech veřejných rozpočtů. Údaje odráží jak změnu daňových principů, tak počet povolených THZ. V roce 2011 bylo v České republice povoleno přes 100 tis. THZ. Od té doby jejich počet stále klesá. K 1.1. 2021 bylo povoleno již jen 33 tis. THZ, tj. 3,1 THZ na 1000 obyvatel. Meziročně se jedná o pokles o 10,6 %, přičemž k němu došlo ve všech krajích. Nejvyšší absolutní počet THZ měla ke dni 1. 1. 2021 Praha, nejvyšší relativní počet THZ Karlovarský kraj (6,8 THZ na 1000 obyvatel), nejméně THZ se nacházelo na Vysočině (1,2 THZ na 1000 obyvatel)¹⁰⁸.

Graf 6: Podíl státního rozpočtu a obecních rozpočtů na celkových příjmech veřejných rozpočtů ze zdanění hazardních her v letech 2017–2020 (v %)

Zdroj: Vlastní zpracování dle údajů ministerstva financí 2021

¹⁰⁸ MRAVČÍK, V., ROUS, Z., CHOMYNOVÁ, P., GROHMANNOVÁ, K., JANÍKOVÁ, B., ČERNÍKOVÁ, T., CIBULKA, J., FRANKOVÁ, E. 2021. *Výroční zpráva o hazardním hrani v České republice v roce 2020*.

MRAVČÍK, V. (Ed.). Praha: Úřad vlády České republiky. (nedatováno).[online] [cit. 8. 10. 2022] Dostupné z: <https://www.drogy-info.cz/publikace/vyrocní-zpravy/vyrocní-zprava-o-hazardním-hrani-v-ceské-republice-v-roce-2020/>

Přepočet vybrané daně z hazardních her na jednoho obyvatele České republiky znázorňuje následující tabulka. Z uvedených dat lze vyčíst, že po propadu inkasa daně v roce 2018, kdy důvodem bylo ukončení účinnosti „starých“ povolení a vyšší míra regulace technické hry (konstatováno výše), se výnos daně z hazardních her na jednoho obyvatele začal opět navyšovat. Oproti výše zmíněné obci Chvalovice, u které tento ukazatel v roce 2020 činil 184 tis. Kč, je celorepublikový přepočet menší než setinový.

Tabulka 10: Inkaso daně z hazardních her/1 obyvatel České republiky v letech 2017–2021 (v tis. Kč)

	2017	2018	2019	2020	2021
Inkaso daně (tis. Kč)	12 166 000	9 780 500	10 141 000	10 645 300	11 039 200
Počet obyvatel (tis.)	10 610	10 650	10 694	10 702	10 517
Přepočet (tis. Kč)	1,1467	0,9184	0,9483	0,9947	1,0497

Zdroj: Vlastní zpracování a výpočet dle údajů ministerstva financí 2017, 2018, 2019, 2020, 2021 a Českého statistického úřadu České republiky 2022

Co se týče jednotlivých okresů České republiky s průměrným příjmem obecních rozpočtů z daně z hazardních her na 1 obyvatele, je zřejmé, že nejvyšší příjmy vykazují okresy na jihu, příp. západě České republiky, a to takové, které jsou v blízkosti státní hranice se Spolkovou republikou Německo nebo Rakouskem.

Tabulka 11: Prvních pět okresů s největším průměrným příjmem obecních rozpočtů z daní z hazardních her/1 obyvatel v letech 2017–2020

	2017	2018	2019	2020
Znojmo	2 266	1 277	1 671	1 623
Domažlice	2 104	1 196	1 865	1 615
Č. Krumlov	1 624	1 107	1 642	1 409
Cheb	1 677	1 059	1 288	1 278
Tachov	1 340	1 029	1 277	1 194

Zdroj: Vlastní zpracování dle údajů ministerstva financí 2021

U okresů s nejmenším průměrným příjmem obecních rozpočtů žádnou geografickou souvislost konstatovat nelze. Zde se odráží právě ta skutečnost, kolik je v daném okrese počet povolených koncových pozic THZ a počet obyvatel.

Tabulka 12: Prvních pět okresů s nejmenším průměrným příjmem obecních rozpočtů z daní z hazardních her/1 obyvatel v letech 2017–2020

	2017	2018	2019	2020
Rokycany	119	93	85	97
Žďár nad Sázavou	103	101	90	99
Blansko	138	114	107	104
Frýdek-Místek	196	143	143	159
Praha-západ	231	165	156	168

Zdroj: Vlastní zpracování dle údajů ministerstva financí 2021

Provozovateli online technických her v České republice byly k 1. 1. 2022 obchodní korporace Fortuna Game a.s., Chance a.s., Sazka a.s., Synot Tip a.s. a Tipsport.net a.s.¹⁰⁹.

Co se týče kurzových sázek, jejich obliba v průběhu let taktéž vzrůstá (viz Obrázek 2 výše). Provozovatelů on-line kurzových sázek bylo ke dni 1. 1. 2022 celkem šest, a to obchodní korporace Fortuna Game a.s, Chance a.s., Maxi-Tip a.s., Sazka a.s., Synot Tip a.s. a Tipsport.net a.s. Níže uvedená tabulka znázorňuje vývoj land-based provozovatelů kurzových sázek v letech 2018–2021 (za rok 2017 nejsou údaje známy).

¹⁰⁹ MRAVČÍK, V., ROUS, Z., CHOMYNOVÁ, P., GROHMANNOVÁ, K., JANÍKOVÁ, B., ČERNÍKOVÁ, T., CIBULKA, J., FRANKOVÁ, E. 2021. *Výroční zpráva o hazardním hrání v České republice v roce 2020*. MRAVČÍK, V. (Ed.). Praha: Úřad vlády České republiky. (nedatováno).[online] [cit. 7. 2. 2022] Dostupné z: <https://www.drogy-info.cz/publikace/vyrocní-zpravy/vyrocní-zprava-o-hazardním-hrání-v-ceske-republice-v-roce-2020/>

Tabulka 13: Provozovatelé land-based kursových sázek a jejich sázkové kanceláře v letech 2018–2020

Název společnosti	2018	2019	2020
Evona Electronic	168	445	418
Fortuna Game	567	597	610
Chance	197	192	199
Maxi-Tip	-	228	234
Slot Group	419	-	-
Tiposport.net	734	721	709
Toto CZ	-	5	5
Celkem	2 085	2 188	2 175

Zdroj: Vlastní zpracování dle údajů ministerstva financí 2021

Celkově lze shrnout, že to, že nedošlo k výraznému propadu inkasované daně z hazardních her v období pandemie onemocnění covid-19, kdy byly po dlouhé měsíce uzavřeny herní prostory, bylo způsobeno možností hrát online, což znamená, že zisky provozovatelů se přemístily z land-based provozoven na internet. „Podstatný vliv na inkaso této daně měla také skutečnost, že značná část hráčů se přesunula do prostředí on-line sázení, které nebylo opatřeními nijak omezováno.“¹¹⁰

4.2 Nedoplatky na dani z hazardních her v letech 2017–2021

Co se týče nedoplatků na dani z hazardních her, je evidentní, že po postupném snížení sumy nedoplatků se v roce 2020 tato suma celkem razantně zvýšila (o cca 270 mil. Kč). Zvýšení nastalo i v roce 2021, i když už méně markantní, a ani tak nedosáhlo výše roku 2017. Počet aktivních subjektů s nedoplatky na dani z hazardních her má rovněž stoupající tendenci, kdy strmý nárůst dlužných provozovatelů hazardních her je zaznamenán v roce 2021 oproti roku 2020 (o 251 subjektů, tj. cca 3,8x subjektů více), ačkoliv celkový nedoplatek se takto skokově nenavýšil. Naopak nedoplatek na dani v přepočtu na jednoho

¹¹⁰ MINISTERSTVO FINANCÍ ČESKÉ REPUBLIKY. *Zpráva o činnosti Finanční správy České republiky a Celní správy České republiky za rok 2020*. (datováno 24. 6. 2021).[online] [cit. 11. 9. 2022] Dostupné z: https://www.mfcr.cz/assets/cs/media/Dane_Vyhodnoceni_2020_Zprava-o-cinnosti-FS-a-CS-CR.pdf

provozovatele ve sledovaném období postupně klesal, snížil se za dané období téměř 13x. „V uvedeném objemu jsou zastoupeny také nedoplatky nízké hodnoty, např. v jednotkách Kč, plynoucí z chyb poplatníků v zaokrouhlení nebo z jejich nesprávných plateb, apod.“¹¹¹

Tabulka 14: Nedoplatek odvodu z loterií a daně z hazardních her (v mil. Kč) a počet aktivních subjektů s těmito nedoplatky v letech 2017–2021

	2017	2018	2019	2020	2021
Odvod z loterií (mil. Kč)	21,5	2,3	1,7	3,8	1,8
Daň z hazard. her (mil. Kč)	1 982,3	1 751,7	1 570,4	1 839,7	1 894,6
Celkem nedoplatek (mil. Kč)	2 003,8	1 754	1 572,1	1 843,5	1 896,4
Počet subjektů	28	25	32	91	342
Nedoplatek/1 subjekt (mil. Kč)	71,6	70,2	49,1	20,3	5,6

Zdroj: Vlastní zpracování dle údajů ministerstva financí 2021

Finanční správa České republiky (dále jen „finanční správa“) vykonává daňovou kontrolu podle § 85 daňového řádu i na úseku daně z hazardních her. Rozdíl daně doměřené oproti tvrzené v průběhu sledovaného období narůstal, přičemž nejvyšší změnu v daňové povinnosti vyměřila finanční správa v roce 2021. Zároveň se jedná nejrazantnější nárůst doměřené daně oproti předchozímu roku.

Tabulka 15: Změna daňové povinnosti v důsledku daňové kontroly (v mil. Kč)

	2017	2018	2019	2020	2021
Doměřená daň (mil. Kč)	0	1,4	10,4	9,5	169,4

Zdroj: Vlastní zpracování dle údajů ministerstva financí 2017, 2018, 2019, 2020, 2021

Instituty posečkáni daně či povolení splátek byly uplatněny i u daně z hazardních her. Nejvyšších úlev se provozovatelům hazardních her dostalo v roce 2020, stejně jako ostatním podnikatelům. „Nárůsty byly způsobeny mimořádnými ekonomickými událostmi

¹¹¹ MINISTERSTVO FINANCÍ ČESKÉ REPUBLIKY. Zpráva o činnosti Finanční správy České republiky a Celní správy České republiky za rok 2021. (datováno 20. 7. 2022).[online] [cit. 14. 9. 2022] Dostupné z: https://www.mfcr.cz/assets/cs/media/2022-07-20_Zprava-o-cinnosti-FS-a-CS-CR-za-rok-2021.pdf

souvisejícími s pandemickou situací způsobenou šířením viru SARS-CoV-2. Vzhledem k tomu, že většina obchodů a služeb měla v průběhu roku omezenou činnost, avšak nedošlo k výraznému poklesu jejich nákladů, ... Žádostem daňových subjektů o posečkání daně a povolení splátek bylo ze strany příslušných FÚ a CÚ většinou vyhověno.¹¹² Obdobně tomu bylo i v roce 2021¹¹³.

Tabulka 16: Výše povoleného posečkání/splátek a výše neuhrazeného posečkání/splátek (v mil. Kč) v letech 2017–2021

	2017	2018	2019	2020	2021
Povolené posečkání (mil. Kč)	0	179,5	0	1 543,2	1 303,5
Neuhrazené posečkání (mil. Kč)	0	0	0	786,4	461,1

Zdroj: Vlastní zpracování dle údajů ministerstva financí 2017, 2018, 2019, 2020, 2021

K vývoji inkasa daně z hazardních her v průběhu pandemických let ministerstvo financí uvedlo: „I přes meziroční nárůst inkasa byla daň rovněž ovlivněna opatřeními přijatými za účelem zmírnění dopadů pandemie způsobené šířením viru SARS-CoV-2. Část provozovatelů hazardních her byla nucena uzavřít své provozovny, což postihlo zejména provozovatele živých a technických her v kamenných provozovnách. V 1. pololetí roku 2020 byla takřka na celém světě přerušena veškerá profesionální sportovní aktivita, což významně zasáhlo oblast kurzového sázení. Podstatný vliv na inkaso této daně měla také skutečnost, že značná část hráčů se přesunula do prostředí on-line sázení, které nebylo opatřeními nijak omezováno.“¹¹⁴ A dále: „Ve srovnání s rokem 2020 došlo ke zvýšení inkasa této daně, a to i přesto, že po celé 1. čtvrtletí roku 2021 byly uzavřeny všechny kamenné provozovny (herny a kasina), ve kterých se provozuje technická hra a živá hra, a to v souvislosti s opatřeními spojenými se zamezením šíření viru SARS-CoV-2. Předpokládaný výpadek na dani z hazardních her zejména ve vztahu k hrám provozovaným land-based (tzn. v prostředí

¹¹² MINISTERSTVO FINANCÍ ČESKÉ REPUBLIKY. Zpráva o činnosti Finanční správy České republiky a Celní správy České republiky za rok 2020. (datováno 24. 6. 2020).[online] [cit. 14. 9. 2022] Dostupné z: https://www.mfcr.cz/assets/cs/media/Dane_Vyhodnoceni_2020_Zprava-o-cinnosti-FS-a-CS-CR.pdf

¹¹³ MINISTERSTVO FINANCÍ ČESKÉ REPUBLIKY. Zpráva o činnosti Finanční správy České republiky a Celní správy České republiky za rok 2021. (datováno 20. 7. 2022).[online] [cit. 14. 9. 2022] Dostupné z: https://www.mfcr.cz/assets/cs/media/2022-07-20_Zprava-o-cinnosti-FS-a-CS-CR-za-rok-2021.pdf

¹¹⁴ MINISTERSTVO FINANCÍ ČESKÉ REPUBLIKY. Zpráva o činnosti Finanční správy České republiky a Celní správy České republiky za rok 2020. (datováno 24. 6. 2020).[online] [cit. 14. 9. 2022] Dostupné z: https://www.mfcr.cz/assets/cs/media/Dane_Vyhodnoceni_2020_Zprava-o-cinnosti-FS-a-CS-CR.pdf

kamenných provozoven), byl však více než kompenzován nárůstem hraní na internetu. Již od 2. čtvrtletí byl také patrný nárůst aktivit spojených s provozováním land-based hazardních her, a to zejména v segmentu kursových sázek, živých her a technických her. Oblast kursových sázek byla také povzbuzena konáním dvou velkých sportovních akcí, a to Mistrovství Evropy ve fotbale a Letních olympijských her. I nadále je patrný setrvalý zájem hráčů o internetové hraní napříč všemi segmenty hazardních her. Pandemie urychlila trend dlouhodobého nárůstu podílu hazardních her provozovaných prostřednictvím internetu.¹¹⁵

4.3 Nákladovost a efektivnost daní v České republice v letech 2013–2021

V této podkapitole bude prezentována nákladovost a efektivnost veřejné služby. Ministerstvo financí k těmto ukazatelům publikovalo, že tyto jsou ovlivněny mnoha faktory, přičemž v roce 2017 byl jedním z hlavních faktorů nárůst výdajů na platy¹¹⁶. To je zřejmé i z následující tabulky, ve které jsou zahrnuty všechny daňové a nedaňové příjmy v porovnání s výdaji na jednoho zaměstnance finanční správy (tedy jedná se o poměr příjmů a výdajů).

¹¹⁵ MINISTERSTVO FINANCÍ ČESKÉ REPUBLIKY. *Zpráva o činnosti Finanční správy České republiky a Celní správy České republiky za rok 2021*. (datováno 20. 7. 2022).[online] [cit. 13. 9. 2022] Dostupné z: https://www.mfcr.cz/assets/cs/media/2022-07-20_Zprava-o-cinnosti-FS-a-CS-CR-za-rok-2021.pdf

¹¹⁶ MINISTERSTVO FINANCÍ ČESKÉ REPUBLIKY. *Informace o činnosti Finanční správy České republiky za rok 2017*. (datováno 10. 7. 2018).[online] [cit. 19. 9. 2022] Dostupné z: https://www.mfcr.cz/assets/cs/media/Dane_Vyhodnoceni-Pr-001_2017_Informace-o-cinnosti-FS-CR.pdf

Tabulka 17: Efektivnost a nákladovost (v Kč) ve vztahu k výdajům (bez tvorby rezervního fondu) v letech 2013 –2017

	2013	2014	2015	2016	2017
Daňové příjmy celkem (mil. Kč)	610 258,3	638 593,6	668 614,8	731 264,5	795 039,8
Efektivnost					
Příjmy na 1 Kč výdajů	71,92	76,81	72,71	70,89	67,22
Příjmy na 1 zaměstnance	40 931 409	42 561 644	43 946 236	47 948 785	51 503 997
Nákladovost					
Výdaje na 100 Kč příjmů	1,39	1,30	1,38	1,41	1,49
Výdaje na 1 zaměstnance	569 107	554 145	604 363	676 349	766 152

Zdroj: Vlastní zpracování dle údajů ministerstva financí 2017

Dle ministerstva financí ukazatel nákladovosti v letech 2018 a 2019 opět ovlivnil nárůst výdajů na platy^{117,118}. V roce 2020 na tento ukazatel zapůsobil růst tarifních platů, trvalý růst cen nákupů (materiál, energie, služby), pokles daňových příjmů zapříčiněný řadou opatření přijatých vládou České republiky ke zmírnění ekonomických dopadů pandemie onemocnění covid-19 u daňových poplatníků, snižování systemizovaných míst a tlak na realizaci úspor provozních výdajů¹¹⁹. V roce 2021 byla nákladovost ovlivněna nižším objemem výdajů, mírným růstem daňových příjmů, snižováním počtu systemizovaných míst, tlak na realizaci úspor provozních výdajů a legislativními změnami¹²⁰. Nákladovost konkrétně u daně z hazardních her znázorňuje tabulka 18, ze které je evidentní, že tento ukazatel dosahuje nižších hodnot (vyjma drobného nárůstu v roce 2019).

¹¹⁷ MINISTERSTVO FINANCÍ ČESKÉ REPUBLIKY. *Informace o činnosti Finanční správy České republiky za rok 2018*. (datováno 10. 7. 2019).[online] [cit. 19. 9. 2022] Dostupné z:

https://www.mfcr.cz/assets/cs/media/Dane_Vyhodnoceni-Pr-001_2018_Informace-o-cinnosti-FS-CR

¹¹⁸ MINISTERSTVO FINANCÍ ČESKÉ REPUBLIKY. *Informace o činnosti Finanční správy České republiky za rok 2019*. (datováno 2. 7. 2020).[online] [cit. 19. 9. 2022] Dostupné z:

https://www.mfcr.cz/assets/cs/media/Dane_Vyhodnoceni-Pr-001_2019_Informace-o-cinnosti-FS-CR

¹¹⁹ MINISTERSTVO FINANCÍ ČESKÉ REPUBLIKY. *Zpráva o činnosti Finanční správy České republiky a Celní správy České republiky za rok 2020*. (datováno 24. 6. 2020).[online] [cit. 19. 9. 2022] Dostupné z:

https://www.mfcr.cz/assets/cs/media/Dane_Vyhodnoceni_2020_Zprava-o-cinnosti-FS-a-CS-CR.pdf

¹²⁰ MINISTERSTVO FINANCÍ ČESKÉ REPUBLIKY. *Zpráva o činnosti Finanční správy České republiky a Celní správy České republiky za rok 2021*. (datováno 20. 7. 2022).[online] [cit. 13. 9. 2022] Dostupné z:

https://www.mfcr.cz/assets/cs/media/2022-07-20_Zprava-o-cinnosti-FS-a-CS-CR-za-rok-2021.pdf

Tabulka 18: Nákladovost daně z hazardních her (v Kč) v letech 2018–2021

	2018	2019	2020	2021
Příjem z daně (mil. Kč)	9 775,52	10 114,47	10 637	11 042*
Výdaje (mil. Kč)	49,23	51,49	51,3	45
Nákladový ukazatel na 100 Kč příjmů	0,50	0,51	0,48	0,41

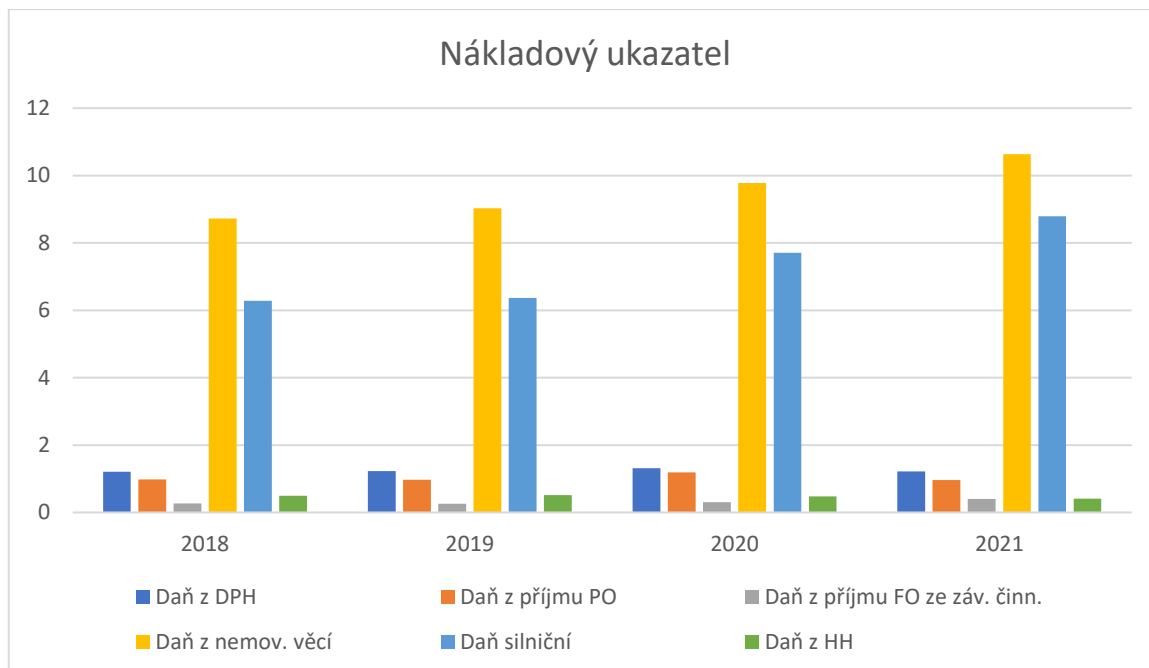
* V dani z hazardních her není zahrnuta již minimální hodnota odvodů z loterií

Zdroj: Vlastní zpracování dle údajů ministerstva financí 2018, 2019, 2020, 2021

V grafu 8 je zobrazena nákladovost stěžejních daní v letech 2018–2021. Jak již bylo popsáno výše, je v tomto ukazateli zohledněn personální faktor a výdaje běžné (včetně mzdových) a kapitálové. Na výsledek předmětného ukazatele u daně z příjmu fyzických osob má vliv především to, že správa této daně je zatížena několika nezdánitelnými částmi a slevami na dani včetně daňových bonusů, které mají negativní dopad na její fiskální efekt; dalším negativním faktorem pak je vypořádávání záloh ze závislé činnosti, jehož časným výsledkem je (v případě vykázání příjmů pouze ze závislé činnosti) přeplatek, který je daňovému subjektu vrácen, a to na úkor inkasa daně z příjmů fyzických¹²¹. Daň z příjmu fyzických osob nebyla do grafu zpracována, neboť by svou výší zdeformovala vypovídací hodnotu tohoto grafu (rok 2018 – 22,65, rok 2019 – 18,74, rok 2020 – 39,01, rok 2021 – 16,57). Z údajů je zřejmé, že nákladovost daně z hazardních her patří mezi nejnižší.

¹²¹ MINISTERSTVO FINANCÍ ČESKÉ REPUBLIKY. *Zpráva o činnosti Finanční správy České republiky a Celní správy České republiky za rok 2021*. (datováno 20. 7. 2022).[online] [cit. 13. 9. 2022] Dostupné z: https://www.mfcr.cz/assets/cs/media/2022-07-20_Zprava-o-cinnosti-FS-a-CS-CR-za-rok-2021.pdf

Graf 7: Nákladovost vybraných daní (v Kč) na 100 Kč příjmů v letech 2018–2021

Zdroj: Vlastní zpracování dle údajů ministerstva financí 2019, 2021

4.4 Výběr pokut uložených za přestupky na úseku hazardních her v letech 2017–2021

Pokuta je druh správního trestu a je upravena v hlavě VII zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“). Je prostředkem k dosažení účelu právních norem, její výkon je vynutitelný státní mocí a plní funkci generální a individuální prevence, přičemž musí být citelným zásahem do majetkové sféry pachatele.

Jak bylo popsáno výše, správnímu řízení předchází kontrolní činnost, jejímž účelem je zjištění skutkového stavu věci, tedy zda provozovatel provozuje hazardní hry v souladu se zákonem o hazardních hrách, základním povolením a rozhodnutím o povolení k umístění herního prostoru. V kontrole dozorující orgán postupuje podle kontrolního řádu a jejím výstupem je kontrolní protokol. V případě podezření z porušení právních předpisů následuje

správní řízení, ve kterém se rozhodne o vině a trestu, příp., pokud se podezření nepotvrdí, nebo neprokáže, se věc odloží, či řízení zastaví.

Ve sledovaném období bylo celní správou provedeno celkem 6033 kontrol (mimo oblast internetových her). Z údajů je evidentní, že kontrolní činnost byla významně poznamenána pandemií onemocnění covid-19 a souvisejícím uzavřením provozoven. Dalším faktorem, které tyto údaje ovlivnily, je skutečnost, že celní správa se zhruba v posledním roce sledovaného období více zaměřila na kontrolu záznamů z monitorovacích zařízení v land-based provozovnách, kdy tento typ kontroly je časově náročnější, což se taktéž odráží v počtu provedených kontrol, na druhou stranu však efektivnější, než zjišťování skutkového stavu na místě a za velmi krátký časový úsek, tj. po dobu trvání kontroly (interní znalost autorky práce).

Tabulka 19: Počet kontrol provedených celní správou v letech 2017–2021

	2017	2018	2019	2020	2021
Kontroly	2 060	1 462	1 347	754	410

Zdroj: Vlastní zpracování dle údajů ministerstva financí 2017, 2018, 2019, 2020, 2021

Efektivita kontrol provedených celní správou byla první rok, kdy se dozorujícím orgánem nově stala též právě tato ozbrojená složka, na relativně nízké úrovni. S postupným získáváním odbornosti a zkušeností se v průběhu let začala efektivita těchto kontrol zvyšovat. Jak je konstatováno výše, vliv na efektivitu měla i skutečnost, že se začaly kontrolovat i záznamy z monitorovacích zařízení v provozovnách, kdy kontrola těchto záznamů odhalí podstatně více protiprávních jednání.

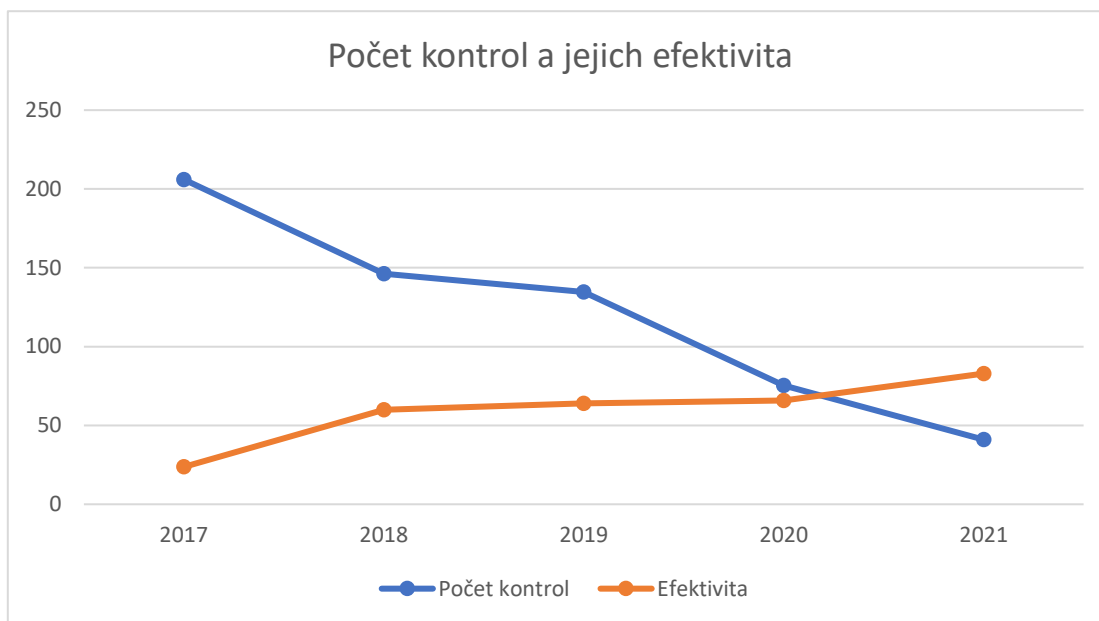
Tabulka 20: Efektivita kontrol provedených celní správou v letech 2017–2021 (v %)

	2017	2018	2019	2020	2021
Efektivita kontrol (%)	23,7	59,9	64	65,9	82,9

Zdroj: Vlastní zpracování dle údajů ministerstva financí 2017, 2018, 2019, 2020, 2021

Následující graf znázorňuje vývoj počtu kontrol provedených celní správou v komparaci s jejich efektivitou. Jak již bylo uvedeno, zatímco počet kontrol se vcelku markantně snižuje, jejich efektivita se naopak zvyšuje.

Graf 8: Počet kontrol provedených celní správou (v desítkách) a jejich efektivita (v %) v letech 2017–2021

Zdroj: Vlastní zpracování dle údajů ministerstva financí 2017, 2018, 2019, 2020, 2021

Obdobný trend lze vysledovat i ve správních řízeních, kdy určujícími faktory bylo získávání praxe v rozhodování o přestupcích na úseku hazardních her a nutného navyšování stavu příslušníků pro správní řízení na úseku hazardních her (v prvních letech bylo pro dozorující orgán prioritou tato nová kompetence a eliminace nelegálního provozování hazardních her). Ve většině případů se pak jedná o společná řízení podle § 88 zákona o přestupcích, která jsou zdlouhavá a problematická (jak již bylo konstatováno v podkapitole 3.9). Částečně je to zřejmé i z údajů o celkové výši uložených pokut za protiprávní jednání na úseku hazardních her v průběhu sledovaných let. Propad je zřetelný v roce 2020, kdy jako do všech ostatních oblastí života zasáhla pandemie onemocnění covid-19. I činnost oddělení Správního trestání celních úřadů byla utlumena, např. kvůli možnosti rodičů čerpat volno zvané ošetřování člena rodiny při vyhlášení tzv. lock-downu na podzim a v zimě roku 2020.

Tabulka 21: Výše uložených pokut na úseku hazardních her v letech 2017–2021 (v mil. Kč)

	2017	2018	2019	2020	2021
Pokuty (mil. Kč)	0,4	6,3	90,7	14,4	19,6

Zdroj: Vlastní zpracování dle údajů ministerstva financí 2017, 2018, 2019, 2020, 2021

4.5 Výše úroků z prodlení a penále za tvrzení daně v nesprávné výši

Úrok je v důvodové zprávě k daňovému řádu definován jako ekonomická náhrada za nedoplatky peněžních prostředků na daních, které si musí veřejné rozpočty zajistit z jiných zdrojů. Lze tedy říci, že jde o cenu finančních prostředků v čase. Počítá se od čtvrtého pracovního dne, který následuje po dni splatnosti, ve kterém měla být daň uhrazena, a to za každý den prodlení. Zároveň se stanovuje lhůta, ve které se úrok nejpozději předepisuje do evidence daní. Výše úroku se odvíjí od výše repo sazby stanovené Českou národní bankou navýšené o 14 % a stanovuje se pololetně. Úročí se nedoplatky, které jsou v prodlení nejdéle 5 let¹²².

Penále, jak o něm hovoří důvodová zpráva k daňovému řádu, je obligatorní sankcí, která vzniká automaticky ze zákona, když správce daně doměří daň vyšší, nebo když je snižován daňový odpočet či daňová ztráta oproti původnímu tvrzení daňového subjektu. Svým smyslem je platebním deliktem a správce daně ho vyměří z moci úřední, a to bez ohledu na stav osobního daňového účtu daného subjektu. Postup je obdobný jako v případě, kdy je u daňového subjektu evidován nedoplatek nebo přeplatek, neboť jde o vadu při tvrzení daně. Správce daně vydá dodatečný platební výměr o povinnosti uhradit penále. Splatnost se určuje v návaznosti na právní moc dodatečného platebního výměru. Jestliže subjekt sám od sebe dodatečné daňové přiznání podá později, tato sankce na něj nedopadá¹²³.

Penále jakožto příslušenství sledující osud daně z hazardních her je příjmem státního rozpočtu, což je oproti předchozí právní úpravě nové; tato změna byla přijata z důvodu lepší spravovatelnosti daně¹²⁴.

¹²² Důvodová zpráva k zákonu č. 280/2009 Sb., daňový řád

¹²³ Důvodová zpráva k zákonu č. 280/2009 Sb., daňový řád

¹²⁴ Důvodová zpráva k zákonu č. 187/2016 Sb., o dani z hazardních her

Níže uvedená data ukazují, jak se vyvíjela platební morálka u provozovatelů hazardních her a v jaké výši bylo vyměřeno penále. Je zřejmé, že výše úroků nijak nekoreluje s výší penále, což je de facto logické, neboť se jedná o odlišné instituty. Penále s výjimkou roku 2020 stouvalo, zatímco úrok poklesl v roce 2019 a skokově se navýšil v roce 2020 (o 12,1 mil. Kč) a zejména pak v roce 2021 (o 30,3 mil. Kč oproti stavu v roce 2019).

Tabulka 22: Penále a úrok (v mil. Kč) v letech 2017–2021

	2017	2018	2019	2020	2021
Úrok (mil. Kč)	0	2,6	0,6	12,7	30,9
Penále (mil. Kč)	0	0,8	3,6	2,4	7,9

Zdroj: Vlastní zpracování dle údajů ministerstva financí 2017, 2018, 2019, 2020, 2021

5 Výsledky a diskuse

5.1 Vývoj hraní hazardních her

V analytické části této práce byl popsán trend na trhu s hazardními hrami, a to jak z pohledu chování hráčů, tak z pohledu počtu provozovatelů hazardních her. Obecně lze konstatovat, že v důsledku pandemie onemocnění covid-19 byla část hráčů z pochopitelných důvodů nucena změnit své návyky. Jedná se o hráče, kteří se účastnili hazardních her v land-based provozovnách, které pak po jisté období let 2020 a 2021 byly na základě rozhodnutí vlády České republiky uzavřeny obdobně jako další služby. Tito hráči se, pokud chtěli pokračovat v účasti na hazardní hře, museli přesunout do online prostředí. To se logicky projevilo v datech o výši vkladů do jednotlivých typů her a o procentuálním zastoupení jednotlivých typů her na trhu s hazardními hrami.

I přes důsledky pandemie onemocnění covid-19 zůstala nejvíce „výdajovou“ hrou technická hra, do níž hráči v letech 2017 až 2020 sázeli stále více (vyjma drobného poklesu v roce 2018). V roce 2017 představovala technická hra 58,1 % vložených finančních prostředků na trhu s hazardními hrami, v roce 2020 již 70,5 %. Kursová sázka, živá hra a loterie zaznamenaly vývoj spíše klesající (taktéž je částečnou výjimkou rok 2018). V objemu land-based a online hraní pochopitelně významně zasáhla pandemie covid-19, kdy v roce 2020 suma vsazených finančních prostředků na hazardní hře v land-based provozovnách poklesla o téměř 20 %, z čehož logicky plyne nárůst ve stejné výši, co se týče hraní v internetovém prostředí.

Podíl jednotlivých typů hazardních her v rámci celého segmentu hazardních her ovlivnilo nejdříve ukončení účinnosti zákona o loteriích a jiných podobných hrách a s ním počátek účinnosti zákona o hazardních hrách, kdy tato situace způsobila výrazné změny v provozování hazardních her (např. navýšení kaucí pro možnost provozovat hazardní hru). Svou roli sehrál i pomalejší proces povolovacích řízení vedených ministerstvem financí, a to se v několika ohledech projevilo v již zmiňovaném roce 2018. Dalším milníkem se stala pandemie onemocnění covid-19 v roce 2020, což bylo konstatováno již několikrát. Tudíž nejen zpřístupnění hraní technických her a loterií v prostředí internetu, ale i poté uzavření land-based provozoven znamenalo celý trh hazardních her. V zásadě tak, jak se hráči

přesunuli k online hraní a kolik finančních prostředků zde vsadili, je víceméně kopírována situace v zastoupení jednotlivých typů hazardních her na trhu. Zmáhá se technická hra online na úkor technické hry land-based, stejně tak kursová sázka, ačkoliv ne tak významně. Oproti výši vkladů do loterií obou druhů provozování, kdy tato suma není nijak význačná, je její obliba větší. Přirozeně je to způsobeno tím, že sázky do této hry nejsou tak vysoké. Podíl živé hry na celkovém trhu hazardních her je spíše klesající.

Co se týče počtu provozovatelů hazardních her, nedocházelo zde v období let 2017 až 2020 k nijak markantním změnám. Největší rozdíl nastal v roce 2018, kdy se počet provozovatelů snížil o 10 (ze 103 na 93) a v následujícím roce se zase zvýšil na 102. Jak již bylo konstatováno, významnou roli na tento vývoj měla skutečnost, že ministerstvo financí nestíhalo vyřídit žádosti o nová základní povolení. V souvislosti s druhem hazardní hry byl ve sledovaném období největší úbytek zaznamenán u provozovatelů kursové sázky, kdy se počet snížil o osm, nejvíce se pak navýšil stav u technické hry, a to mezi roky 2017 a 2018 o pět. Ani u provozovatelů online hazardních her nedocházelo k výkyvům v jejich počtu, neboť mezi lety 2017 až 2020 se počet těchto provozovatelů pohyboval mezi 21 až 23.

5.2 Vývoj inkasa daně z hazardních her

Vývoj inkasa daně z hazardních her a souvisejících údajů byl podrobně rozebrán v analytické části. Z uveřejněných dat je zřejmé, že pandemie onemocnění covid-19 do výše výběru této daně nijak významně nezasáhla. Lze dovodit, že v pandemických letech 2020 a 2021 mohlo být inkaso daně ještě vyšší, avšak dočasné snížení příjmů části populace České republiky (považuje se za notoriu, že příjmová složka nezanedbatelného množství ekonomicky produktivního obyvatelstva byla zasažena uzavřením obchodů a služeb) mělo vliv na výši výběru daně z hazardních her, tj. výše inkasované daně mohla být vyšší. Přesto se v roce 2020 vybralo na předmětné dani o cca 500 mil. Kč více oproti roku předchozímu, v roce 2021 o necelých 400 mil. Kč více oproti roku 2020.

Celkově lze říci, že trend inkasa daně z hazardních her je stoupající, ačkoliv po propadu v roce 2018, kdy tento pokles činil necelé 2,4 mld. Kč (lze dovodit, že menší nabídka hazardních her tolik nemotivovala hráče k účasti na hazardní hře) nedosáhlo inkaso daně v roce 2021 výše roku 2017. V případě roku 2017 lze dovodit souvislost jak se širokou

nabídkou hazardních her, tak s dobrou příjmovou situací hráčů z důvodu konjunktury domácí ekonomiky. V neposlední řadě se na výši inkasované daně podepsal počet povolených koncových pozic technické hry, tj. počet THZ provozovaných land-based. Jak je evidentní z údajů ministerstva financí, jejich počet v průběhu let klesal, když v roce 2017 bylo povoleno 52 554 ks THZ (tento údaj nezahrnuje přibližně 1 000 ks THZ povolených podle zákona o hazardních hrách), v roce 2018 bylo povoleno 39 575 ks THZ, v roce 2019 36 874 THZ a v roce 2020 již pouze 32 978.

Při rozdělení daně z hazardních her do obecních rozpočtů a státního rozpočtu lze na základě těchto údajů konstatovat, že zde se pandemie onemocnění covid-19 projevila výrazněji. Důvodem je, jak již bylo výše uvedeno, skutečnost, že daň z technické hry putující do obecních rozpočtů primárně vychází z počtu povolených koncových THZ na území obce. Zde sehrálo roli uzavření land-based provozoven, což mělo za následek odvádění daně pouze z existence povolených THZ, tj. v základní fixní výši 9 200 Kč/THZ. Další příjmy se v land-based provozovnách neuskutečňovaly, čímž obecní rozpočty oproti státnímu rozpočtu trátily. Tato skutečnost vyplývá z údajů ministerstva financí, kdy za standartní situace (žádný lock-down) celkově plynulo do rozpočtů obcí více financí než do státního rozpočtu.

Ukazatel výše inkasované daně v přepočtu na jednoho obyvatele České republiky se v letech 2017 až 2021 pohyboval v rozmezí 0,9184 až 1,1467 tis. Kč na jednoho obyvatele. Na tento ukazatel má podstatný vliv výše vybrané daně, počet obyvatel tolik rozhodný není (tento počet ve sledovaném období kolísal mezi 10 517 tis. a 10 702 tis., což není nijak významný rozdíl).

Dalším faktorem působícím na výši vybrané daně z hazardních her jsou daňové kontroly, v rámci kterých dochází ke změně daňové povinnosti. V čase se sumy předepsané finanční správou navyšovaly, kdy v roce 2017 bylo doměřeno 0 Kč, v roce 2018 to bylo 1,4 mil. Kč a v roce 2021 úctyhodných 169,4 mil. Kč. Samozřejmě je taktéž nutné vzít v potaz platební morálku provozovatelů hazardních her i skutečnost, že provozovatelé vůči zjištěním v daňových kontrolách využívají opravných prostředků, čímž je faktický výběr doměřené daně posouván do dalších období.

Obdobně neinkasovaná daň oproti vyměřené v daném zdaňovacím období pramení z povoleného posečkání platební povinnosti či povolených splátek. Z těchto údajů, kdy např. v roce 2019 činily tyto daňové úlevy 0 Kč, přičemž hned v následujícím roce vyskočily na 1 543,2 mil. Kč, v roce 2021 pak činily 1 303,5 mil Kč, tedy lze dovodit souvislost

s restriktivními opatřeními v důsledku pandemie onemocnění covid-19, kdy se množství podnikatelských subjektů dostalo do platebních potíží. Podobnou situaci lze vysledovat i u sumy neuhrazeného posečkání/splátek, kdy opět z 0 Kč v roce 2019 se tato vyšplhala na 786,4 mil. Kč v roce 2020 a na 461,1 mil. Kč v roce 2021.

5.3 Vývoj správních řízení a výše pokut za přestupky na úseku hazardních her

Ve vývoji správních řízení vedených celní správou a s tím souvisejícího ukládání správního trestu pokuty se rovněž odrazilo více faktorů. V první řadě se jednalo o novou kompetenci, se kterou příslušníci zařazení na odděleních Správního trestání neměli zkušenost, absentovala i odborná znalost této problematiky. V tomto ohledu byli Generálním ředitelstvím cel jakožto orgánem zajišťujícím metodiku pro své zaměstnance „hození do vody a nucení plavat“. Rovněž nemohli své správní uvážení podpořit judikaturou, neboť té bylo na počátku účinnosti zákona o hazardních hrách velmi poskrovnu. Až postupem času se tato situace začala vylepšovat. V druhé řadě byla oddělení Správního trestání zahlcena množstvím případů, neboť tato nová kompetence se stala prioritou a oddělení Dohledu nad subjekty v tomto ohledu vyvíjelo značné úsilí. V řadě třetí jsou pak ve většině případů vedena společná řízení [§ 88 zákona o přestupcích, potažmo § 140 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů], která jsou časově náročnější. Navíc provozovatelé hazardních her, a to jak legální, tak nelegální, často využívají svých práv a podávají řádné i mimořádné opravné prostředky.

V kontextu pandemie onemocnění covid-19 lze dovodit vliv této situace na výši uložených pokut. Z údajů ministerstva financí je zřejmý obrovský nárůst v roce 2019 a poté razantní snížení v roce 2020 a mírný nárůst oproti předchozímu roku v roce 2021. Jako do každé jiné oblasti života zasáhlo onemocnění covid-19 i do činnosti oddělení Správního trestání. Výrazně byla utlumena kontrolní činnost, uzavření školských zařízení přinutilo mnoho příslušníků zůstat s mladšími dětmi doma, někde se nedostávalo potřebného technického vybavení pro tvz. home-office. Rovněž došlo k redukci systemizovaných míst na odděleních Správního trestání. Toto vše ovlivnilo rozhodovací činnost celní správy na úseku hazardních her.

5.4 Vývoj úroku z prodlení

V poslední podkapitole analytické části bylo krátce uvedeno, jak se v letech 2017 až 2021 vyvíjela výše předepsaných úroků. Zde se dle předpokladů vliv restriktivních opatření kvůli pandemii onemocnění covid-19 projevil velmi výrazně. Ačkoliv v souhrnu nedošlo k propadu v inkasu daně z hazardních her z důvodu přesunu hraní na internet, lze předpokládat, že ne všichni legální provozovatelé disponují povolením k provozování online hazardních her, tudíž u nich z důvodu uzavření land-based provozoven vznikly výpadky v příjmech a s nimi spojené problémy s úhradou daně z hazardních her.

Oproti nejnižším úrokům v roce 2019 (0,6 mil. Kč) byly tyto v roce 2020 vyšší 21x a v roce 2021 dokonce téměř 52x. U tohoto ukazatele lze konstatovat důsledek onemocnění covid-19 na jednání provozovatelů hazardních her.

Závěr

Cílem diplomové práce bylo zjištění, zda restriktivní opatření v důsledku pandemie onemocnění covid-19 (tedy především uzavření land-based provozoven) měla vliv inkasa daně z hazardních her a výši uložených pokut v rámci správních řízení vedených s provozovateli hazardních her, a v této souvislosti potvrzení, či vyvrácení předpokladu, že předmětná pandemie ve svém důsledku neovlivnila na výši daňového inkasa, potažmo na výši pokut na úseku hazardních her.

Na základě provedeného rozboru jednotlivých aspektů hazardních her (výše inkasa daně z hazardních her, rozdělení daně do obecních rozpočtů a státního rozpočtu, počtu provozovatelů hazardních her, počtu účtů daňových subjektů, výše nedoplatků hazardních her, výše změn daňové povinnosti v důsledku daňové kontroly, výše posečkání/splátek a efektivnosti a nákladovosti daní) lze v oblasti daně z hazardních her jednoznačně konstatovat, že pandemie onemocnění covid-19 neměla vliv na výši inkasa daně, resp. že se výběr daně nesnížil z důvodu uzavření land-based provozoven. Důvodem je přesunutí hraní na internet, tudíž ti provozovatelé, kteří měli povolení provozovat hazardní hry online, o své zisky nepřišly. Na druhou stranu tratile obce, které na svém území zakázaly, nebo výrazněji omezily provozování hazardních her land-based, neboť výnos daně z online her závisí na výnosu daně z land-based her. Zároveň se tímto navýšila suma peněžních prostředků, která po přerozdělení mezi obce a stát plyne do státního rozpočtu.

Následně byla rovněž provedeno porovnání vývoje výše pokut uložených za přestupky na úseku hazardních her ve správních řízeních, v rámci kterého nebyl zjištěn vliv pandemie onemocnění covid-19 na výši pokut za protiprávní jednání provozovatelů hazardních her.

Většina ukazatelů související bezprostředně s provozováním hazardních her vykazuje v rámci sledovaného období 2017–2020 (příp. až 2021) v roce 2018 znatelný propad. Jak bylo konstatováno výše, tento pokles nastal především v důsledku počátku účinnosti zákona o hazardních hrách od 1. 1. 2017 a jeho přechodných ustanovení, přičemž citovaný rok 2018 byl zlomovým především z důvodu vypršení platnosti základních povolení podle zákona o loteriích a nezpůsobilosti ministerstva financí vydávat se stejnou intenzitou povolení nová. Poté situace začala být srovnatelnější, i když ne zcela na úrovni roku 2017. Jakousi výjimku zaujímá hodnota dosažených příjmů provozovatelů z her

provozovaných online, neboť tyto jejich příjmy rok od roku rostly (za čtyři roky se navýšily téměř dvojnásobně – z 8 677 mil. Kč v roce 2017 na 15 556 mil. Kč v roce 2020). Naopak nepříznivý dopad pandemie onemocnění covid-19 pocítili ostatní provozovatelé hazardních her, neboť z údajů o výši úroků z prodlení lze dovodit jejich finanční problémy.

Co je přínosné pro státní rozpočet je dále skutečnost, že tzv. nákladovost daně z hazardních her se v průběhu let snižuje, tzn. že na správu této daně je vynakládáno čím dál méně finančních prostředků z veřejných rozpočtů. Podobně dobře se vyvíjí efektivnost daňových kontrol (zde ve vztahu k sumě doměřené daně, což se taktéž projevuje v ukazateli nákladovosti) a kontrol provedených se zaměřením na dodržování povinností a podmínek provozování hazardních her stanovených právním řádem České republiky, příslušnými povoleními a herním plánem.

V zásadě lze na základě výše zmíněných údajů dovodit, že pandemie onemocnění covid-19 nezasáhla výši inkasa daně z hazardních her tak negativně, jak se možná dalo predikovat. V tomto smyslu státní kasu „zachránilo“ hraní hazardních her v prostředí internetu, nikoliv však obecní rozpočty. Nicméně z celkového hlediska inkaso daně z hazardních her v pandemických letech rostlo, a to o cca 500 mil. Kč vždy oproti předchozímu roku, čímž byl potvrzen stanovený předpoklad.

Seznam použitých zdrojů

Literatura

- BOHÁČ, Radim a Hana KRASULOVÁ, *Zákon o dani z hazardních her. Komentář*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2017, s. 19, s. 30, s. 54, s. 70, s. 93
- MRAVČÍK, Viktor et al. *Hazardní hraní v České republice a jeho dopady*. Praha: Úřad vlády České republiky, 2014. ISBN 978-80-7440-111-4.

Legislativní zdroje

- Zákon č. 186/2016 Sb., o hazardních hrách, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 187/2016 Sb., o hazardních hrách, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění účinném do 31. 12. 2016
- Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů
- Důvodová zpráva k zákonu č. 186/2016 Sb., o hazardních hrách
- Důvodová zpráva k zákonu č. 187/2016 Sb., o dani z hazardních her
- Důvodová zpráva k zákonu č. 280/2009 Sb., daňový řád

Ostatní zdroje

- AUTOMATY-ZDARMA-ONLINE. *Jak vznikly hazardní hry a jakou mají historii*. (6. 8. 2021).[online] Dostupné z: https://www.automaty-zdarma-online.cz/rubriky/jak-vznikly-hazardni-hry-a-jakou-maji-historii_7822.html
- CELNÍ SPRÁVA. *Hazard pohledem správního trestání, I. část*. (nedatováno).[online] Dostupné z: https://www.celnisprava.cz/cz/o-nas/casopis-clo-duane/Documents/CLO_2022_leden.pdf

- CELNÍ SPRÁVA. *Hazard pohledem správního trestání, III. část. Internetové sázení.* (nedatováno).[online] Dostupné z: https://www.celnisprava.cz/cz/o-nas/casopis-clo-duane/Clo%20douane%202022/CLO_2022_březem.pdf
- CELNÍ SPRÁVA. *Hazard pohledem správního trestání, IV. část. Nelegální hazard v prostředí internetu.* (nedatováno).[online] Dostupné z: https://www.celnisprava.cz/cz/o-nas/casopis-clo-duane/Clo%20douane%202022/CLO_2022_duben.pdf
- CELNÍ SPRÁVA. *Nelegální hazard II Land based a správní trestání.* (nedatováno).[online] Dostupné z: https://www.celnisprava.cz/cz/o-nas/casopis-clo-duane/Documents/CLO_2022_unor.pdf
- CUPRESS. *Detail titulu: Hazard v České republice.* (nedatováno).[online] Dostupné z: https://www.cupress.cuni.cz/ink2_ext/index.jsp?include=podrobnosti&id=483480
- ENCYKLOPEDIE HAZARDU. *Historie hracích automatů.* (20. 2. 2021).[online] Dostupné z: https://www.encyklopediehazardu.cz/rubriky/vyherni-automaty/historie-hracich-automatu_18.html
- ENCYKLOPEDIE HAZARDU. *Původ a historie hazardních her.* (7. 6. 2021).[online] Dostupné z: https://www.encyklopediehazardu.cz/rubriky/legislativa-a-historie/puvod-a-historie-hazardnich-her_6.html
- EPOCHA PLUS. *Hazard existoval napříč dějinami i kulturami.* (14. 8. 2021).[online] Dostupné z: <https://epochaplus.cz/hazard-existoval-napric-dejinami-i-kulturami/>
- GT NEWS. GRANT THORTON. *Nová daň české daňové soustavy, aneb zpřísnění regulace hazardních her.* (datováno 9. 3. 2017).[online] Dostupné z: <https://www.gtnews.cz/publikace/nova-dan-ceske-danove-soustavy-aneb-zprisneni-regulace-hazardnich-her/>
- MINISTERSTVO FINANCÍ ČESKÉ REPUBLIKY. *Informace o činnosti Celní správy České republiky za rok 2018.* (datováno 10. 7. 2019).[online] Dostupné z: https://www.mfcr.cz/assets/cs/media/Dane_Vyhodnoceni-Pr-002_2017_Informace-o-cinnosti-CS-CR
- MINISTERSTVO FINANCÍ ČESKÉ REPUBLIKY. *Informace o činnosti Finanční správy České republiky za rok 2017.* (datováno 10. 7. 2018).[online] Dostupné z: https://www.mfcr.cz/assets/cs/media/Dane_Vyhodnoceni-Pr-001_2017_Informace-o-cinnosti-FS-CR.pdf

- MINISTERSTVO FINANCÍ ČESKÉ REPUBLIKY. *Informace o činnosti Finanční správy České republiky za rok 2018*. (datováno 10. 7. 2019).[online] Dostupné z: https://www.mfcr.cz/assets/cs/media/Dane_Vyhodnoceni-Pr-001_2018_Informace-o-cinnosti-FS-CR.pdf
- MINISTERSTVO FINANCÍ ČESKÉ REPUBLIKY. *Informace o činnosti Finanční správy České republiky za rok 2019*. (datováno 2. 7. 2020).[online] Dostupné z: https://www.mfcr.cz/assets/cs/media/Dane_Vyhodnoceni-Pr-001_2019_Informace-o-cinnosti-FS-CR
- MINISTERSTVO FINANCÍ ČESKÉ REPUBLIKY. *Informace o činnosti Finanční správy České republiky za rok 2020*. (datováno 24. 6. 2021).[online] Dostupné z: https://www.mfcr.cz/assets/cs/media/Dane_Vyhodnoceni-Pr-001_2020_Informace-o-cinnosti-FS-CR.pdf
- MINISTERSTVO FINANCÍ ČESKÉ REPUBLIKY. *Zpráva o činnosti Finanční správy České republiky a Celní správy České republiky za rok 2021*. (datováno 20. 7. 2022).[online] Dostupné z: https://www.mfcr.cz/assets/cs/media/2022-07-20_Zprava-o-cinnosti-FS-a-CS-CR-za-rok-2021.pdf
- MINISTERSTVO FINANCÍ ČESKÉ REPUBLIKY. *Zpráva o činnosti Finanční správy České republiky a Celní správy České republiky za rok 2017*. (datováno 11. 7. 2018).[online] Dostupné z: https://www.mfcr.cz/assets/cs/media/Dane_Vyhodnoceni_2017_Zprava-o-cinnosti-FS-a-CS-CR.pdf
- MINISTERSTVO FINANCÍ ČESKÉ REPUBLIKY. *Zpráva o činnosti Finanční správy České republiky a Celní správy České republiky za rok 2020*. (datováno 24. 6. 2020).[online] Dostupné z: https://www.mfcr.cz/assets/cs/media/Dane_Vyhodnoceni_2020_Zprava-o-cinnosti-FS-a-CS-CR.pdf
- MRAVČÍK, V., ROUS, Z., CHOMYNOVÁ, P., GROHMANNOVÁ, K., JANÍKOVÁ, B., ČERNÍKOVÁ, T., CIBULKA, J. 2020. *Výroční zpráva o hazardním hraní v České republice v roce 2019*. MRAVČÍK, V. (Ed.). Praha: Úřad vlády České republiky. (nedatováno).[online] Dostupné z: <https://www.drogy-info.cz/publikace/vyrocní-zpravy/vyrocní-zprava-o-hazardním-hraní-v-ceske-republice-v-roce-2019/>

- MRAVČÍK, V., ROUS, Z., CHOMYNOVÁ, P., GROHMANNOVÁ, K., JANÍKOVÁ, B., ČERNÍKOVÁ, T., CIBULKA, J., FRANKOVÁ, E. 2021. *Výroční zpráva o hazardním hrání v České republice v roce 2020*. MRAVČÍK, V. (Ed.). Praha: Úřad vlády České republiky. (nedatováno).[online] Dostupné z: <https://www.drogy-info.cz/publikace/vyrocnizpravy/vyrocnizprava-o-hazardnim-hrani-v-ceske-republice-v-roce-2020/>
- MRAVČÍK, V., ROUS, Z., CHOMYNOVÁ, P., TION LEŠTINOVÁ, Z., GROHMANNOVÁ, K., JANÍKOVÁ, B., KOZÁK, J., VLACH, T., KIŠŠOVÁ, L. 2018. *Výroční zpráva o hazardním hrání v České republice v roce 2017*. MRAVČÍK, V. (Ed.). Praha: Úřad vlády České republiky. (nedatováno). [online] Dostupné z: <https://www.drogy-info.cz/publikace/vyrocnizpravy/vyrocnizprava-o-hazardnim-hrani-v-ceske-republice-v-roce-2017/>
- SAGE JOURNALS. *Consumer engagement with and perceptions of offshore online gambling sites*. (17. 11. 2017).[online] Dostupné z: <https://journals.sagepub.com/doi/full/10.1177/1461444817738783>
- SAGIT. *Daň z hazardních her, komentář, 1. vydání*. (nedatováno).[online] Dostupné z: <https://www.sagit.cz/info/dan-z-hazardnich-her-komentar-1-vydani>
- SÁZENÍ ONLINE. *Staré hrací automaty – závan minulosti*. (3. 12. 2021).[online] Dostupné z: <https://www.sazeni-online.eu/blog/stare-hraci-automaty-zavan-minulosti>
- ŠTĚPÁN, M. *K zdanění hazardních her od 1. 1. 2017*. In: ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR
- UNLV GAMING RESEARCH & REVIEW JOURNAL. „*A normative analysis of gambling tax policy*“. (datováno 2013).[online] Dostupné z: <https://digitalscholarship.unlv.edu/grrj/vol17/iss2/2/>
- VŠE PRO DAŇAŘE & ÚČETNÍ. WOLTERS KLUWER. *Pokuta za opožděné tvrzení daně*. (datováno 23. 8. 2021).[online] Dostupné z: <https://www.dauc.cz/clanky/9499/pokuta-za-opozdene-tvrzeni-dane>
- WOLTERS KLUWER. DAUC. VŠE PRO DAŇAŘE & ÚČETNÍ. *Daň z hazardních her – nová daň v českém daňovém systému*. (datováno 27. 10. 2016).[online] Dostupné z: [Daň z hazardních her - nová daň v českém daňovém systému \(dauc.cz\)](https://www.dauc.cz)

- ZÍTRĚK. *Znáte historii hazardních her? Bez rulety by zbankrotoval i nejznámější ráj milionářů.* (24. 1. 2022).[online] Dostupné z: <https://zitrekc.cz/spolecnost/znete-historii-hazardnich-her-bez-rulety-by-zbankrotoval-i-nejznamejsi-raj-milionaru/>